

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Nazarje

DVOLETNI NAČRT
XIV. KAMNIŠKO - SAVINJSKEGA LOVSKO
UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA
za leti
2025 in 2026

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LUO.....	2
2.1	Lovišča	2
2.2	Območja z omejitvami in prepovedmi lova	2
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI.....	3
3.1	Spremembe v življenjskem okolju divjadi.....	3
3.2	Ukrepi v življenjskem okolju divjadi	3
3.3	Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje	7
4	ŽIVALSKES VRSTE - DIVJAD	11
4.1	Evropska srna	11
4.2	Navadni jelen.....	15
4.3	Damjak	19
4.4	Gams.....	22
4.5	Muflon.....	25
4.6	Divji prašič	28
4.7	Evrazijski šakal.....	32
4.8	Lisica	34
4.9	Jazbec	36
4.10	Kuna zlatica.....	37
4.11	Kuna belica.....	38
4.12	Poljski zajec.....	39
4.13	Pižmovka.....	40
4.14	Nutrija	41
4.15	Navadni polh	42
4.16	Fazan	43
4.17	Raca mlakarica.....	44
4.18	Sraka	46
4.19	Šoja	47
4.20	Siva vrana	48
5	PRILOGE.....	50

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta XIV. Kamniško – Savinjskega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026	1
Preglednica 2.1.1: Seznam lovišč	2
Preglednica 3.2.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2019–2024.....	3
Preglednica 3.2.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2025 in 2026	4
Preglednica 3.3.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v preteklem obdobju.....	7
Preglednica 3.3.2: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2019–2024	8
Preglednica 4.1.1: Načrtovan odvzem srnjadi	13
Preglednica 4.2.1: Načrtovan odvzem jelenjadi	17
Preglednica 4.2.2: Dopustna odstopanja (%) od načrtovanega odvzema jelenjadi.....	17
Preglednica 4.4.1: Načrtovan odvzem gamsa.....	24
Preglednica 4.5.1: Načrtovan odvzem muflona.....	27
Preglednica 4.6.1: Načrtovan odvzem divjega prašiča	30

KAZALO SLIK

Slika 2.1.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO	2
Slika 2.2.1: Območja omejitev in prepovedi lova.....	2
Slika 3.3.1: Dinamika vrednosti škode od divjadi v LUO v obdobju 2019–2024	8
Slika 3.3.2: Prikaz popisne enote Zgornja Savinja za ugotavljanje objedenosti gozdnega mladja v LUO	9
Slika 3.3.3: Skupna objedenost mladja v letu 2024 po popisnih enotah	10
Slika 3.3.4: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Zgornja Savinja.....	10
Slika 4.1.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srnjadi v obdobju 2019–2024.....	11
Slika 4.1.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub srnjadi v obdobju 2019–2024	12
Slika 4.1.3: Prostorska razporeditev odvzema srnjadi v LUO v obdobju 2019–2024	12
Slika 4.2.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jelenjadi v obdobju 2019–2024	15
Slika 4.2.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub jelenjadi v obdobju 2019–2024.....	15
Slika 4.2.3: Prostorska razporeditev odvzema jelenjadi v LUO v obdobju 2019–2024.....	16
Slika 4.3.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema damjaka v obdobju 2019–2024.....	19
Slika 4.3.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub damjaka v obdobju 2019–2024	19
Slika 4.3.3: Prostorska razporeditev odvzema damjaka v LUO v obdobju 2019–2024	20
Slika 4.4.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema gamsa v obdobju 2019–2024.....	22
Slika 4.4.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub gamsa v obdobju 2019–2024	22
Slika 4.4.3: Prostorska razporeditev odvzema gamsa v LUO v obdobju 2019–2024	23
Slika 4.5.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema muflona v obdobju 2019–2024.....	25
Slika 4.5.2: Prostorska razporeditev odvzema muflona v LUO v obdobju 2019–2024	26
Slika 4.6.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema divjega prašiča v obdobju 2019–2024	28
Slika 4.6.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub divjega prašiča v obdobju 2019–2024	28
Slika 4.6.3: Gibanje povprečnih telesnih mas ozimcev v obdobju 2019–2024	29
Slika 4.6.4: Prostorska razporeditev odvzema divjega prašiča v LUO v obdobju 2019–2024.....	29
Slika 4.7.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šakala v obdobju 2019–2024	32
Slika 4.7.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub šakala v obdobju 2019–2024.....	32
Slika 4.8.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema lisice v obdobju 2019–2024	34
Slika 4.9.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jazbeca v obdobju 2019–2024	36
Slika 4.10.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune zlatice v obdobju 2019–2024	37
Slika 4.11.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune belice v obdobju 2019–2024	38
Slika 4.12.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema poljskega zajca v obdobju 2019–2024.....	39
Slika 4.17.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema race mlakarice v obdobju 2019–2024	44
Slika 4.18.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srake v obdobju 2019–2024.....	46
Slika 4.19.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šoje v obdobju 2019–2024.....	47
Slika 4.20.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema sive vrane v obdobju 2019–2024	48

1 UVOD

Dvoletni načrt XIV. Kamniško – Savinjskega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026 je pripravljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).

Ob zgoraj navedenih pravnih aktih je pričujoči načrt pripravljen tudi v skladu z:

1. Zakonom o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in spremembe),
2. Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),
3. Odlokom o lovsko upravljaljskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/04, 197/20, 58/22 in 137/22),
4. Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Ur. l. RS, št. 117/04, 38/14, 58/22, 137/22 in 162/22),
5. Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, 38/14, 197/20, 58/22, 137/22 in 162/22),
6. Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur. l. RS, št. 200/20; v nadaljevanju: ZNUAPK),
7. Gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarskega območja Nazarje (veljavnost načrta 2021– 2030, Ur. list RS št. 116/2023),
8. Lovsko upravljaljskim načrtom XIV. Kamniško – Savinjskega lovsko upravljaljskega območja (2021 – 2030, Ur. list RS št. 116/2023),
9. Smernicami za upravljanje divjadi v Sloveniji v obdobju 2021-2030,
10. Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028,
11. Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).

Dvoletni načrt XIV. Kamniško – Savinjskega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026 temelji na ciljih in usmeritvah dolgoročnega lovsko upravljaljskega načrta XIV. Kamniško – Savinjskega lovsko upravljaljskega območja (2021-2030) in je skladen s Smernicami za upravljanje divjadi v Sloveniji v obdobju 2021-2030 ter Gozdnogospodarskim načrtom Gozdnogospodarskega območja Nazarje (2021-2030).

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta, so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta XIV. Kamniško – Savinjskega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026

Datum	Kraj	Organ(i)	Vsebina
17.1.2025	Braslovče	OZUL	Pregled odstrela in izgub divjadi
18.1.2025	Motnik	OZUL	Pregled odstrela in izgub divjadi
19.1.2025	Ljubno	OZUL	Pregled odstrela in izgub divjadi
3.3.2025	Nazarje	OZUL in KGZS	Usklajevanje z OZUL in ostalimi deležniki
14.3.2025	Nazarje	ZGS	Določitev osnutka načrta
2.4.2025	Nazarje	ZGS	Javna predstavitev načrta
11.4.2025	Nazarje	ZGS	Določitev predloga načrta
25.4.2025	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogostejše uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – XIV. Kamniško – Savinjsko lovsko upravljaljsko območje,
- DN – dvoletni načrt LUO,
- LD – lovska družina,
- LPN – lovišče s posebnim namenom,
- NNE – nižja načrtovalska enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- OZUL – območno združenje upravljalcev lovišč,
- IRSKGLR – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- UVHVVR – Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

2 OPIS LUO

2.1 Lovišča

Kamniško-Savinjsko LUO leži v severnem in osrednjem delu Slovenije. Obsega vzhodni del Kamniško-Savinjskih Alp z Menino planino, Dobrovljami in Tuhinjsko dolino z obrobniimi nižinskimi predeli ter vzhodni del Karavank z Raduho in Smrekovcem do obrobja Šaleške doline. Za osrednji del LUO je značilna velika gozdnatost in ohranjenost naravne krajine, ki zagotavlja zelo dobre pogoje za prostoživeče živalske vrste.

V LUO je vključenih 19 lovišč, s katerimi upravljajo lovske družine. Lovišča Zgornje Savinjske in Šaleške doline (Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Dreta-Nazarje, Rečica ob Savinji, Mozirje, Smrekovec Šoštanj in Velunja Šoštanj) ležijo na območju GGO Nazarje, lovišči Braslovče in Vransko ležita v GGO Celje, ostala lovišča (Stahovica, Kamnik, Sela pri Kamniku, Domžale, Lukovica, Tuhinj, Motnik-Špitalič in Trojane-Ožbolt) pa ležijo v GGO Ljubljana. Povprečna skupna površina lovišča je 4.816 ha.

Preglednica 2.1.1: Seznam lovišč

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina (ha)		
		Skupna	Lovna	Nelovna
1401	Solčava	6.047	5.963	84
1402	Luče	6.317	6.184	133
1403	Ljubno	7.122	6.932	190
1404	Rečica	2.818	2.625	193
1405	Mozirje	4.820	4.590	230
1406	Smrekovec	5.846	5.418	428
1407	Velunja	3.761	3.549	212
1408	Gornji Grad	9.286	9.010	276
1409	Dreta	4.869	4.658	211
1410	Braslovče	5.178	4.817	361
1411	Vransko	5.243	4.984	259
1412	Stahovica	2.727	2.553	174
1413	Kamnik	4.241	3.594	647
1414	Sela	2.456	2.337	119
1415	Tuhinj	3.807	3.692	115
1416	Motnik-Špitalič	4.028	3.927	101
1417	Domžale	5.197	4.336	861
1418	Lukovica	5.057	4.700	357
1419	Trojane-Ožbolt	2.690	2.550	140
	Skupaj	91.510	86.419	5.091

Slika 2.1.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO

2.2 Območja z omejitvami in prepovedmi lova

Skladno z Lovsko upravljaljskim načrtom XIV. Kamniško – Savinjskega lovsko upravljaljskega območja (2021 – 2030) veljajo v LUO naslednje omejitve in prepovedi lova.

Območja, kjer velja popolna prepoved lova:

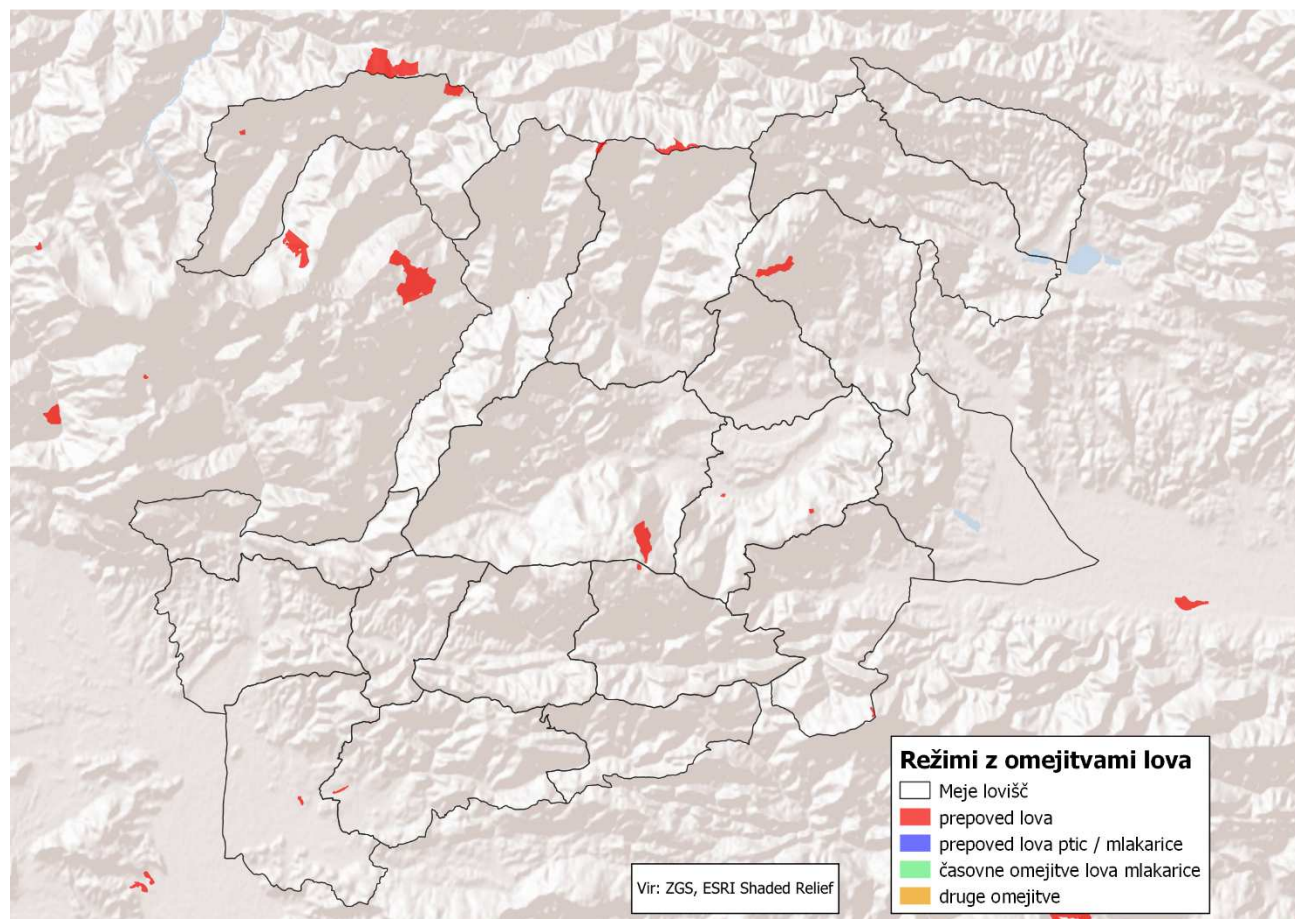
- naravne vrednote: Covnikovo barje, Želodnik – ribnik, Prevoje – ribniki, Jezero pri Jezerniku, Biba, Turnovka – barje in Volog – rastišče okroglostne rosike;
- gozdnih rezervati oziroma ekosistemske naravne vrednote: Mozirska požganija, Menina – Strojnik, Zaplanina, Robnikove peči in Tolsti vrh.

Območja, kjer je prepovedano loviti s pastmi:

- območje Natura 2000: Češeniške gmajne z Rovščico, Savinja Grušovlje – Petrovče (habitati vidre).

Območja, kjer je prepovedano izvajati skupinske love:

- gozdni rezervati;
- habitati gozdnih kur, od februarja do julija.

Slika 2.2.1: Območja omejitev in prepovedi lova

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Spremembe v življenjskem okolju divjadi

Ujme so v preteklih desetih letih v gozdovih povzročile precejšnje spremembe. Zaradi vetrolomov je bilo močno prizadetih 1.400 ha gozdov (zlasti v višjih legah v Zgornji Savinjski dolini), zaradi žledoloma in podlubnikov je bilo prizadetih skupaj 2.600 ha gozdov (zlasti nižje lege). Zaradi teh naravnih ujm so se prehranske razmere v gozdovih za rastlinojedo parkljasto divjad bistveno izboljšale. Tudi razmere za kritje in poleganje mladičev so zaradi povečanega notranjega gozdnega roba boljše.

Se pa po drugi strani, predvsem zaradi človekovih aktivnosti v prostoru, življenjsko okolje divjadi še vedno poslabšuje, saj sta turizem in rekreacija v zadnjem desetletju v velikem porastu. V življenjsko okolje se vnaša nemir, kar vpliva, da vrste spreminjajo življenjske navade. Nemir povzroča permanenten stres, živali se odzivajo z begom, spremenjeno dinamiko aktivnosti in spremenjenim vzorcem izbora različnih habitatov.

3.2 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Preglednica 3.2.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2019–2024

	Enota mere	2019–2024*			2023–2024*		
Vrsta ukrepa		Načrt	Realizacija	%	Načrt	Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	6.110	6.210	101,6	6.749	7.099	105,2
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Priprava travnikov in košnja (ročna in strojna)	ha	33,9	32,6	96,4	34,3	33,6	98,2
Spravilo sena z odvozom	ha	14,5	14,3	98,3	14,7	14,5	98,6
Priprava pasišč za divjad	ha	17,3	16,2	93,9	15,9	15,0	94,6
Gnojenje travnikov	ha	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0
Vzdrževanje grmišč	ha	12,7	12,5	98,8	14,0	13,9	98,9
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	8,7	8,1	92,5	10,6	10,4	98,6
Izdelava in vzdrževanje kaluž	št.	45,7	43,5	95,3	47,5	45,5	95,8
Izdelava in vzdrž. večjega vodnega vira	št.	6,2	6,0	97,3	6,0	6,0	100,0
Sadnja in vzdrž. plod. drevja in grmovja	št.	41,5	31,8	76,7	39,0	30,5	78,2
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	št.	4,5	4,2	92,6	2,5	2,5	100,0
3. BIOTEHNIŠKI UKREPI							
Zimsko krmljenje	kg	16.595	14.520	87,5	18.785	16.150	86,0
Privabljalo krmljenje	kg	29.307	29.028	99,1	35.420	35.585	100,5
Krmne njive	ha	4,9	4,4	89,3	4,9	4,4	90,7
Pridelovalne njive	ha	0,5	0,3	66,7	0,5	0,5	100,0
Solnice	kg	3.596	3.387	94,2	3.660	3.534	96,5
4. LOVSKOTHNIŠKI OBJEKTI							
Solnice (obnova in novogradnja)	št.	1.903	1.654	86,9	1.901	1.667	87,7
Lovske preže (obnova in novogradnja)	št.	168,2	167,3	99,5	185,0	186,0	100,5
Krmišča (obnova in novogradnja)	št.	43,3	41,3	95,4	41,0	43,5	106,1
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	115,8	102,6	88,5	119,4	107,5	90,0

*V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti načrtovanih in realiziranih ukrepov.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Večina ukrepov za varstvo in monitoring divjadi se opravi v okviru lovsko-čuvajske službe, zadnja leta so realizirani v skladu z načrtom. Opazen je rahel pozitiven trend opravljenih ukrepov. Za obdobje 2019 - 2024 lahko sklepamo, da so bili ukrepi uspešno izvedeni.

Biomeliorativni ukrepi

Večina biomeliorativnih ukrepov je bilo v zadnjih šestih letih opravljenih v skladu z načrtom (realizacija od 90 do 100 %). Realizacija omenjenih ukrepov je bistvena za ohranjanje oz. izboljšanje prehranskih virov, kot tudi habitatov za divjad. Nekoliko nižja stopnja realizacije (76,7 %) je bila samo pri sadnji in vzdrževanju plodonosnega drevja in grmovja.

Biotehniški ukrepi

V zadnjih šestih letih so se biotehniški ukrepi izvajali v skladu z načrtom. V zadnjih dveh letih se je sicer položilo malenkost preveč krme na privabljalnih krmiščih, verjetno z namenom učinkovitejšega lova na divje prašiče.

Lovskotehniški objekti

Novogradnje in obnove lovskotehniških objektov so bile v zadnjih šestih letih večinoma realizirane v skladu z načrtom. V zadnjih dveh letih je bila nekoliko manjša realizacija pri solnicah in lovskih stezah.

Vsi izvedeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi so se v predhodnem obdobju izvajali dobro, kar je bistveno za učinkovito upravljanje z divjadjo.

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi*Preglednica 3.2.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2025 in 2026*

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg	Dopustna odstopanja (navzdol / navzgor)
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI			
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	13.466	-20 % / neomejeno
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI			
Priprava travnikov in košnja (ročna in strojna)	ha	64,75	-20 % / neomejeno
Spravilo sena z odvozom	ha	28,40	-100 % / neomejeno
Priprava pasišč za divjad	ha	26,55	-100 % / neomejeno
Gnojenje travnikov	ha	0	-100 % / ni dovoljeno presegati
Vzdrževanje grmišč	ha	27,82	-20 % / neomejeno
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	0	-20 % / neomejeno
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	14,35	-20 % / neomejeno
Izdelava in vzdrževanje kaluž	št.	78	-20 % / neomejeno
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	št.	12	-100 % / neomejeno
Sadnja in vzdrževanje plod.drevja in grmovja	št.	35	-100 % / neomejeno
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	št.	4	-100 % / neomejeno
3. BIOTEHNIŠKI UKREPI			
Zimsko krmljenje	kg	44.600	-100 % / ni dovoljeno presegati
Privabljalno krmljenje	kg	75.550	-100 % / ni dovoljeno presegati
Krmne njive	ha	9,3	-100 % / neomejeno
Pridelovalne njive	ha	1,0	-100 % / neomejeno
Solnice	kg	7.714	-100 % / ni dovoljeno presegati
4. LOVSKOTEHNIŠKI OBJEKTI			
Solnice (obnova in novogradnja)	št.	3.851	-100 % / ni dovoljeno presegati
Lovske preže (obnova in novogradnja)	št.	380	-100 % / neomejeno
Krmišča (obnova in novogradnja)	št.	91	-100 % / ni dovoljeno presegati
Lovske steze (obnova in novogradnja)	št.	237,8	-100 % / neomejeno

Za ukrepe v življenjskem okolju divjadi naj se upošteva usmeritve iz Lovsko upravljaljskega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko LUO (2021 – 2030) (poglavje 7.3.2).

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Pri ukrepih za varstvo in monitoring divjadi je treba dati posebno pozornost spremljanju zdravstvenega stanja divjadi, predvsem pri divjem prašiču (APK), gamsu (garje), lisici (garje) in jazbecu (pasja kuga).

Zaradi povečanega nemira v okolju s strani turizma in rekreacije ter voznikov štirikolesnikov, motokrosov in motornih sani, naj se uporabnike opozarja na nujnost upoštevanja gozdnega bontona. Ob pojavu kršitev naj se primeri predajo pristojnim inšpekcijskim službam.

Biomeliorativni ukrepi

Pri izvajanju biomeliorativnih ukrepov naj se pospešuje minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne ter grmovne vrste.

Varujejo, vzdržujejo in vzpostavljajo naj se nahajališča, zatočišča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travnišča, barja, izviri, jame, brezna, kali, brlogi, gnezda, ...).

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin.

Biotehniški ukrepi

Vrste divjadi, ki jih ciljno krmimo in dovoljena vrsta krmljenja (Z = zimsko, P = privabljalno):

- navadni jelen (Z, P)
- muflon (Z, P)
- mala divjad (fazan, poljska jerebica, poljski zajec, raca mlakarica; Z)
- damjak (Z, P)
- divji prašič (P)
- lisica (P)
- jazbec (P)
- kuna belica, kuna zlatica (P)
- šakal (P)

Za krmljenje uporabljamo (glede na izvor, energijsko vrednost in vsebnost vode) naslednje vrste krme:

- močna škrobna krma (koruza, žita, kostanj, želod, briketi rastlinskega izvora),
- sočna krma (okopavine, tropine, sadje),
- voluminozna krma (seno, vejniki, travna silaža, koruzna silaža, pesni rezanci),
- krma živalskega izvora (v skladu z veterinarskimi predpisi).

Namensko krmljenje srnjadi, gamsa in kozoroga, razen v izjemnih razmerah (dolgotrajna visoka in pomrzljena snežna odeja), ni dovoljeno. O nameri krmljenja navedenih vrst zaradi izjemnih razmer upravljavci lovišč z vlogo (opis izrednih razmer, kraj oz. območje krmljenja, čas, vrsta divjadi) preko OZUL obvestijo OE ZGS. Soglasje k začetku krmljenja izda pristojna OE ZGS ter o tem obvesti tudi lovsko inšpekcijo.

Z namenom zmanjšanja povoza srnjadi je izjemoma v bližini prometnic z močno povečanim povozom srnjadi v zimskem času za kratek čas (največ 1-2 tedna) dovoljeno t.i. prestrezno krmljenje (»intercept feeding«). Za pridobitev dovoljenja za prestrezno krmljenje velja enak postopek kot za krmljenje srnjadi v izjemnih zimskih razmerah.

Pri krmljenju divjadi je treba upoštevati Naravovarstvene smernice za Kamniško-Savinjsko LUO, kjer je med drugim navedeno:

- Na nahajališčih, zatočiščih ter drugih posebnih habitatih naj se ne načrtuje biotehniških ukrepov ter lovskih objektov. Na krmnih in pridelovalnih njivah naj se ne uporablja tujerodnih invazivnih rastlin (npr. topinambur ipd.).
- Solnice za divjad naj se postavlja na način, ki onemogoča vnos soli v mokrišča in druge vodne površine. Solnice so lahko postavljene v razdalji 50 metrov in več od roba mokrišča in drugih vodnih površin. Obstoječe solnice, ki ne ustrezajo tej razdalji, se morajo odstraniti.

Zimsko krmljenje navadnega jelena, damjaka in muflona

- Na ravni lovišča je največja dovoljena gostota krmišč 1/1250 ha lovne površine (skupaj za jelenjad, damjaka in muflona).

- Lokacije krmišč ne smejo biti postavljene v mladovja, sestoje v pomlajevanju in v sestoje, katere se bo v naslednjih 10-letih (načrt GGE) pričelo uvajati v pomlajevanje oz. v neposredno bližino teh sestojev.
- Na naravovarstveno pomembnih območjih (opredelitev v naravovarstvenih smernicah dolgoročnega načrta) ter na območju rastišč divjega petelina se krmljenje ne izvaja.
- Struktura krme mora biti sledeča: sočna krma do 35 %, voluminozna krma vsaj 65 %. Pri zimskem krmljenju uporaba močne škrobne krme ni dovoljena.
- Jelenjad je dovoljeno krmiti le v loviščih osrednjega območja populacije.
- Damjaka in muflona ni dovoljeno krmiti na območjih, kjer je cilj lokalna izločitev vrste iz narave.
- Krmišča morajo biti stalno založena v zimskem in zgodnje spomladanskem času (december-marec); v primeru snežne odeje pa tudi izven tega obdobja. V primeru mile zime, ko je dostopna zadostna količina naravne hrane, zimskih krmišč ni treba zalagati.

Privabljalno krmljenje navadnega jelena, damjaka in muflona

- Na ravni lovišča je največja dovoljena gostota krmišč 1/500 ha lovne površine (skupaj za jelenjad, damjaka in muflona).
- Na krmišču je dovoljeno krmiti z močno škrobno krmo, sočno krmo in voluminozno krmo. Največja dnevna količina položene krme na posameznem krmišču ne sme presegati 50 kg, količina močne škrobne krme ne sme presegati 5 kg.
- Privabljalno krmljenje se lahko izvaja le v času lovne dobe (redne, predčasne, podaljšane) za jelenjad, damjaka ali muflona.
- Na območju rastišč gozdnih kur je dovoljeno privabljalno krmljenje jelenjadi, damjaka in muflona v času po rasti, od 1. avgusta do 31. decembra. Na rastiščih se ne privablja divjega prašiča in malih zveri. Vrsta krme mora biti temu prilagojena – ne krmi se s koruzo, žiti, krmo živalskega izvora.

Krmišča zimskega in privabljalnega krmljenja ne smejo biti na isti lokaciji.

Privabljalno krmljenje divjega prašiča

- Ukrep privabljalnega krmljenja mora biti nadzorovan in prilagojen gostoti divjih prašičev ter ne sme imeti za posledico povečan obseg škod na kmetijskih površinah.
- Največja dovoljena gostota aktivnih krmišč, ki so določena v letnem načrtu lovišča, je 1/300 ha lovne površine.
- Največja dnevna količina položene močne škrobne krme na posameznem krmišču ne sme presegati 5 kg. V LUO oz. posameznih loviščih znotraj LUO z manjšo gostoto odvzema divjega prašiča se lahko predpiše tudi manjša dovoljena dnevna količina krme.
- Krmišč naj se v habitatih gozdnih kur ne postavlja. Izjemoma se za potrebe zmanjšanja vpliva divjega prašiča v habitatih gozdnih kur lahko postavijo krmišča, pri čemer se lokacije in časovne omejitve uporabe krmišč uskladi z ZRSVN. Krmišč se ne postavlja na ožja rastišča.
- Privabljalno krmljenje divjih prašičev se lahko izvaja vse leto.
- Za krmo se uporablja vse vrste žit in koruzo. Krmljenje divjega prašiča je dovoljeno tudi s sočno krmo; z načrti se omejuje samo močna škrobna krma.
- Krmljenje se izvaja na način, da je krma dostopna predvsem divjemu prašiču in čim manj ostali divjadi (npr. krmni valj, polaganje krme v tla, prekrivanje krme ipd.)

Privabljalno krmljenje malih zveri (lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, šakal)

- Uporablja se krma živalskega izvora in sadje. Pri izvajanju ukrepa je treba upoštevati veterinarske predpise o ravnanju z živalskimi stranskimi proizvodi. Lovišča, ki uporabljajo krmo živalskega izvora mora pridobiti soglasje UVHVV.
- Na privabljalnem krmišču naj bo dnevno dostopno do 2 kg krme. Krma naj bo primerno prikrita in/ali plitvo zagrebena v zemljo.
- Malih zveri ni dovoljeno krmiti v območjih habitatov gozdnih kur.

Krmne in pridelovalne njive

- Uporaba tujerodnih rastlin (npr. topinambur) ni dovoljena.

Lovskotehniški objekti

- Za postavitev lovske preže je treba pridobiti soglasje lastnika zemljišča.

- Kataster krmišč je sestavni del dvoletnih načrtov LUO. Za postavitve krmišča je treba pridobiti soglasje lastnika zemljišča in soglasje ZGS, ki preveri primernost lokacije in namembnosti krmljenja.
- Za novogradnjo (nadelavo) lovskih stez je treba pridobiti soglasje lastnikov zemljišč.
- Solnice se zalaga, v skladu z Zakonom o krmi (ZKrmi-1), s soljo in mineralnimi kamni (priporočeno do največ 3 kg na solnico/letno). Solnice naj se postavlja na način, ki onemogoča vnos soli v mokrišča in druge vodne površine. Solnice so lahko postavljene v razdalji 50 metrov ali več od roba mokrišča in drugih vodnih površin. Obstoječe solnice, ki ne ustrezajo tej razdalji, se morajo odstraniti. Postavljanje solnic je prepovedano:
 - v mladovjih in sestojih v obnovi (izjemoma s soglasjem lastnika in ZGS),
 - ob prometnih cestah,
 - v gozdnih rezervatih,
 - na naravovarstveno pomembnih območjih (opredelitev v naravovarstvenih smernicah).

3.3 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

Škoda, ki jo povzroča divjad

Škoda od divjadi v preteklem obdobju

Preglednica 3.3.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v preteklem obdobju

Vrsta divjadi	Kultura	2019–2024		2023–2024	
		Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha	Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha
srna	kulture	41,22	0,05	0,00	0,00
	travniki	0,00	0,00	0,00	0,00
	sadno drevje	7,63	0,01	22,88	0,03
	gozd	0,00	0,00	0,00	0,00
	ostalo	64,46	0,07	193,38	0,22
skupaj		113,30	0,13	216,26	0,25
navadni jelen	kulture	154,24	0,18	417,72	0,48
	travniki	397,33	0,46	1.032,00	1,19
	sadno drevje	52,41	0,06	157,22	0,18
	gozd	1.062,58	1,23	2.485,25	2,88
	ostalo	0,00	0,00	0,00	0,00
skupaj		1.666,56	1,93	4.092,19	4,74
divji prašič	kulture	1.554,56	1,80	1.056,49	1,22
	travniki	9.207,60	10,65	12.455,18	14,41
	ostalo	0,00	0,00	0,00	0,00
skupaj		10.762,16	12,45	13.511,67	15,64
SKUPAJ PARKLJARJI		12.465,81	14,42	17.820,10	20,62
šakal		157,43	0,18	472,30	0,55
lisica		0,00	0,00	0,00	0,00
jazbec		163,83	0,19	51,50	0,06
poljski zajec		0,00	0,00	0,00	0,00
siva vrana		8,33	0,01	0,00	0,00
ostale vrste		3,50	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ OSTALO		333,10	0,39	523,80	0,61
VSE SKUPAJ		12.798,91	14,81	18.343,90	21,23

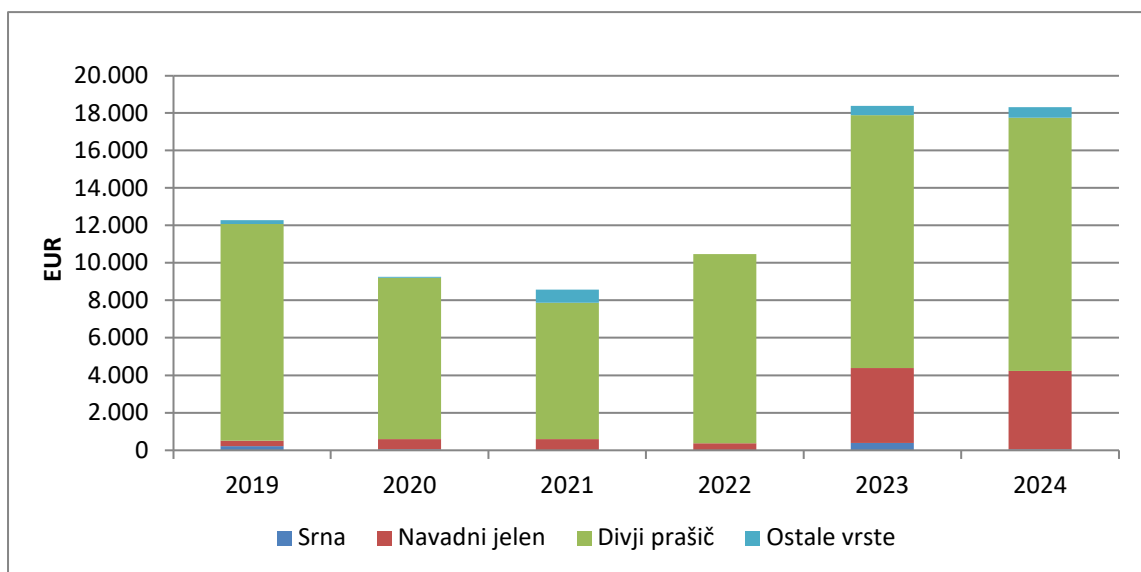
V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti škode. Vrednost opravljenega dela je od leta 2023 ovrednotena po 10,5 EUR/uro (pred tem 5 EUR/uro).

Največ škodnih primerov je evidentiranih zaradi divjega prašiča. Višina škode se je v zadnjih dveh letih povečala predvsem zato, ker se je delovna ura obračunala po 10,5 €, prej pa po 5 €. Število škodnih primerov in obseg škod je primerljiv s predhodnimi leti.

Precej se je povečalo evidentiranih škodnih primerov zaradi jelenjadi. Prav tako se je višina izplačane škode v zadnjih dveh letih povzpela na dobrih 4.000 €, pred tem pa je bila nekaj 100 €. V letu 2024 je bilo zaradi jelenjadi največ izplačane odškodnine v lovišču Solčava (3.000 €). Ostali škodni primeri so razpršeni po območju in se pogosto pojavljajo tudi v robnem območju jelenjadi. Nekaj škodnih primerov v zadnjih dveh letih ni bilo zaključenih, saj se lastniki zemljišč in upravljavci lovišč niso sporazumeli in tudi državna komisija na 2. stopnji ni uspela z »mediacijo« zblížati stališča (Ljubno, Vransko). Če bi lahko ovrednotili tudi te škode, bi bila višina izplačanih odšodnin še precej višja. Škode so bile evidentirane tako na kmetijskih kot na gozdnih površinah (lupljenje drogovnjakov).

Prvič imamo evidentirane tudi škode od šakala, katere še zaenkrat izplačuje pristojno ministrstvo. V prihodnje se pričakuje, da se bo število škodnih dogodkov, glede na trenda širitve populacije, povečevalo.

Skupaj je največ škodnih dogodkov zabeleženih že tradicionalno v loviščih Vransko, Trojane–Ožbolt in Lukovica. Skupno število škodnih dogodkov v zadnjih dveh letih ni bistveno višje kot v predhodnih letih, v povprečju dobrih 80 na leto.

Slika 3.3.1: Dinamika vrednosti škode od divjadi v LUO v obdobju 2019–2024

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi

Preglednica 3.3.2: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2019–2024

2019–2024*	2023–2024*
Opraviene ure	Opraviene ure
536	658

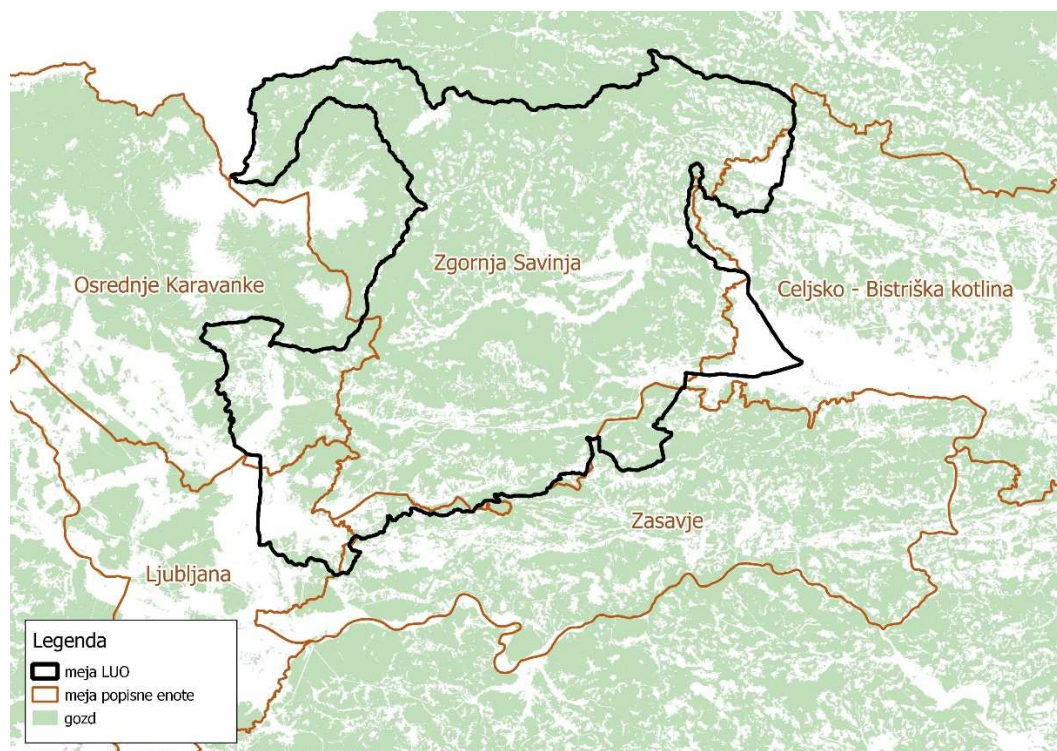
*V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti števila objektov in opravljenih ur.

Velika večina ukrepov za preprečevanje škod od divjadi se izvede za zaščito kmetijskih površin pred divjimi prašiči. Za preprečevanje škod so bili uporabljeni večinoma električni pastirji ter v manjši meri ostala mehanska in kemična sredstva. Z omenjenimi zaščitnimi sredstvi se škode večinoma uspešno preprečujejo. Ukrepe izvajajo lovišča, kjer se tradicionalno pojavljajo škode od divjih prašičev, predvsem je to v lovišču Vransko, Braslovče, Nazarje, Gornji Grad in Velunja. Realizacija omenjenih ukrepov je bila v zadnjih šestih letih dobrih 70 %, s tem, da je bila v letu 2023 realizacija zelo visoka, 30 % nad načrtovanim.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2025 in 2026

V letih 2025 in 2026 je načrtovano izvajanje ukrepov za preprečevanje škod od divjadi v višini 1.725 ur, kar je za 15,6 % več kot je povprečje predhodnih 6 let. Poleg preprečevanja škod od divjih prašičev je treba v prihodnje posvečati večjo pozornost na preventivni zaščiti mladih sestojev v gozdovih za preprečevanje škod od jelenjadi.

Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

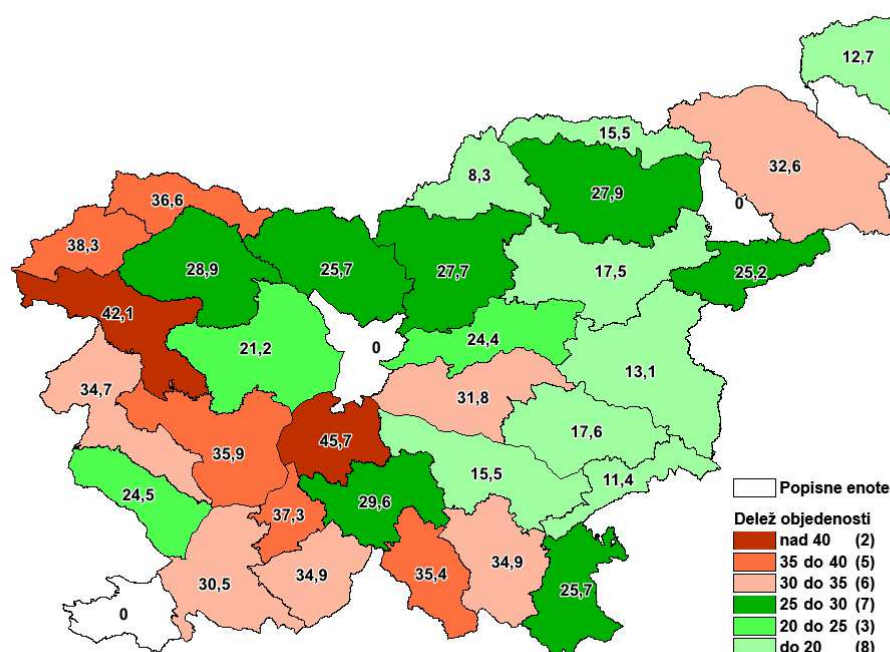
Slika 3.3.2: Prikaz popisne enote Zgornja Savinja za ugotavljanje objedenosti gozdnega mladja v LUO

Rezultati popisa za popisno enoto Zgornja Savinja v prvi polovici popisnega obdobja izkazujejo trend upadanja skupne objedenosti (v obdobju od leta 2010 do leta 2017 je upadla iz 20,2 % na 14,4 %), zatem je skupna objedenost strmo naraščala do zadnjega popisa v letu 2024, ko je dosegla kar 27,7 %, kar je malo nad povprečjem za celo Slovenijo (26,9 %). Največje spremembe oz. porast skupne objedenosti zaznavamo na račun listavcev.

Objedenost iglavcev ima rahel trend naraščanja. K temu trendu v največji meri pripomore naraščanje objedenosti jelke, ki je tretja najpogostejša drevesna vrsta v pomladku s 15 % deležem in 23,7 % objedenostjo v letu 2024. To onemogoča preraščanje jelke v višje višinske razrede, v zadnjem razredu od 100-150 cm nismo popisali skoraj nobene jelke, medtem ko je bil njen delež do višine 15 cm kar 38 %. Objedenost smreke, ki je z 39 % najbolj zastopana v pomladku na popisnih ploskvah, je v preteklih popisih objedenost naraščala, v zadnjem popisu pa beležimo upad iz 6,5 % na 5,7 %. Tretjina bora, zajetega v popis, je objedena, vendar je njegova zastopanost na popisnih ploskvah zanemarljiva.

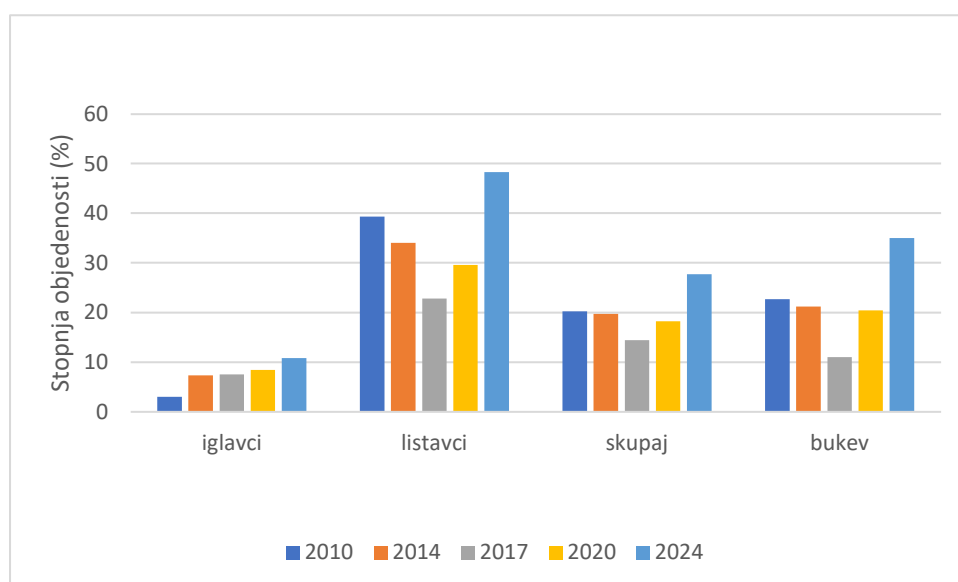
Objedenost listavcev je bila v letu 2024 rekordno visoka, saj je znašala skoraj polovico (48,3 %) in se je v primerjavi s popisom 2020 zvišala kar za 18,7 odstotnih točk. Na objedenost listavcev ima bistven vpliv objedenost bukve, saj ima velik delež v drevesni sestavi (21 %). Objedenost bukve je bila v treh popisih okrog 21 %, le v letu 2017 izrazito nižja – 11 %, v zadnjem popisu pa je skokovito narasla na 35 %. Kljub temu uspešno prerašča v višje višinske razrede. Tudi vse ostale vrste listavcev, ki se redkeje pojavljajo v pomladku (plemeniti listavci, hrast, kostanj, črni gaber, beli gaber, mali jesen), so močno objedene, večinoma okrog oz. nad 60 %, javor, ki je perspektivna vrsta, je objeden 58 %.

V primerjavi z ostalimi popisnimi enotami ugotavljamo, da imamo na ravni Slovenije povprečno objedenost mladja, podobno kot druge približno enako velike popisne enote v alpskem in predalpskem svetu. Objedenost mladja narašča predvsem proti zahodu in jugu Slovenije.

Slika 3.3.3: Skupna objedenost mladja v letu 2024 po popisnih enotah

Objedenost iglavcev v PE Zgornja Savinja v celotnem obdobju počasi, a vztrajno narašča. Pri objedenosti listavcev beležimo bolj drastične spremembe, tako močan upad kot močno naraščanje objedenosti. V letu 2017 beležimo prelomno točko, pred tem popisom je objedenost listavcev padala (iz 39 % na 22 %), po letu 2017 pa je objedenost listavcev strmo narščala iz 22 % na kar 48 % v letu 2024. Taka dinamika se v blažji obliki seveda kaže tudi pri bukvi, ki je najpogostejši listavec, in posledično pri dinamiki skupne objedenosti.

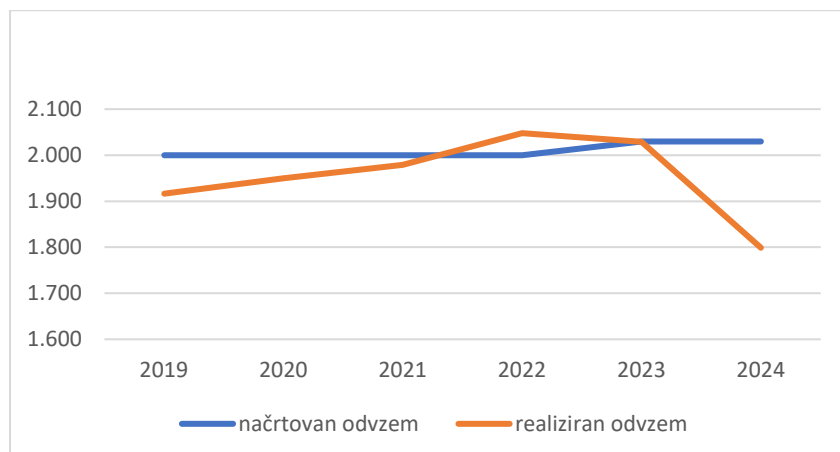
Slika 3.3.4: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Zgornja Savinja

4 ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD

4.1 Evropska srna

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.1.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srnjadi v obdobju 2019–2024

Realizacija odvzema srnjadi v letih 2023 in 2024 je bila 3.828 živali od načrtovanih 4.060, kar pomeni 94,3 % načrtovanega. V primerjavi z leti 2021 in 2022 je bila realizacija nižja za 199 živali. Predvsem v letu 2024 je odvzem srnjadi izrazito upadel, saj večina lovišč ni dosegla plana, kljub temu je bila realizacija v mejah dopustnih odstopanj. Izven mej dopustnih odstopanj je bilo le lovišče Ljubno, predvsem zaradi izjemno majhnega odvzema mladičev. Na populacijo srnjadi vpliva veliko dejavnikov, kot so ostrina zime, čas prve košnje, prisotnost volka v severnem delu LUO, širitev in rast populacije šakala v loviščih južnega dela LUO, povečanje prehranske baze v gozdovih po naravnih ujmah (žledolomi, vetrolomi, snegolomi, lubadar...). Povprečno doseganje načrta v šestletnem obdobju je znašalo 97 %.

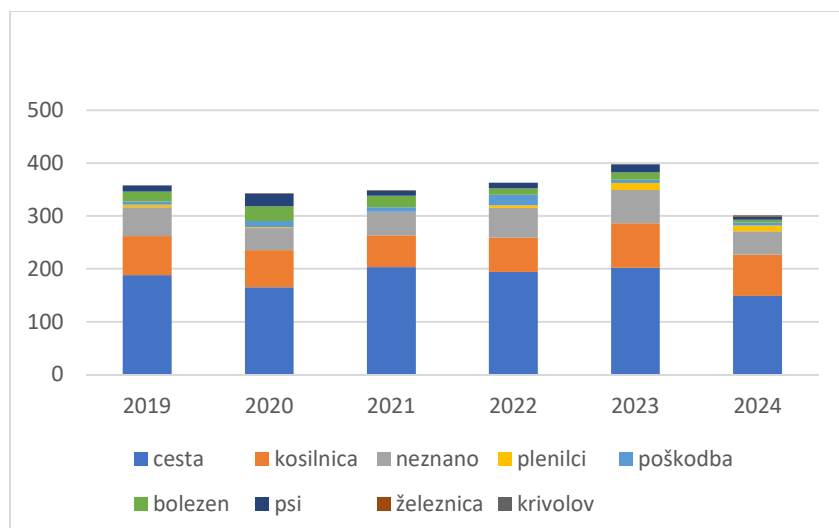
V letih 2023 in 2024 je bilo v LUO razmerje med odstrelom srnjakov 2+ in srn 2+ 100:96,7. Vsa lovišča so dosegla zahtevano razmerje minimalnih 80 % odstreljenih srn 2+, glede na odstrel srnjakov 2+.

Starostno-spolna struktura odvzema

Spolna struktura odvzema je v letih 2023 in 2024 znašala 49,8 % srnjakov in 50,2 % srn. Delež mladih (mladičev in enoletnih) je dosegel 58 % in je bil realiziran v višini 91 %. Odrasla srnjad je bila realizirana v višini 99 %. Presenetljiva je visoka realizacija odvzema srn 2+ (103 %) in nizek delež odvzema mladičev (86 %). Spolno razmerje odvzema za šestletno obdobje je malenkost v prid srnjakov (50,4 %) glede na odvzem srn (49,6 %).

Višina, delež in vzroki izgub

Delež evidentiranih izgub je v letih 2023 in 2024 znašal 18,3 % (699 živali) in je primerljiv s predhodnim dvoletnim obdobjem. Vendar je bil delež izgub v letu 2023 višji (19,6 %), v letu 2024 pa izrazito nižji (16,7 %), predvsem v absolutni vrednosti, saj je bilo v letu 2024 skoraj 100 izgub manj kot v letu 2023. Kot že predhodna leta so tudi v letih 2023 in 2024 prevladovali nenaravni izgubi predvsem zaradi povoza na cesti (351 živali). Bistveno več je bilo evidentiranega pokosa (162 živali) kot v predhodnem dvoletnem obdobju (125 živali). V spolni in starostni strukturi izgub prevladujejo mladiči ženskega spola (24,7 %) in srne 2+ (21,4 %). Izgube pri ženskih osebkih so znašale 22,1 %, pri moških pa 14,4 %. Največ evidentiranih izgub so imela lovišča Kamnik (35 %), Domžale (28 %), Ljubno (27 %), Lukovica (26 %), Velunja (23 %) in Dreta Nazarje (21 %). Ostala lovišča so imela evidentirane izgube pod 20 % odvzema.

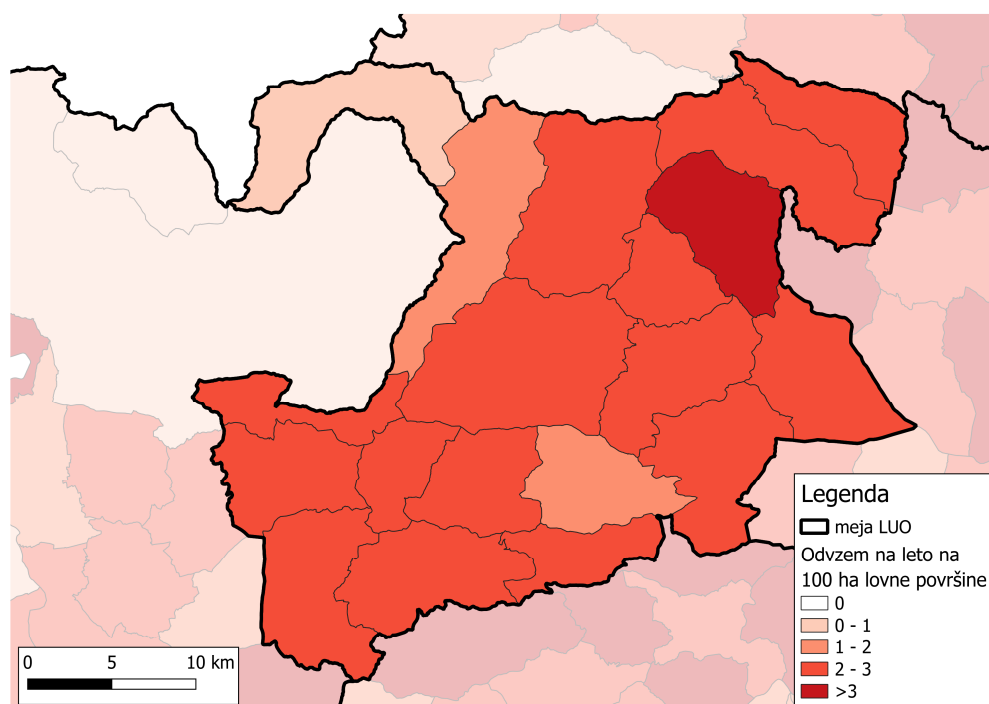

Slika 4.1.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub srnjadi v obdobju 2019–2024

Telesne mase mladičev in enoletnih osebkov

Povprečne telesne mase mladičev in enoletnih osebkov obeh spolov so bile v letih 2023 in 2024 v povprečju telesnih mas zadnjih šestih let, kar nakazuje na stabilne razmere in konstantne prehranske pogoje.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.1.3: Prostorska razporeditev odvzema srnjadi v LUO v obdobju 2019–2024

Ocena stanja populacije

Areal populacije srnjadi ostaja celotno Kamniško-Savinjsko LUO z izjemo visokogorja. Po daljši postopni krepitvi populacije je bilo v letu 2024 zaznati padec številčnosti. Vzroke za slabše pogoje za srnjad lahko iščemo v prostorskem širjenju jelenjadi, pojavu volka in šakala v LUO ter izrazito povečanih motenj v naravnem okolju.

Število izgub zaradi bolezni je skozi šestletno obdobje približno konstantno, v zadnjih letih celo nekoliko upada. Glede na to, da je veliko izgub definiranih zaradi neznanega vzroka, so lahko za te izgube krive tudi bolezni. Kljub temu lahko ugotavljamo, da je v LUO stabilno zdravstvo stanje srnjadi.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Iz predstavljenih kazalnikov ugotavljamo, da so operativni cilji upravljanja s srnjadjo večinoma doseženi. Nekoliko odstopa nižji delež odvzetih mladičev, kar nakazuje na velike neevidentirane izgube med mladiči, mogoče že med poganjem. Zagotovo ima pri tem velik vpliv prisotnost zveri, predvsem lisice in v južnem delu LUO tudi šakala.

Pozorno bo treba spremljati vse negativne vplive na populacijo srnjadi in prilagoditi ukrepanje za zagotovitev stabilne in zdrave populacije srnjadi. Ob sumih na izgube zaradi bolezni naj se primeri raziščejo s pomočjo Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Večji poudarek je treba dati ohranjanju bogate prehranske baze z vzdrževanjem pasišč, grmišč in gozdnih robov, predvsem v gozdni krajini. Ohranjati je treba prepletenost gozdnih in kmetijskih zemljišč. Predvsem ob vse pogostejših krčitvah gozdov za kmetijske namene je treba zagotoviti, da se nazaj vzpostavlja gozdni rob z bogato drevesno in grmovno sestavo.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Upravljanje s srnjadjo se prilagodi v lovišču Domžale (prisotnosti šakala) in v lovišču Solčava (nizke gostote srnjadi). V ostalih loviščih Kamniško-Savinjsko LUO se s srnjadjo upravlja enotno.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Načrt odvzema srnjadi za leti 2025 in 2026 je 3.788 živali in je za 6,7 % nižji od načrta za predhodni dve leti.

Preglednica 4.1.1: Načrtovan odvzem srnjadi

mladiči M in lanščaki	število 1.136 (30 %)
srnjaki 2+	število 758 (20 %)
mladiči Ž	število 758 (20 %)
mladice in srne 2+	število 1.136 (30 %)
SKUPAJ: število 3.788 (100 %)	

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dopustna odstopanja skupnega odvzema in odvzema v vsaki starostno-spolni kategoriji znašajo ± 20 %. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 10 osebkov, dopustno odstopanje navzdol znaša 10 osebkov. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane višine odvzema posameznega starostno-spolnega razreda pomeni manj kot 3 osebkke, dopustno odstopanje navzdol za posamezen starostno-spolni razred znaša 3 osebkke.

Vezava odstrela srn in mladice na odstrel srnjakov 2+

V loviščih, kjer načrtovani odvzem znaša enako ali več kot 1 osebek/100 ha/leto, mora višina odstrela srn in mladice (združen razred) znašati vsaj 120 % višine odstrela srnjakov 2+. V primeru, da bi zagotavljanje predpisane višine vezave pomenilo presežanje dopustnih odstopanj odvzema srn in mladice, navedene vezave ni potrebno dosegati (dopustna odstopanja so nadrejeno pravilo). V Kamniško – Savinjskem LUO je načrtovani odvzem nižji kot 1 osebek/100 ha/leto samo v lovišču Solčava, zato za to lovišče ni treba upoštevati vezave.

Prilagoditve na območjih redne prisotnosti volka/risa/šakala

V lovišču Domžale z redno prisotnostjo šakala in načrtovanim prihodnjim odvzemom srnjadi do 2 osebka na 100 ha veljajo v nadaljevanju navedene upravljaljske prilagoditve:

- Dopustna odstopanja realizacije odvzema za vse razrede in skupaj znašajo -40 % in +20 %.
- Vezava: višina odstrela srn in mladice znaša vsaj 60 % višine odstrela srnjakov 2+.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

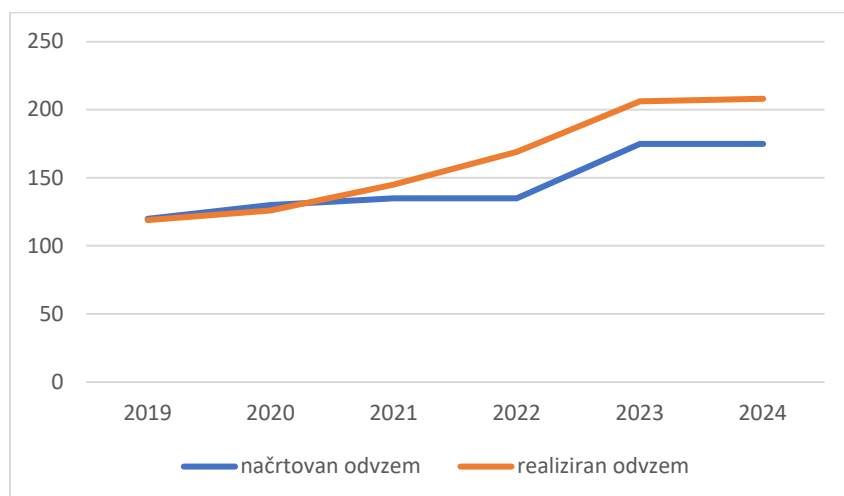
Priporočeno je čim hitreje izvršiti odstrel srn in mladičev, predvidoma najmanj 70 % do 31. oktobra. Do 25. 7. je priporočeno odstreliti največ 2/3 za odvzem predvidenih srnjakov 2+. Vsak upravljavec lovišča naj konec avgusta skliče posvet glede pravočasnega odstrela srnjadi in naredi načrt za izvedbo odstrela.

Poleg rednega spremljanja z opazovanji naj upravljavci lovišč spremljajo tudi zdravstveno stanje in ugotavljajo vzroke pogina srnjadi. Pomembno je tudi ugotavljanje medsebojnih vplivov z ostalimi vrstami divjadi.

4.2 Navadni jelen

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.2.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jelenjadi v obdobju 2019–2024

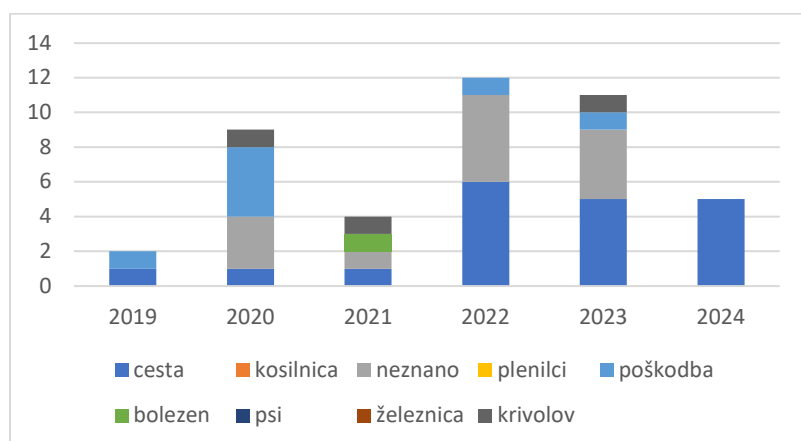
Realizacija načrta odvzema jelenjadi je bila v zadnjih dveh letih zelo dobra, odvzetih je bilo 414 živali od načrtovanih 350, kar pomeni 118 % načrta. Odvzetih je bilo 100 živali več kot v predhodnih dveh letih. 16 lovišč je doseglo ali preseglo načrt odvzema jelenjadi. Preseganje načrta preko dopustnih odstopanj je bilo mogoče tudi zaradi razvrstitev določenih lovišč (Velunja, Vransko, Trojane-Ožbolt, Domžale, Kamnik in Stahovica) v robna lovišča, kjer je bilo poenostavljeno upravljanje z jelenjadjo. Tudi izredni odstrel 6 jelenov 2+ v lovišču Vransko je doprinesel k visoki realizaciji.

Starostno-spolna struktura odvzema

V zadnjem 6-letnem obdobju je bilo spolno razmerje v odvzemu jelenjadi 49,8 : 50,2, odvzetih je bilo malenkost več živali ženskega spola. Delež mladih (mladiči in enoletna jelenjad) je znašal 60,5 %, jelenov 2+ 19,9 % in košut 19,5 %. V strukturi odvzema je glede na načrt nekoliko prenizek delež ženskega spola, predvsem košut, kljub temu, da je bil načrt pri ženskem spolu v absolutnih vrednostih dosežen. Do odstopanja je prišlo predvsem zaradi preseganja odvzema pri moškem delu populacije. Odvzemi po strukturi so kljub temu bili v mejah dopustnih odstopanj.

Višina, delež in vzroki izgub

Delež evidentiranih izgub v zadnjem 6-letnem obdobju je bil 4,4 % (43 živali). Najpogostejši vzrok izgub so povozi na cesti (19 živali), neznani vzroki (13 živali) in poškodovanost (7 živali). V obravnavanem obdobju so bili zaznani tudi trije primeri krivolova.

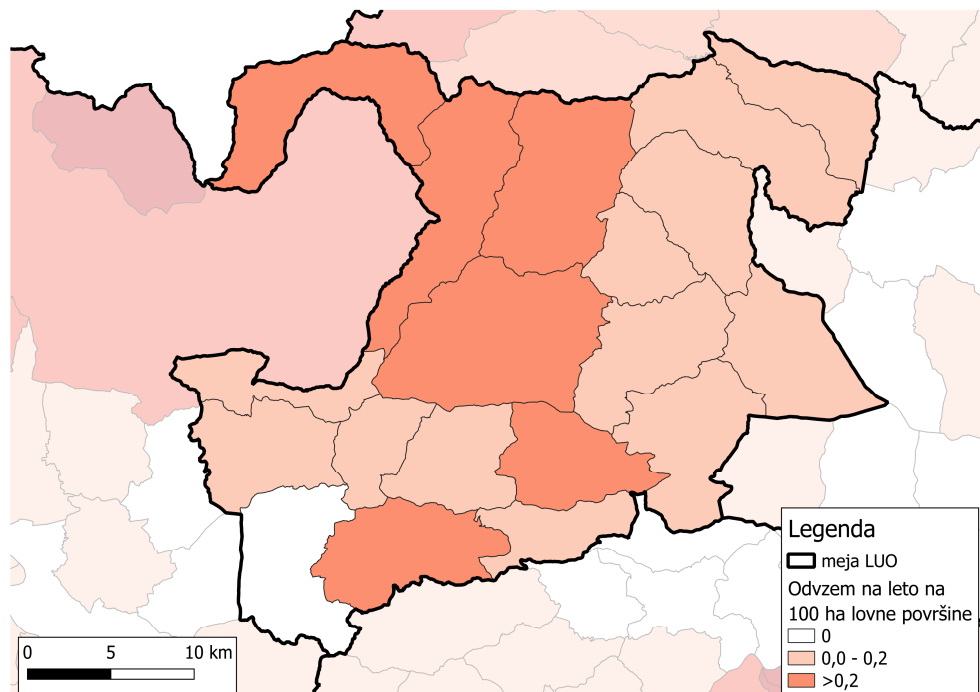

Slika 4.2.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub jelenjadi v obdobju 2019–2024

Telesne mase telet in enoletnih osebkov

Telesne mase odvzetih mladičev in enoletnih osebkov so v zadnjih dveh letih malenkost nižje kot v predhodnem obdobju. V kolikor bi se trend zniževanja telesnih mas nadaljeval, bi lahko nakazoval postopno slabšanje habitatov.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.2.3: Prostorska razporeditev odvzema jelenjadi v LUO v obdobju 2019–2024

Glavnino odvzema jelenjadi se realizira v osrednjih loviščih: Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad in Motnik-Špitalič, kjer se je v zadnjih dveh letih na 37 % skupne lovne površine LUO realiziralo 62 % odvzema jelenjadi.

Ocena stanja populacije

Populacija jelenjadi je vitalna, v dobrem zdravstvenem stanju in se po naši oceni še vedno številčno povečuje in prostorsko širi. Tako se že v nekaterih robnih območjih vzpostavljajo manjša stalna jedra (Braslovče, Lukovica). Opazni so tudi večji sezonski premiki - preko poletja se jelenjad premakne v višje nadmorske višine do zgornje gozdne meje in se šele pozno jeseni, ko pritisne zima, premakne v nižje ležeče predele. Starostna in spolna struktura jelenjadi sta uravnoteženi. Izgub pri jelenjadi je malo.

Jelenjad je zaradi generalističnega značaja konkurenčna vsem ostalim vrstam rastlinojede divjadi in jih izpodriva. Konkurenčni vpliv je najbolj zaznan v odnosu do populacije srnjadi.

Evidentiranih škod od jelenjadi v gozdu in na kmetijskih površinah je malo, se pa število škodnih zahtevkov iz leta v leto povečuje. Lupljenje mlajših drogovnjakov predstavlja vse večji problem, predvsem v območjih, kamor se jelenjad širi (Vransko, Lukovica). Poškodbe v manjšem obsegu (posamezna drevesa) se pojavljajo povsod, kjer je jelenjad prisotna.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Kljub temu, da je bila realizacija odvzema jelenjadi zelo dobra, ocenjujemo, da se številčnost jelenjadi še vedno povečuje in da se populacija še vedno prostorsko širi. Glede na navedeno se postavlja vprašanje o primernosti višine načrta odvzema jelenjadi v predhodnih letih.

V preteklem obdobju se prav tako ni bistveno napredovalo pri dodatni vzpostavitvi zimskih krmišč za jelenjad, kakor tudi ne pri osnovanju novih pašnih površin.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave in conacija prostora

Za potrebe optimalnega upravljanja jelenjadi v LUO lovišča uvrščamo v dve kategoriji. V nadaljevanju za posamezno kategorijo navajamo režim upravljanja jelenjadi in pripadajoča lovišča.

Osrednje območje

Za lovišča v tem območju načrtujemo odvzem jelenjadi skladno s starostno-spolno strukturo, ki je prikazana v spodnji preglednici. Kljub izrazito nakazanemu osrednjemu območju populacije jelenjadi, se je jelenjad v zadnjih letih že prostorsko razširila po večini LUO. Tudi v manj primernih območjih za jelenjad so se osnovali že precej stalni tropi jelenjadi, zato se za 16 lovišč predlaga enotno upravljanje.

Lovišča osrednjega območja so: Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Motnik-Špitalič, Mozirje, Rečica ob Savinji, Smrekovec-Šoštanj, Dreta-Nazarje, Braslovče, Vransko, Trojane-Ožbolt, Tuhinj, Lukovica, Sela pri Kamniku in Stahovica.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Preglednica 4.2.1: Načrtovan odvzem jelenjadi

starostni razred	moški spol	ženski spol
0+	število 136 (30 %)	
1+	število 44 (10 %)	število 44 (10 %)
2-4	število 66 (15%)	število 110 (25%)
5+	število 44 (10%)	
SKUPAJ: število 444 (100 %)		

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Preglednica 4.2.2: Dopustna odstopanja (%) od načrtovanega odvzema jelenjadi

starostni razred	moški spol	ženski spol
0+	-15, +50	
1+	-20, +70	-20, +70
2-4	-100, +35	-15, +50
5+	-100, +35	
SKUPAJ	-15, +50	

V primeru, da dopustno odstopanje -15 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 3 osebk, dopustno odstopanje navzdol znaša 3 osebk. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane višine odvzema lanščakov ali odvzema junic oz. -15 % od načrtovane višine odvzema telet ali odvzema košut pomeni manj kot 1 osebk, dopustno odstopanje navzdol za navedene starostno-spolne razrede znaša 1 osebk.

Robno območje

Za lovišča robnega območja velja poenostavljeni model upravljanja. Odvzem se načrtuje skupno za več lovišč na ravni načrtovalske enote in ne po posameznih loviščih. Lovišča robnega območja lahko lovijo jelenjad številčno neomejeno in v določenem razmerju vso jelenjad, ki jo je mogoče odstreliti. Pri tem je odstrel telet, junic, lanščakov in košut 2+ (dalje košute) neomejen. **Odstrel jelena 2+ je možen ob predhodnem odstrelu 2 osebkov mulaste jelenjadi (telet, junic, košut), med katerimi mora biti najmanj ena junica ali košuta.** Obvezen odstrel mulaste jelenjadi se lahko izvede pred odstrelom jelena 2+ (predhodno), lahko pa tudi naknadno. V slednjem primeru se do odstrela predpisanega števila osebkov mulaste jelenjadi zadrži odstrel naslednjega jelena 2+.

Lovišča robnega območja so Velunja-Šoštanj, Kamnik in Domžale, za katere se predvideva skupni načrt odvzema 6 živali.

Skupni načrt odvzema jelenjadi za LUO za leti 2025 in 2026 je 450 živali. Načrt je glede na predhodno 2-letno načrtovalsko obdobje višji za 100 živali oz. za 28,6 %. Načrt odvzema košut je višji za 35 živali oz. kar za 45,5 % glede na načrt predhodnega dvoletnega obdobja.

Razporeditev odvzema jelenjadi po območju:

Glavnino odvzema se izvede v osrednjem življenjskem območju jelenjadi (Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad in Motnik – Špitalič). Tudi v območjih, kjer so se izoblikovala stalna jedra (Braslovče, Lukovica,..) je treba odstrel intenzivno izvajati, z namenom zmanjšanja številčnosti jelenjadi.

V skladu z 89. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanja z divjadjo je tekom lovskega leta možna prerazporeditev odvzema parkljaste divjadi med lovišči. V ta namen se skliče sestanek območnega združenja upravljavcev lovišč (OZUL). Sklep sestanka je za lovišče enako obvezen kot letni načrt lovišča.

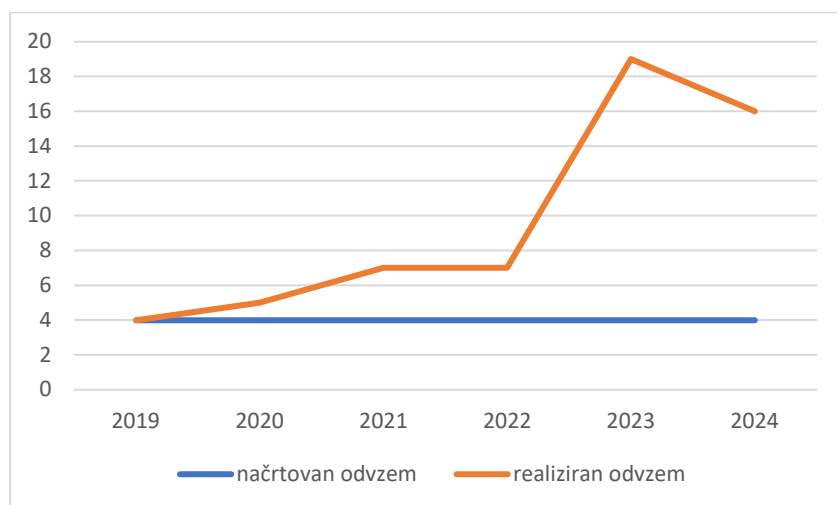
Zaželeno je čim prejšnja realizacija letnega načrta lovišča.

Naseljevanje in doseljevanje (dodajanje) jelenjadi v prosto naravo v Kamniško-Savinjskem LUO ni dovoljeno.

4.3 Damjak

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.3.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema damjaka v obdobju 2019–2024

Odvzem damjaka se je načrtoval samo za lovišče Velunja. Realizacija odvzema damjaka v letih 2023 in 2024 je bila v lovišču Velunja 13 živali od načrtovanih 8, kar pomeni 162,5 % načrta.

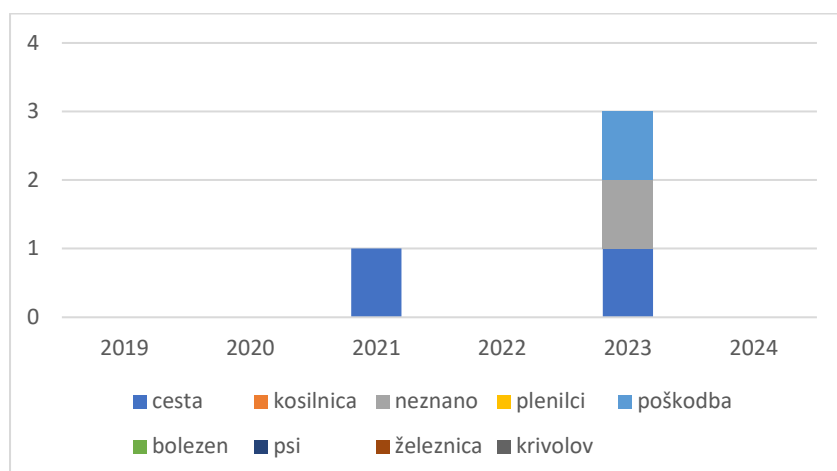
V zadnjem dvoletnem obdobju 2023-2024 je realizacija odvzema damjakov, pobeglih iz obor, skokovito narasla iz 4 (leti 2021-2022) na 22 živali.

Starostno-spolna struktura odvzema

Pri tako nizkem načrtovanem odvzemu je težko pričakovati uravnano starostno in spolno strukturo. Načrtovana spolna struktura odvzema za dvoletno obdobje je 2 moških in 6 ženskih živali, razmerje 25:75, v realiziranem odvzemu (samo za lovišče Velunja) je razmerje obrnjeno 56:46. Dejanska povprečna spolna struktura odvzema za šestletno obdobje je večja na strani moških živali, v povprečju je razmerje odvzema med jeleni in košutami 62:38. Starostno je odvzem neuravnotežen zaradi samega odstopanja med načrtovanim in realiziranim odvzemom, ki je 440 %, tudi na račun relativno veliko živali, ki so v zadnjih letih pobegle iz obor in se jih vse odvzame, ne glede na spolno strukturo.

Višina, delež in vzroki izgub

Izgub je malo, najpogostejši vzrok so povozi.

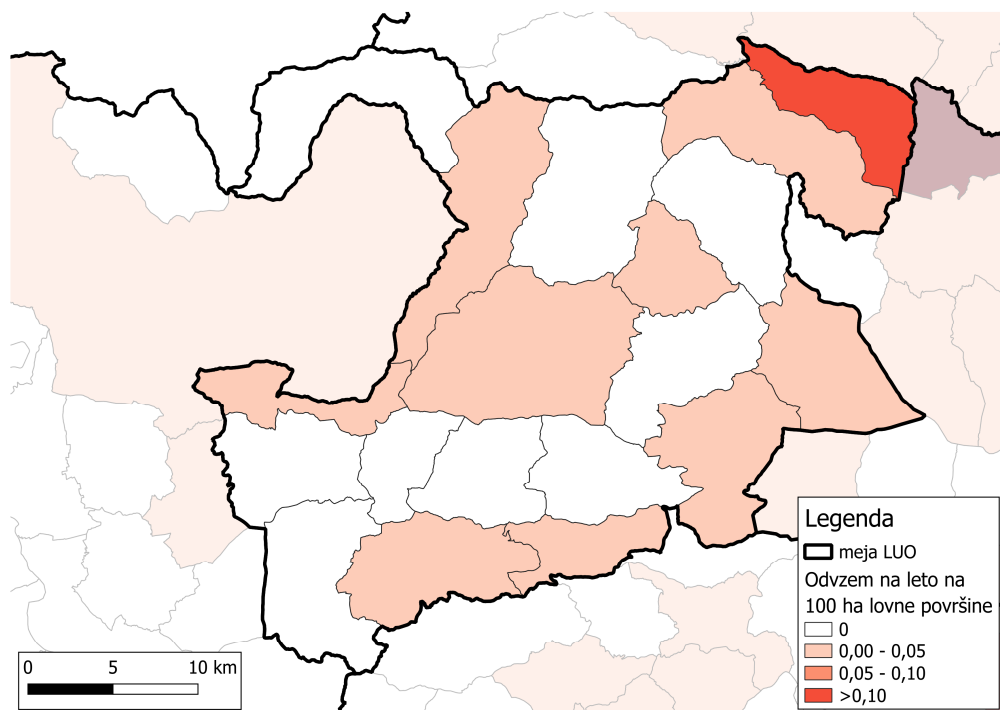
Slika 4.3.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub damjaka v obdobju 2019–2024

Telesne mase telet in enoletnih osebkov

Zaradi majhnega števila podatkov o telesnih masah je ta kazalnik manj uporaben, zato ga ne obravnavamo.

Prostorska razporeditev odvzema

Največji odvzem je bil v lovišču Velunja (13 živali), kjer se z damjakom načrtno gospodari. Zaradi pobegov iz obor je bilo presenetljivo v zadnji dveh letih odvzetih precej več živali kot prej in sicer Gornji Grad 7, Trojane Ožbolt 6 in Luče 5, v ostalih loviščih je bil odvzet po en ali dva osebka.

Slika 4.3.3: Prostorska razporeditev odvzema damjaka v LUO v obdobju 2019–2024

Ocena stanja populacije

Glavnina populacije damjaka se je premaknila na vzhod, v lovišče Škale. Lovišče Velunja je postalo robno lovišče. Populacija se ne širi v nove življenjske prostore. Življenjski pogoji (prehranski in bivalni) za damjaka na ugrezajočih površinah so iz leta v leto slabši, zato številčnost upada. Prostor se intenzivno urbanizira (3. razvojna os, ceste, tudi sprehajalne poti), zato se damjak umika na mirnejša področja, tudi na območje Raven. Neposredni negativni medvrstni vplivi z drugo divjadjo niso dokazani. Zaradi konkurence za prostor in hrano so možni predvsem s srnjadjo. Zdravstveno stanje populacije je ustrezno, saj ne zaznavamo izgub zaradi bolezni. Iz telesnih mas težko sklepamo na vitalnost populacije, saj imamo malo podatkov.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Damjak je tujerodna vrsta, ki jo obravnavamo v okviru populacijskega območja/naseljene kolonije Šaleška dolina. Glede na minimalen vpliv damjaka na fito- in zoocenozo ohranjamo populacijo damjaka v prostoru, ki ga sedaj zaseda. Preprečuje se širjenje damjakov v nova okolja. Glede na obsežnost degradacije okolja, v katerem damjaki živijo, je prisotnost tujerodne vrste tu manj moteča. Močno je narasel odvzem damjakov, pobeglih iz obor.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Upravljanje z damjakom se izvaja samo v lovišču Velunja.

Za reševanje problemov, ki so posledica uhajanja divjadi iz obor za rejo divjadi, naj se upošteva ukrepe skladno s 50. členom ZDLov-1A.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Odvzem se ne načrtuje. Predviden odvzem damjakov v lovišču Velunja je v letih 2025 in 2026 **12 živali**. V lovišču Velunja je odstrel jelena 2+ možen ob odstrelu 3 mulastih živali (telet, junic, košut), od tega vsaj ene junice ali košute. Obvezen odstrel mulaste jelenjadi se lahko izvede pred odstrelom jelena 2+ (predhodno), lahko pa tudi naknadno. V slednjem primeru se do odstrela predpisanega števila osebkov mulaste jelenjadi zadrži odstrel naslednjega jelena 2+.Odvzem ostalih razredov (razen jelenov 2+) je številčno neomejen. Skupni odvzem navzgor ni omejen.

Posamezni osebki, ki se priložnostno pojavijo v ostalih loviščih LUO, niso predmet trajnostnega upravljanja z vrsto in jih je kot take v teh loviščih treba odstreliti skladno z lovno dobo in drugimi določili predmetne zakonodaje.

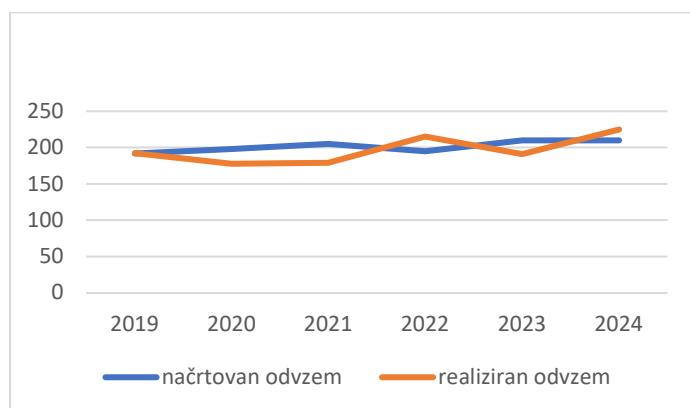
Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Za reševanje problemov, ki so posledica uhajanja divjadi iz obor za rejo divjadi, naj se upošteva ukrepe skladno s 50. členom ZDLov-1A.

4.4 Gams

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.4.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema gamsa v obdobju 2019–2024

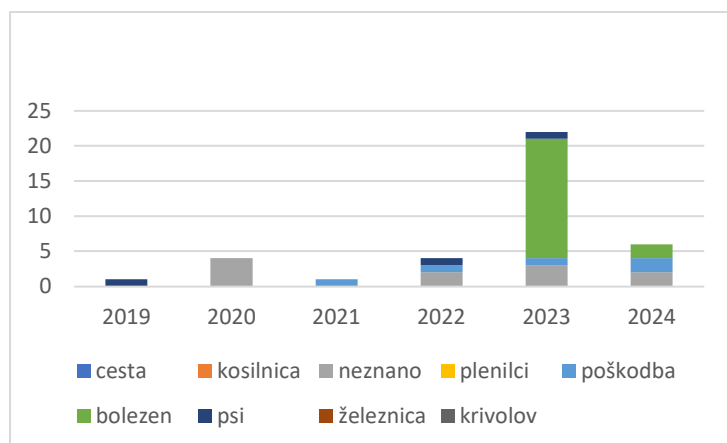
Realiziran odvzem gamsa v celotnem 6-letnem obdobju je stabilen in v povprečju dosega načrt v višini 98 %. Po letih pa beležimo manjša odstopanja, večinoma okrog $\pm 10\%$, razen v letu 2021, ko je bilo odvzeto 13 % manj živali od načrtovanega. Najvišji odvzem beležimo v letu 2024 (225 osebkov), najnižji pa v letu 2020 (178 osebkov). V zadnjem dvoletnem obdobju je bil odvzem 416 osebkov, v predhodnem dvoletnem obdobju pa 394 osebkov. Prostorsko po loviščih je skupni oz. povprečni odvzem skladen z načrtovanim. Pri odvzemu po starostnih in spolnih kategorijah so določena odstopanja navzgor ali navzdol, vendar v skladu z dopustnimi odstopanji. V letu 2023 je bil odvzem nekoliko nižji, verjetno tudi zaradi katastrofalnih poplav v Zgornje Savinjski dolini in posledično nedostopnosti oz. neprevoznosti velikega dela manj pomembnih cest.

Starostno-spolna struktura odvzema

Starostno-spolna struktura odvzema v zadnjem 6-letnem obdobju je uravnotežena. V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih malenkost več osebkov moškega spola (212 od načrtovanih 210) in manj osebkov ženskega spola (204 od načrtovanih 210). V realiziranem odvzemu za zadnji dve leti je spolno razmerje moških in ženskih osebkov 51:49, kar je tudi povprečje za šestletno obdobje. Prav tako je starostna struktura odvzema skladna z načrtom. Nekoliko nižji je delež odvzema srednjega starostnega razreda, kar je skladno s smernico upravljanja z gamsom.

Višina, delež in vzroki izgub

V celotnem šestletnem obdobju so deleži izgub gamsa nizki, večinoma od 1-3 % odvzema, razen v letu 2023 je delež izgub visok, 12 %, večinoma zaradi bolezni (pljučnice) v lovišču Solčava (17 osebkov), nekaj pa tudi drugod zaradi neznanih vzrokov (3 osebki).

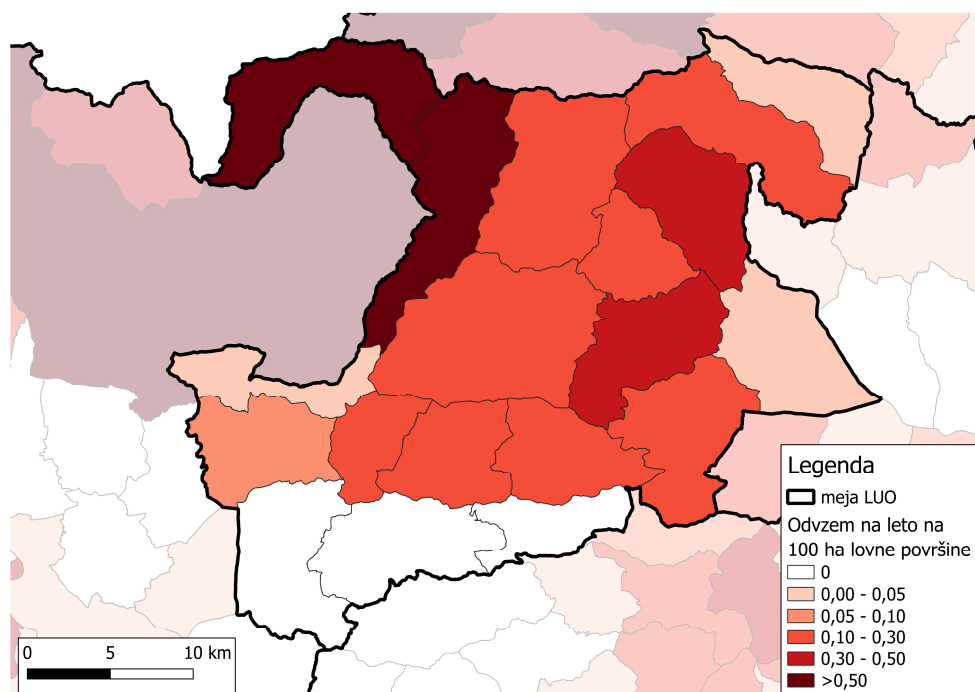

Slika 4.4.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub gamsa v obdobju 2019–2024

Telesne mase kozličev/kozic in enoletnih osebkov

Telesne mase se skozi celotno šestletno obdobje pri mladih gamsih ne spreminjajo veliko, povečini po letih nihajo maksimalno do enega kilograma. Povprečna masa kozličev za šestletno obdobje znaša 9,6 kg, kozic 9,2 kg, kozli 1+ 14,5 kg in koze 1+ 13,6 kg. Takšne mase so tudi v zadnjem dvoletnem obdobju.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.4.3: Prostorska razporeditev odvzema gamsa v LUO v obdobju 2019–2024

Zdravstveno stanje osebkov

Iz evidence izgub ugotavljamo, da je bilo zdravstveno stanje osebkov v preteklem šestletnem obdobju dobro, povečini nismo zaznali bolezni, z izjemo v letu 2023, ko je v lovišču Solčava poginilo 17 gamsov, verjetno večina zaradi pljučnice. Do bakterijske pljučnice pogosto pride takrat, ko so pljuča predhodno prizadeta zaradi parazitov (izvid Inštituta za patologije, ribe, divjad in čebele). Leto 2023 je bilo nadpovprečno namočeno in toplo, kar je verjetno pospešilo razvoj bolezni. Dve živali sta poginili tudi v letu 2024. Ostalih bolezni - gamskih garij, kužne bradavičavosti, kužne gamsje slepote nismo zaznali. K ugodnemu zdravstvenemu stanju pripomore tudi dovolj prehrane, dobra povezljivost populacije in mile zime.

Povprečna starost odraslih živali v odvzemu

Povprečna starost odraslih živali v odvzemu je za šestletno obdobje 6,0 let za kozle 3+, ter 7,9 let za koze 3+. Če primerjamo povprečje za šestletno obdobje z zadnjim dvoletnim obdobjem, je povprečna starost odvzema pri kozlih 3+ narasla za 0,2 leta, pri kozah 3+ pa se je znižala za 0,4 leta. V povprečju se strelja skoraj 2 leti starejše koze kot kozle.

Ocena stanja populacije

Populacija gamsov v LUO je stabilna in zdrava. Največja številčnost populacije gamsa je v skladu z njegovimi ekološkimi zahtevami v gorskem svetu in sredogorju, to so lovišča Solčava, Luče in Gornji Grad. Prehranska baza za gamsa se je na teh območjih povečala zaradi preteklih ujm, ki so botrovale večjim ogolelim površinam in večjemu deležu mladovij. V nekaterih gozdnih predelih je zaznati naraščanje številčnosti, kar se lokalno odraža na povečanju objedenosti gozdnega mladja. Glede na majhno število izgub, z izjemo leta 2023 (Solčava), ocenjujemo, da je številčnost gamske populacije uravnotežena. Bolezen gamskih garij v LUO je v zadnjem desetletju neproblematična, kar dodatno potrjuje, da s populacijo gamsa gospodarimo dobro. Odvzem je konstantno visok in primerne starostne ter spolne strukture.

S strateškim gozdnogospodarskim načrtom so se vzpostavile tudi mirne cone, predvsem tam, kjer se prostočasne aktivnosti ljudi (pohodništvo, alpinizem...) širijo v gamsove habitate (*Pretkovica, Menina, Tirske peči, Rogatec, Raduha, Olševa...*).

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Ocenjujemo, da je upravljanje z gamsom dobro, saj je populacija stabilna in zdrava. Nekoliko manj uspešni smo bili pri redukciji številčnosti gamsje populacije v gozdni krajini, kjer prihaja do prekomernih objedanj gozdnega mladja. Nadaljevati je treba z ohranjanje goličav in drugih pašnih površin, predvsem v gorskem svetu in sredogorju. V mirnih conah bo treba vzpostaviti ostrejšo režimo za izboljšanje habitatov.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Gams je prisoten v večini lovišč lovskih družin Kamniško – Savinjskega LUO. Prisoten je v visokogorju alpskega sveta, poseljuje pa tudi nekatere ostale gozdne predele. Težišče gamsje populacije predstavljajo območja lovišč Solčava, Luče in Gornji Grad. Gams je številčnejši tudi v predalpskih loviščih: Ljubno, Mozirje, Smrekovec, Rečica in Dreta Nazarje. Drugje so gamsi redkejši in so vezani na skalnate predele lovišč.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Načrt odvzema gamsov za leti 2025 in 2026 je 440 živali in je za 5 % višji kot v predhodnem dvoletnem obdobju.

Preglednica 4.4.1: Načrtovan odvzem gamsa

starostni razred	M (kozli)	Ž (koze)
mladi	število 119 (27%)	število 119 (27%)
starejši	število 101 (23 %)	število 101 (23 %)
SKUPAJ	število 220 (50 %)	Število 220 (50 %)

Mladi osebki so osebki starosti 0+, 1+ in 2+. Starejši osebki so osebki starosti 3+ in več.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dopustno odstopanje pri realizaciji skupnega odvzema znaša ± 20 %. Dopustno odstopanje (v obe smeri) je lahko tudi večje ob pojavu gamsjih boleznih (slepota, garjavost, bradavičavost) in z njimi povezane dinamike številčnosti gamsa. Odvzem v razredu starejših pri vsakem spolu posebej se lahko preseže za 10 %. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 3 osebke, dopustno odstopanje navzdol znaša 3 osebke. V primeru, da dopustno odstopanje +20 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 1 osebek, dopustno odstopanje navzgor znaša 1 osebek. V primeru, da dopustno odstopanje v razredu starejših +10 % (pri vsakem spolu posebej) pomeni manj kot 1 osebek, dopustno odstopanje navzgor znaša 1 osebek. Neizvršen odvzem v razredu starejših se lahko nadomesti z odvzemom v razredu mladih.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

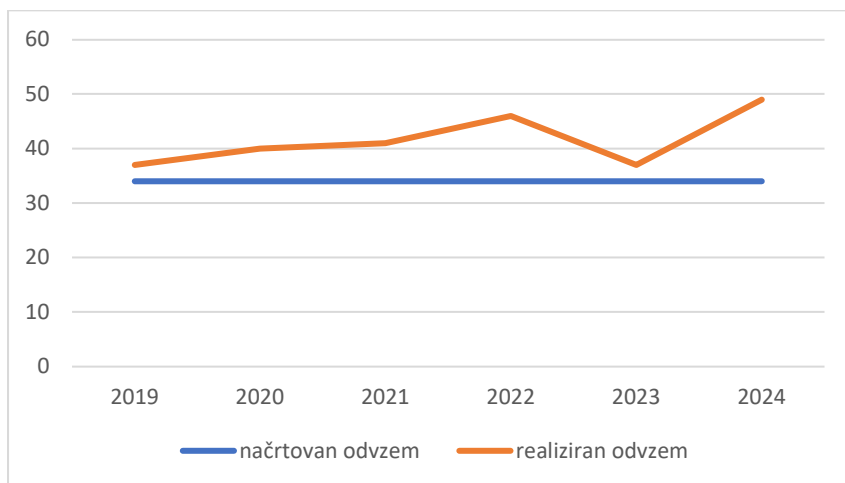
Težišče odvzema gamsov je v loviščih Solčava, Luče, Gornji Grad, Ljubno, Dreta, Mozirje in Smrekovec. V robnih loviščih Domžale in Trojane-Ožbolt odvzema gamsov ne načrtujemo, lovišča pa lahko brez omejitev odstrelijo gamse v mladem starostnem razredu.

V vseh loviščih je obvezno celo leto spremljati stanje gamsov. Vsa lovišča naj bodo posebej pozorna na pojav obolelih živali. Obvezen je sanitarni odstrel obolelih gamsov. V primeru garij izven lovne dobe se izvede izredni odstrel gamsa, na podlagi odločbe lovskega inšpektorja, gamsa pa je potrebno poslati na pregled na UVHVVR.

4.5 Muflon

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.5.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema muflona v obdobju 2019–2024

Realizacija odvzema muflonov v letih 2023 in 2024 je bila 86 živali od načrtovanih 68, kar pomeni 126,5 % načrta. Odvzem je bil realiziran v loviščih Solčava (62 živali), Stahovica (4 živali), Luče (4 živali), Trojane - Ožbolt (16 živali). Če se omejimo samo na lovišče Solčava, za katero načrtujem gospodarjenje z muflonom, je bila realizacija 91,2 % in je v mejah dopustnih odstopanj. V lovišču Trojane-Ožbolt se nadaljuje odvzem pobeglih muflonov iz obore.

V šestletnem obdobju je bil povprečen odvzem v LUO 42 živali na leto, v Lovišču Solčava pa 31,5 živali na leto. Realizacija načrta je bila v šestletnem obdobju v lovišču Solčava 92,6 %.

Starostno-spolna struktura odvzema

Šestletna spolna struktura odvzema v LUO je bila 48,4 : 51,6, večji je bil odvzem ženskega spola, kar je skladno s ciljem upravljanja. Struktura odvzema po starostnih kategorijah je bila primerna, nekoliko višja je bila pri odvzemu moških muflonov 2+, predvsem zaradi odstrela muflonov pobeglih iz obor v lovišču Trojane – Ožbolt. V lovišču Solčava je bil odvzem muflonov skladen z načrtovano spolno in starostno strukturo.

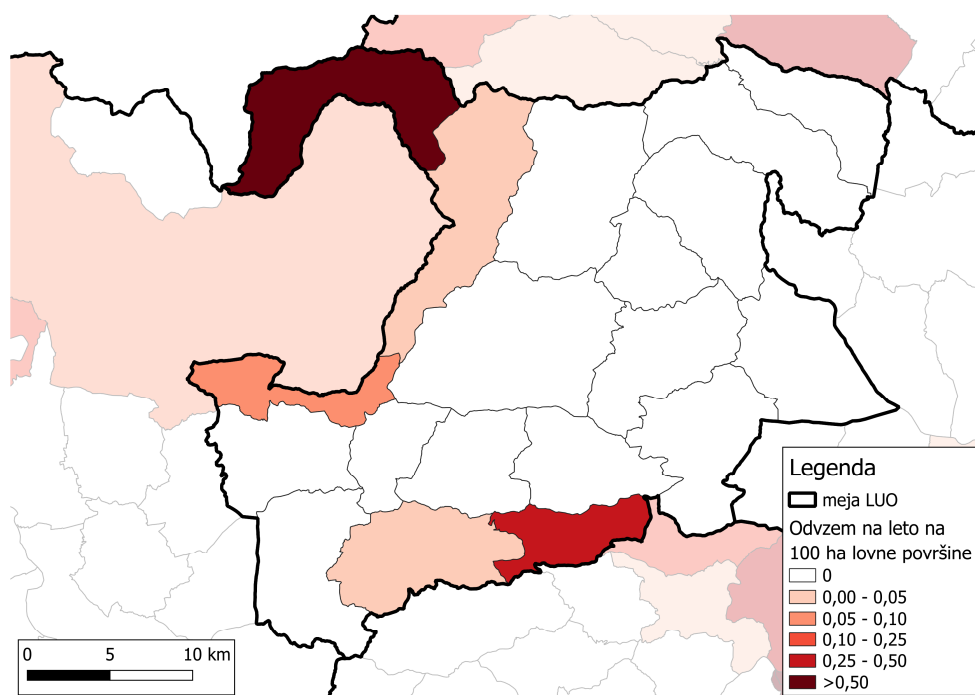
Višina, delež in vzroki izgub

Evidentiranih izgub med mufloni je zelo malo. V letu 2019 je bila evidentirana izguba zaradi neznanega vzroka, v letu 2024 pa zaradi zveri, verjetno volka. Volk je na območju Solčave in Luč v zadnjih letih zagotovo imel vpliv na populacijo muflonov, kljub temu, da niso bile evidentirane izgube, saj se ostanki napadenih živali večinoma ne najdejo.

Telesne mase jagnjet in enoletnih osebkov

Telesne mase se skozi šestletno obdobje pri jagnjetih obeh spolov rahlo znižujejo, pri enoletnih ovnih prihaja do medletnih nihanj, a ni bistvenih razlik, pri enoletnih ovcah pa je zaznati rahel dvig telesnih mas.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.5.2: Prostorska razporeditev odvzema muflona v LUO v obdobju 2019–2024

V LUO živita dve ločeni populaciji muflona. Prva je v lovišču Solčava, večinoma na območju Podolševe, povezana z naseljenimi mufloni v sosednji Avstriji. Druga populacija se nahaja na območju lovišča Stahovica. To je maloštevilen robni del večje populacije muflona v Lovišču s posebnim namenom Kozorog Kamnik, katere jedro je na področju Kamniške Bistrice. V Lovišču Trojane-Ožbolt se je oblikovala manjša skupina muflonov, ki je pobegnila iz zapuščene obore.

Ocena stanja populacije

V lovišču Solčava je številčnost težko natančno oceniti, ker del populacije prehaja preko državne meje ali Pohorskega LUO. Ocenjujemo, da je populacija muflona še vedno stabilna in zdrava, kljub temu, da je v preteklih dveh letih prisotnost volka imela določen vpliv na populacijo, predvsem na mladiče. Zaznane so migracije muflonov v lovišče Luče, kjer je še vedno zaznati manjšo skupino muflonov.

V lovišču Stahovica je številčnost muflona nizka in je odvisna od migracij populacije iz Kamniške Bistrice.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

K doseganju dolgoročnih ciljev upravljanja z muflonom v lovišču Solčava je poleg lovskih ukrepov veliko pripomogla prisotnost volka v letih 2023 in 2024, saj se je številčnost muflonov verjetno precej znižala. Kljub temu pričakujemo, da se bo populacija hitro okrepila, saj je bil junija 2023 volk na podlagi izredne odločbe odstreljen. Populacija je v dobrem zdravstvenem stanju. Škod od muflonov v zadnjih letih ni evidentiranih. Gibanje telesnih mas je stabilno, odvisno predvsem od abiotičnih dejavnikov. Zaznati pa je medvrstni vpliv, saj deloma zaseda prostor gamsu.

V lovišču Trojane-Ožbolt pospešeno odvzemajo muflone pobegle iz obore in s to dinamiko je treba nadaljevati tudi v prihodnje, do popolnega odvzema.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Upravljanje z muflonom se načrtuje samo za lovišče Solčava.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Načrt odvzema muflonov v letih 2025 in 2026 za lovišče Solčava je 68 živali.

Preglednica 4.5.1: Načrtovan odvzem muflona

starostni razred	M (ovni)	Ž (ovce)
mladi	število 18 (27 %)	število 17 (25 %)
starejši	število 16 (23 %)	število 17 (25 %)
SKUPAJ	število 34 (50 %)	število 34 (50 %)

Mladi osebki so osebki starosti 0+ in 1+. Starejši osebki so osebki starosti 2+ in več.

Navedena struktura odvzema po starostno-spolnih razredih, dopustna odstopanja in ostale usmeritve veljajo le za lovišče Solčava, kjer je opredeljen cilj trajnostna raba vrste z lovom (trajnostno upravljanje).

V lovišču Stahovica se dopusti neomejen odvzem, v skladu z lovno dobo, zaradi preprečevanja konfliktov v okolju in preprečevanja širjenja muflona v sosednja lovišča (Kamnik, Komenda).

Na območjih, kjer je cilj upravljanja lokalna izločitev vrste iz narave, odvzem navzgor ni omejen.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dopustno odstopanje pri realizaciji skupnega odvzema znaša $\pm 20\%$. Dopustno odstopanje (navzgor in navzdol) je lahko ob pojavu bolezni tudi večje. Odvzem v razredu starejših pri vsakem spolu posebej se lahko preseže za 10 %. V primeru, da dopustno odstopanje -20% od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 3 osebke, dopustno odstopanje navzdol znaša 3 osebke. V primeru, da dopustno odstopanje $+20\%$ od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 1 osebek, dopustno odstopanje navzgor znaša 1 osebek. V primeru, da dopustno odstopanje v razredu starejših $+10\%$ (pri vsakem spolu posebej) pomeni manj kot 1 osebek, dopustno odstopanje navzgor znaša 1 osebek. Neizvršen odvzem v razredu starejših se lahko nadomesti z odvzemom v razredu mladih.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Posamezni osebki, ki se priložnostno pojavijo v ostalih loviščih, niso predmet upravljanja z vrsto in jih je kot take v teh loviščih treba odstreliti skladno z lovno dobo ali drugimi določili predmetne zakonodaje. Pri odstrelu osebkov, za katere se predvideva, da izvirajo iz obor, se upoštevajo določila 8. odstavka 50. čl. ZDlov1.

Lov na muflona se začne izvajati takoj po začetku lovne dobe. Priporočamo, da se 70 % odvzema realizira do konca novembra.

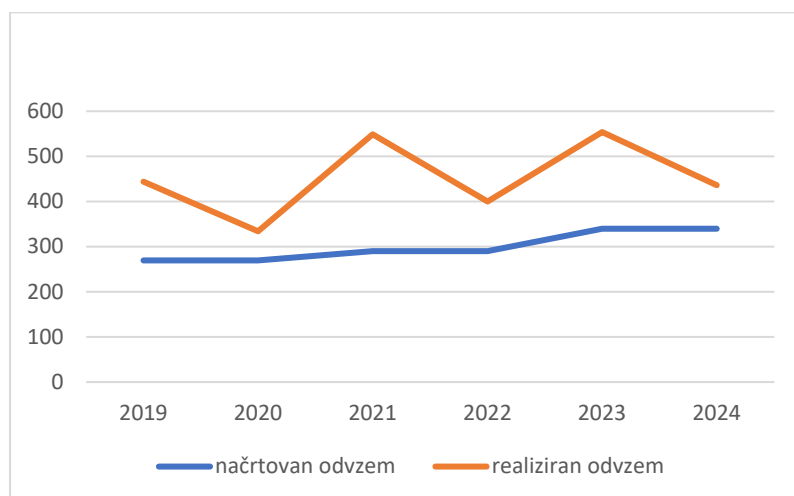
Na območjih Natura 2000 sta naseljevanje in doseljevanje prepovedana z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). Ker je večina habitata muflona v lovišču Solčava v območju Natura 2000, je naseljevanje in doseljevanje muflona prepovedano.

Prav tako se v ostalih loviščih naseljevanje muflona ne načrtuje in je zato prepovedano.

4.6 Divji prašič

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.6.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema divjega prašiča v obdobju 2019–2024

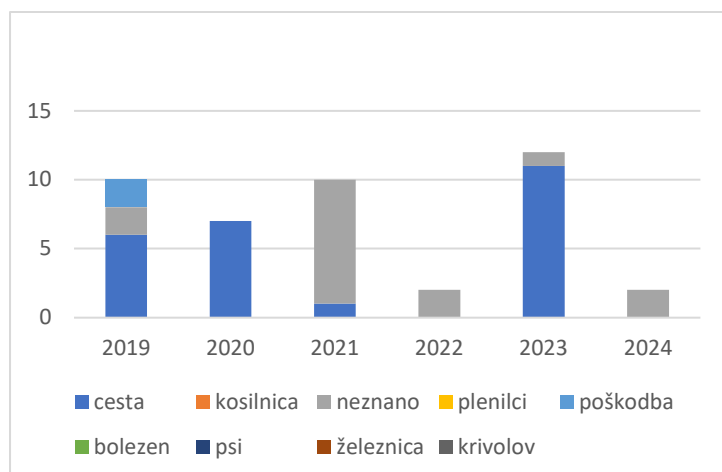
Realizacija odvzema divjih prašičev je bila v letih 2023 in 2024 990 živali od načrtovanih 680 živali, kar predstavlja 146 % načrta. V letu 2024 je bil odvzem nižji kot v letu 2023 za 118 živali. Zaradi izpada semenskega obroda bukve v letu 2023 se je nekoliko zmanjšala rodnost divjih prašičev v letu 2024. Iz slike 4.7.1 vidimo izrazita medletna nihanja v realizaciji odvzema, ki so večinoma povezana s prehranskimi razmerami v okolju. Odvzem rodnega dela populacije (lanščakinj in svinj 2+) je bil 180 živali (18,2 % odvzema) oz. 26,5 % glede na načrt odvzema. Na dobro realizacijo odvzema divjih prašičev je zagotovo imelo pozitiven vpliv sprostitev nočnega lova na divje prašiče in uporaba pripomočkov za nočni lov.

Starostno-spolna struktura odvzema

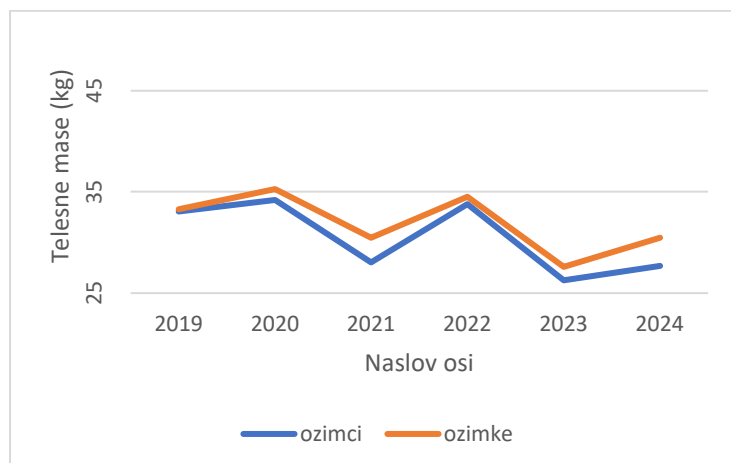
Po spolni strukturi je bilo v zadnji šestih letih odvzetih 53 % živali moškega spola in 47 % živali ženskega spola. Starostna struktura odvzema je bila 33,5 % m. mladičev, 16,8 % lanščakov, 2,8 % merjascev 2+, 28,9 % ž. mladičev, 11,4 % lanščakinj in 6,5 % svinj 2+. Razmerje mladiči : lanščaki : odrasle živali je bilo 62,4 : 28,3 : 9,3. To razmerje se med leti zelo malo spreminja. V letu 2024 odstopa odvzem merjascev 2+, saj je bilo odvzetih le 6 živali, oz. 1,4 %.

Višina, delež in vzroki izgub

V zadnjih šestih letih je bilo evidentiranih 43 izgub (1,6 % celotnega odvzema). Največ evidentiranih izgub je bilo zaradi povozov na cesti (25) in neznanega vzroka (16).

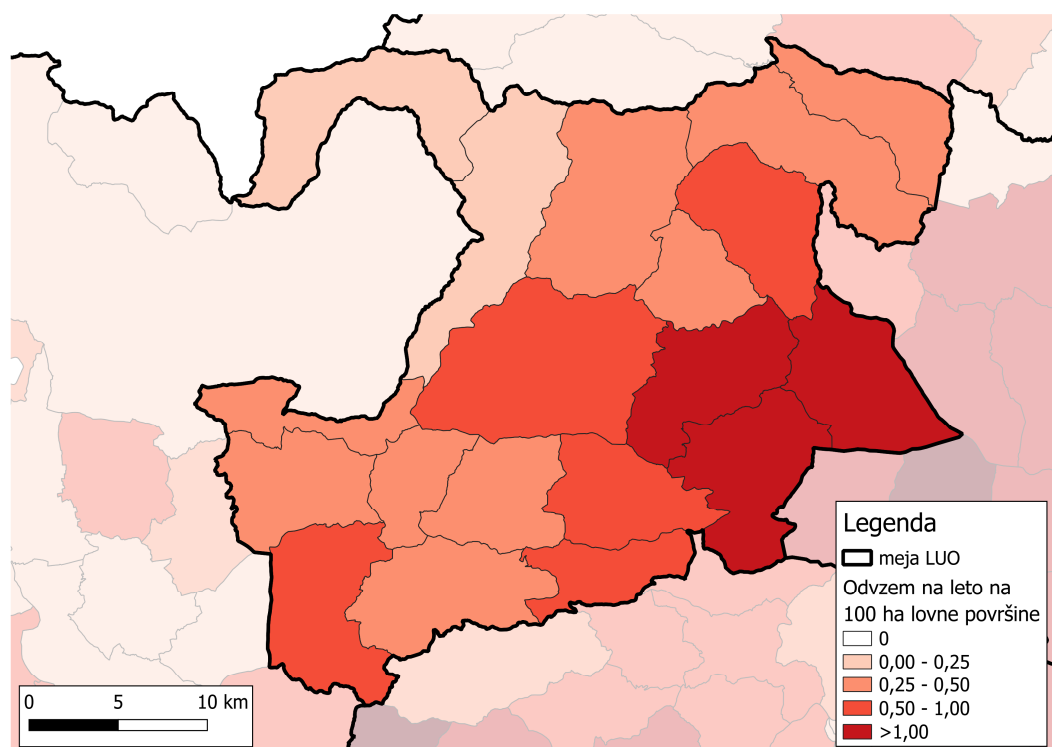
Slika 4.6.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub divjega prašiča v obdobju 2019–2024

Telesne mase ozimcev

Slika 4.6.3: Gibanje povprečnih telesnih mas ozimcev v obdobju 2019–2024

*pri posameznem letu so upoštevane telesne mase osebkov, uplenjenih novembra in decembra tistega leta ter januarja naslednjega leta

Telesne mase ozimcev in ozimk medletno precej nihajo, v letih ko so visoki odvzemi oz. so višje gostote, so telesne mase nižje in obratno, ko so odvzemi manjši, so telesne mase višje. V letih 2023 in 2024 so bile telesne mase nekoliko nižje, kar nakazuje na manjšo ponudbo hrane v okolju zaradi izpada semenskega obroda bukve.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.6.4: Prostorska razporeditev odvzema divjega prašiča v LUO v obdobju 2019–2024

Prostorsko je največji odvzem v loviščih Meninsko-Dobroveljskega grebena (Braslovče, Vransko, Dreta Nazarje, Motnik, Gornji Grad z 59%). To pomeni da pet družin od 19 v LUO opravi več kot polovico odstrela divjega prašiča. Če upoštevamo še ostale LD, ki imajo del lovišča v tem grebenu, lahko sklepamo, da je v tem delu LUO glavni del populacije divjega prašiča.

Ocena stanja populacije

Populacija divjih prašičev naseljuje vse gozdne in gozdnate predele v LUO, razen v lovišču Solčava, kjer so divji prašiči samo izjemoma prisotni. Populacija je zdrava in vitalna. Gostota populacije je odvisna od prehranskih razmer v okolju in vremenskih razmer v času poganja mladičev, zato je nihanje številčnosti med leti naraven proces. Ocenjujemo, da je bilo upravljanje z divjim prašičem v preteklem obdobju uspešno. Večje gostote divjih prašičev, tudi zaradi imigracij iz sosednjega LUO, so bile v JV delu LUO, predvsem v loviščih Braslovče, Vransko, Motnik Špitalič, Dreta Nazarje in Gornji Grad. V teh loviščih so s preventivnimi ukrepi uspeli relativno dobro obvladati škode na kmetijskih zemljiščih. V odvzemu je relativno nizek delež merjascev 2+, kar je posledica prioritarnega cilja zniževanja številčnosti divjih prašičev, zaradi česar lanščaki večinoma ne uspejo prerasti v merjasce 2+.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Dolgoročni cilji upravljanja so večinsko doseženi, saj se z visokim odvzemom številčnost populacije divjih prašičev praviloma ne povečuje. Dosežena je pravilna struktura odvzema (20 % rodnege dela). Populacija je v dobrem zdravstvenem stanju. Obseg škod se ne povečuje. Izgube so nizke. Lovišča imajo vzpostavljeno dobro mrežo privabljalnih krmišč, ki so pogoj za dobro realizacijo odvzema. Na privabljalnih krmiščih se izvede skoraj tri četrtine odvzema, saj je zaradi pomanjkanja snega v zadnjih letih izvajanje skupnih lovov precej oteženo in posledično neuspešno.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave upravljanja z divjim prašičem je celotno LUO.

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

Načrt odvzema divjih prašičev v letih 2025 in 2026 je 680 živali. Načrt je enak kot v predhodnih dveh letih.

Preglednica 4.6.1: Načrtovan odvzem divjega prašiča

moški spol + ozimke	število 544 (80 %)
lanščakinje + svinje	število 136 (20 %)
SKUPAJ	Število 680 (100 %)

V primeru presežanja načrtovanega odvzema (realizacija nad 100 %) mora delež lanščakinj in svinj znašati najmanj 20 % načrtovanega (in ne realiziranega) odvzema.

Za lovišča, ki imajo načrtovan odvzem manjši ali enak 5 osebkom, določilo o minimalnem deležu lanščakinj in svinj v odvzemu (20 %) ne velja.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Odvzem vseh razredov divjega prašiča količinsko navzgor ni omejen, tako na nivoju LUO kot tudi po posameznih loviščih. Dopustno odstopanje načrtovanega skupnega odvzema navzdol znaša -30 %. V primeru, da -30 % pomeni manj kot 5 osebkom, dopustno odstopanje navzdol znaša 5 osebkom.

V kolikor je na ravni LUO dosežen načrtovan delež odvzema lanščakinj in svinj (min 20 % načrtovanega skupnega odvzema), se smatra, da je dosežen odvzem lanščakinj in svinj za vsa lovišča na ravni LUO.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Vodstvu lovskih družin priporočamo, da načrtno spodbujajo lovce k čim večjemu odstrelu ozimcev že med letom - z lovom na čakanje in to brez omejitev glede telesne mase. Pomembno je odstreliti čim več lanščakinj, ki ne vodijo mladičev.

Za preprečitev škod se preko leta intenzivno izvaja lov na čakanje na razritih travnikih. Upravljalcem lovišč priporočamo, da sprejmejo posebne ukrepe in spodbude za čim večji odstrel divjega prašiča za preprečevanje škod na kmetijskih površinah in pri tem ustrezno stimulirajo lovce.

Upravljalcem lovišč priporočamo, da spodbujajo lov na čakanje in naj zmanjšujejo delež skupnih lovov, saj manj pogonov pomeni več miru tudi za druge živalske vrste.

Lovske organizacije z internimi navodili ne smejo omejevati izvajanja načrta odvzema divjih prašičev (npr. določanje sankcij za uplenitev katerekoli kategorije divjega prašiča, ki je z načrtovanim odvzemom še dovoljena).

Upravljavci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Pred in v primeru pojava APK so LD dolžne izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem »Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 200/20; dalje zakon)« in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon (npr. »Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS št. 10/21; v veljavi od 23. 1. 2021)»). Zakon med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz,...) o tem obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112. Poginulim divjim prašičem je prepovedano odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljaec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljaljskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS. Upravljavci lovišč naj svoje člane tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki.

V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.

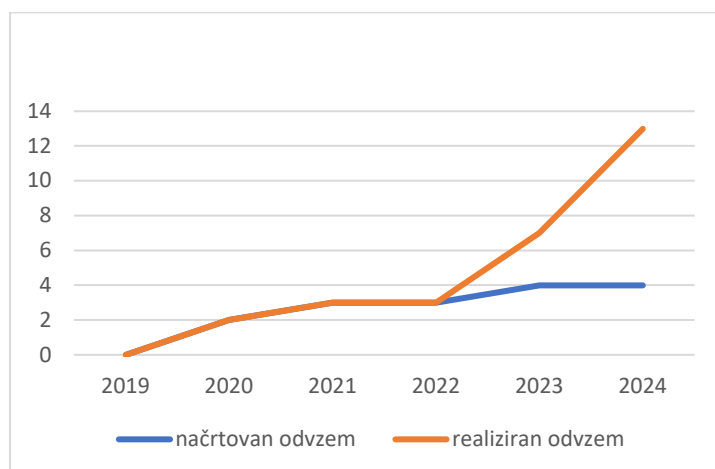
Vse relevantne informacije v zvezi z APK so dostopne na spletni strani <http://www.afriskaprasicjakuga.si/>

V primeru pojava fenotipsko očitnih križancev z domačim prašičem se lahko odstreljuje vse starostno-spolne razrede teh (križanih) osebkov brez omejitev, pri čemer se odstrel izven lovne dobe obravnava kot izredni odstrel in mora biti izveden skladno z zakonodajo.

4.7 Evrazijski šakal

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

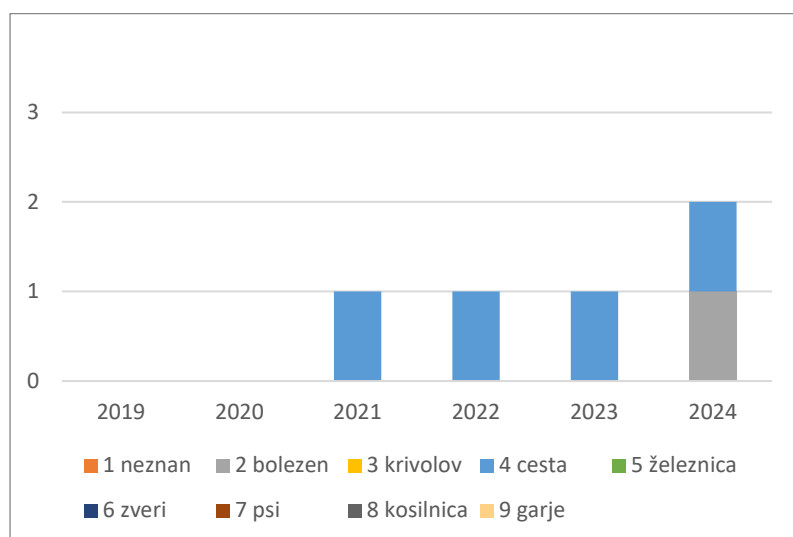
Značilnosti odvzema

Slika 4.7.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šakala v obdobju 2019–2024

V zadnjih šestih letih je bilo odvzetih 28 šakalov. Predvsem v zadnjih dveh letih je odvzem močno narastel. V letu 2023 je bilo odvzetih 7 šakalov, v letu 2024 13 šakalov. Osnovni načrt odvzema je bil v zadnjih dveh letih 4 živali na leto. V avgustu 2024 je bil načrt, s 50 % dopustnim odstopanjem, dosežen, zato je bila na podlagi vloge OZUL-a izdana odločba o izrednem odvzemu dodatnih 8 osebkov. Dodatni dovoljen odvzem je bil prav tako do konca leta 2024 v celoti realiziran. Večina odstrela se je izvedlo v lovišču Domžale, kjer je bilo v zadnjih šestih letih odstreljenih 20 šakalov od skupno 23 odstreljenih šakalov. Ostali trije odstrelji so se izvedli v loviščih Ljubno, Braslovče in Vransko.

Višina, delež in vzroki izgub

Slika 4.7.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub šakala v obdobju 2019–2024

V zadnjih šestih letih je bilo evidentiranih šest izgub. Povoženi šakali so bili evidentirani v lovišču Gornji Grad (2 osebk), Lukovica (1 osebek) in Domžale (1 osebek). V Domžalah so evidentirali tudi eno izgubo zaradi bolezni.

Ostali kazalniki in znaki

Po podatkih monitoringa šakala (spletna aplikacija LZS) se iz grafične priloge vidi, da so najpogostejša opažanja šakala v kmetijski krajini v okolici Domžal, Kamnika, Vranskega in Braslovč.

Ocena stanja populacije

Na ravni Slovenije je ocena, da je populacija v ugodnem stanju, vitalna in sposobna dolgoročnega obstoja ter ekspanzije predvsem v njej najbolj primernem življenjskem prostoru, tj. v kmetijski krajini in krajini z intenzivnejšim vplivom človeka. Vrsta se je v Sloveniji v zadnjih 20 letih prostorsko in številčno hitro širila. Danes je šakal prisoten v večjem delu Slovenije (v vseh LUO). V Kamniško-Savinjskem LUO se širi iz juga in je že prisoten v loviščih Domžale, Lukovica, Vransko in Braslovče. Posamezni osebk (dispergerji) se zaznajo tudi že v ostalih loviščih. Ker pa je vrsta vezana na bolj razdrobljeno krajino ne pričakujemo hitrega širjenje proti gozdnatemu delu območja.

Populacija šakala se najbolj številčno krepi v lovišču Domžale, kjer je bila izvedena velika večina odvzema. Pri medvrstnih odnosih ima šakal največji vpliv na populacijo srnjadi, kar je v lovišču Domžale že zaznati. V zadnjih dveh letih so bile evidentirane tudi prve škode na rejnih živalih zaradi šakala in sicer na drobnici, perutnini in govedu (teleta). Dva škodna primera sta bila obravnavana v lovišču Vransko, po en škodni primer pa v lovišču Sela in Domžale.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Zaradi izjemnih prilagoditvenih sposobnosti šakala se nam populacija postopno številčno krepi in prostorsko širi. S tem se povečujejo vplivi na druge domorodne vrste (predvsem srnjad), povečujejo se konfliktni primeri z napadi na domače rejne živali. K sreči se zaradi konfiguracije terena in velike gozdnatosti proces širitve šakala odvija počasneje kot v drugih delih Slovenije.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave šakala je LUO. Posebna pozornost pri upravljanju s šakalom naj bo v loviščih z višjim deležem agrarne krajine (Domžale, Kamnik, Vransko, Braslovče,...).

Višina odvzema

Načrtovani odvzem šakala v Kamniško-Savinjskem LUO v obdobju 2025-2026 znaša 60 osebkov.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovanega odvzema šakala ni treba dosegati, presega se ga lahko za 50 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

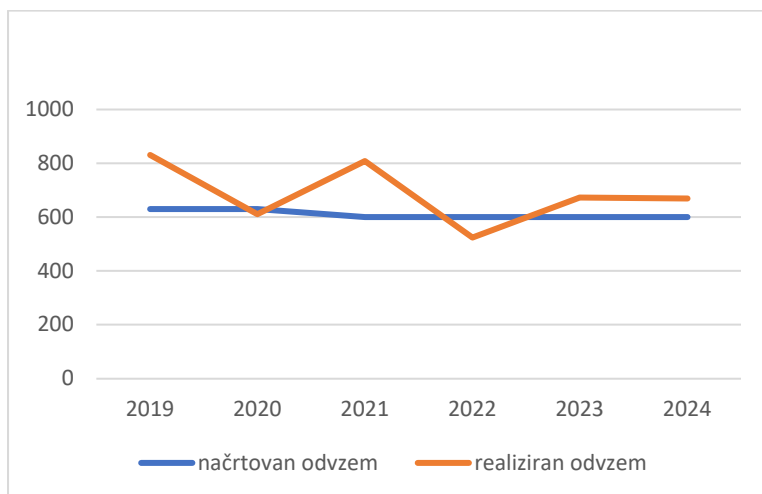
Odvzem se načrtuje na ravni LUO in ne na ravni posameznih lovišč.

Ob odvzemu se evidentira spol in ocenjena starost osebkov (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Ukine se dokazovanje odvzema šakala s slikami/lobanjami ali potrdili za odvoz.

4.8 Lisica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.8.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema lisice v obdobju 2019–2024

Upravljanje lisice je zadnji dve leti stabilno, prej zaznavamo večja nihanja v odvzemu. V letu 2023 je bilo odvzetih kar 148 živali več kot prejšnje leto in sicer 673 (112 % načrta). V letu 2024 je bila realizacija podobna kot v letu 2023, odvzetih je bilo 669 živali. Načrt je bil obe leti enak (600 živali).

V šestletnem obdobju je bil povprečen odvzem 686 živali. Najnižji odvzem je bil v letu 2022, ko je bila realizacija 88 %, odvzem ni bil v celoti realiziran tudi v letu 2020, vendar sta oba v dovoljenih mejah odstopanj, hkrati pa je v ostalih letih odvzem precej presežen (za 12 do 35 %).

Delež izgub v odvzemu za leti 2023 in 2024 je 120 živali ali 9 %. Največji delež izgub ostaja zaradi povoza na cesti (79 živali) in predstavlja 66 % vseh izgub, zaradi bolezni je poginilo 19 živali, pri 20 živalih ni bilo možno določiti vzroka. Gledano za šestletno obdobje je bil najvišji delež izgub v letu 2020 (13 %), najnižji leta 2023 (8 %), leta 2024 so narasle na 10 %, kar je tudi povprečje za šestletno obdobje.

Ocena stanja populacije

Lisice živijo na celotni površini LUO. Obravnavamo jih enotno za celotno LUO.

Populacija lisic je stabilna. Številčnost naravno niha glede na prehranske pogoje v okolju. V letu 2023 in 2024 je bila številčnost lisic ugodna, saj so se v letu 2022 zaradi polnega obroda gozdnega drevja prehranski pogoji izboljšali, kar je privedlo do povečanja prehranske baze lisic zaradi povečanja populacije glodavcev. Kljub temu, da semenskega obroda v letu 2023 ni bilo, številčnosti lisic v letu 2024 tako hitro še ni upadla.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Dolgoročna cilja sta ohranjanje številčnosti vrste (v letih velike reprodukcije zniževanje številčnosti) in ohranjanje zdrave populacije. Cilji upravljanja so bili doseženi, saj je odvzem sledil številčnosti lisic. Omejevati je treba izbruhe bolezni, ki jim je lisica zelo podvržena, predvsem garje. Steklina ni zaznana že vrsto let. Lisice imajo pomemben vpliv na stanje male poljske divjadi, gozdnih kur ter tudi na mladiče srnjadi, zato je treba uravnavati njihovo številčnost s primernim odvzemom.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrtovan odvzem v letih 2025 in 2026 je 1.168 lisic.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

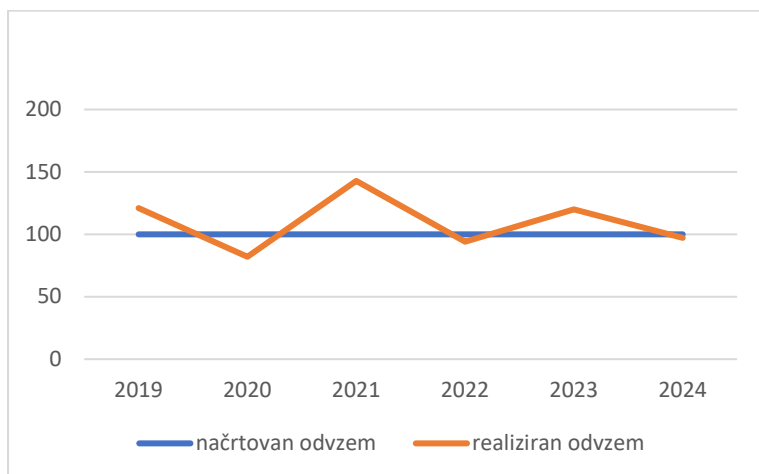
Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %, dopustno odstopanje navzdol znaša -30 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -3 osebk.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Priporoča se, da se lov lisice intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in v habitatih gozdnih kur. Odvzem lisic naj bo večji tudi v okolici mest in naselij ter v življenjskih prostorih redkih in ogroženih živalskih vrst. Lovišča lahko po lastni presoji odstrel materialno spodbujajo. Vse osebke, ki kažejo vidne znake bolezni, se lahko odstrelji, o odstrelu pa je treba obvestiti lovskega inšpektorja in uradnega veterinarja. Zaradi možnosti pojava stekline je potrebna velika previdnost pri ravnanju z odstreljenimi osebki. Pri lovu na lisico na sploh ter še posebej v času polaganja vab za peroralno vakcinacijo, je treba upoštevati navodila in izdelan letni program Veterinarske uprave RS. Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

4.9 Jazbec

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.9.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jazbeca v obdobju 2019–2024

Pri upravljanju jazbeca je v zadnjih dveh letih zaznano manjše nihanje kot v preteklem obdobju. Načrtovani odvzem jazbeca v zadnjem šestletnem obdobju je bil 100 jazbecov na leto. V letu 2023 je bil odvzem jazbeca 120 živali (120 % načrta), v letu 2024 je bil odvzem 97 živali (97 % načrta). Realizacija za obdobje 2023-2024 je bila 109 %. Najvišji odvzem jazbeca v obdobju 2023-2024 je bil v lovišču Dreta Nazarje (20 živali), sledijo lovišča Braslovče, Gornji Grad, Mozirje in Lukovica (cca. 17 živali), najnižji odvzem je bil v lovišču Solčava (5 živali), ostala lovišča so odvzela od 6 do 11 jazbecov.

Evidentiranih izgub v obdobju 2019-2024 je bilo 32 % odvzema. Največ izgub je bilo zaradi povoza na cesti (198 živali ali 95 % vseh izgub).

Ocena stanja populacije

Populacija jazbeca je stabilna, naseljuje celotno območje LUO z izjemo višjih predelov.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Dolgoročni cilji so ohraniti številčnosti vrste, razen v območjih, kjer se pojavljajo škode na kmetijskih površinah, tam je cilj zmanjševati številčnost vrste.

Populacija jazbeca je po indikatorjih številčno stabilna, zdrava in ne presega nosilne zmogljivosti prostora, zato je upravljanje s to vrsto ustrezno. Samo v letih, ko se izrazito poveča številčnost jazbeca, se pojavijo tudi škode na kmetijskih površinah. V obdobju 2023-2024 je bila samo ena evidentirana škoda.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrtovan odvzem jazbeca v letih 2025 in 2026 je 216 živali.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %, dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

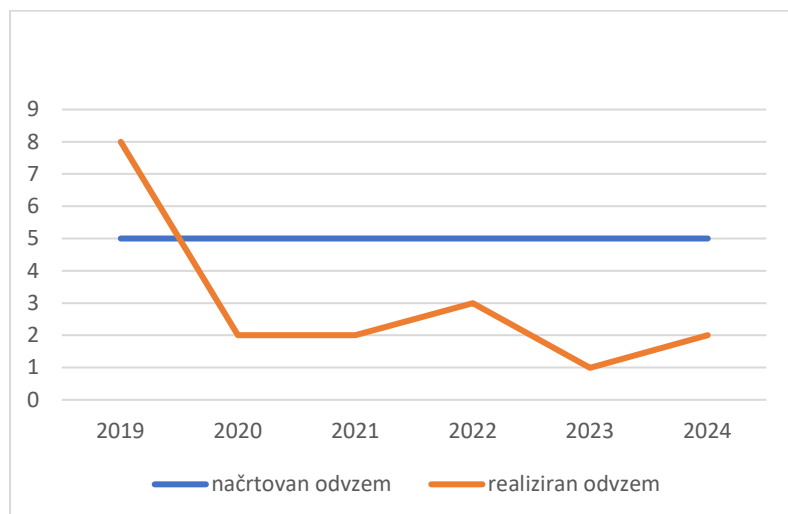
Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Z jazbecem se upravlja enotno v LUO.

Odstrel jazbeca je prednostna naloga na območjih, kjer se pojavljajo poškodbe na kmetijskih kulturah. Lov jazbeca naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in s habitati gozdnih kur.

4.10 Kuna zlatica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.10.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune zlatice v obdobju 2019–2024

Glede na nizek načrtovan in še manjši realiziran odvzem pri kuni zlatici težko govorimo o aktivnem upravljanju in komentiramo nihanja odvzema, ki ga v našem primeru predstavljajo večinoma izgube (2 od 3 živali) zaradi povoza živali. Načrtovan odvzem kune zlatice za leti 2023 in 2024 je bil skupaj 10 kun. V letu 2023 je bila odvzeta 1 kuna (20 % načrta), v letu 2024 sta bili odvzeti 2 kuni (40 % načrta), kar predstavlja 30 % realizacijo. Odvzem je bil v loviščih Smrekovec (1) in Vransko (2).

V šestletnem obdobju je bil odvzem najvišji leta 2019 (8 kun), ko je edinkrat presegel načrtovan odvzem.

Ocena stanja populacije

Kuna zlatica je prisotna v gozdnatih predelih območja, njena populacija je nizka.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj gospodarjenja s kuno zlatico je vzdrževanje njene številčnosti in ohranjanje njenih habitatov v skladu z določili Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«) ter prilogo V, kjer je kuna zlatica na območju članic EU navedena med zavarovanimi živalskimi vrstami z možnostjo upravljanja ob izpolnjenih pogojih.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrtovan odvzem kune zlatice v letih 2025 in 2026 je skupno 10 kun.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

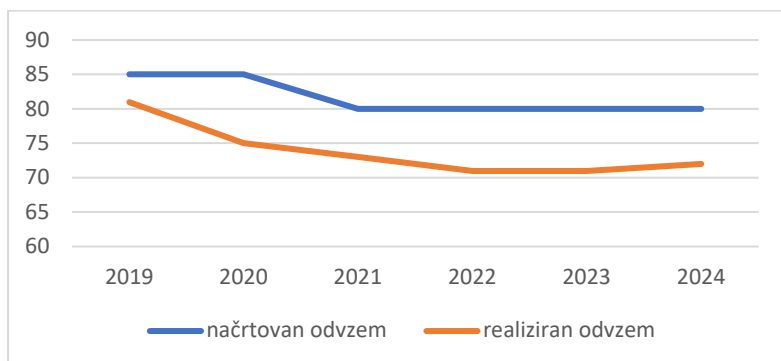
Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %, dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

- S kuno zlatico se upravlja enotno v LUO.
- Odvzem se načrtuje na ravni LUO in ne na ravni posameznih lovišč.
- Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.
- Lov na kuno zlatico se lahko izvaja v vseh loviščih, ne glede na razdelilnik.
- Lov kune zlatice naj se intenzivira v habitatih gozdnih kur.

4.11 Kuna belica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.11.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune belice v obdobju 2019–2024

Kuna belica je v primerjavi s kuno zlatico številčnejša, nahaja se bližje naselij in ni zavarovana vrsta.

Načrtovan odvzem kune belice za obdobje 2023-2024 je bil skupno 160 kun (80 na leto). V letu 2023 je bil odvzem 71 živali (89 % načrta), v letu 2024 je bilo odvzetih 72 živali (90 % načrta), tako znaša skupna realizacija 89 %. Najvišji odvzem kune belice v obdobju 2023-2024 je bil v lovišču Smrekovec (16 živali), sledijo lovišča Mozirje (13), Gornji Grad (12), Dreta Nazarje (12), Vransko (12), ostala lovišča so imela odvzem med 3 in 10 kun belic, najnižji odvzem je bil v lovišču Ljubno (1 kuna).

Evidentiranih izgub v obdobju 2023-2024 je bilo 61 živali, kar predstavlja 43 % odvzema. Daleč največ izgub je bilo ponovno zaradi povoza na cesti (54 živali ali 89 %).

V šestletnem obdobju je bil povprečen načrtovan odvzem 82 kun belic, realiziran odvzem pa 74 kun belic (90 %).

Ocena stanja populacije

Kuna belica je prisotna v celotnem LUO. V primerjavi s kuno zlatico je precej številčnejša in prilagodljivejša. Pogostejše živi v bližini človeka, zato ima veliko izgub zaradi pvozov na cesti, ki so pomemben indikator njene številčnosti.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj upravljanja s kuno belico je zmanjševanje sedanje številčnosti in preprečevanje škod. Zaradi majhnega lovnega interesa na kune, je predvsem v bližini naselij gostota kun belic previsoka, zaradi česar prihaja do škod na ostrešjih in avtomobilih. Njeno številčnost zmanjšujejo predvsem izgube na cesti.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 je načrt odvzema za kuno belico skupno 128 živali.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

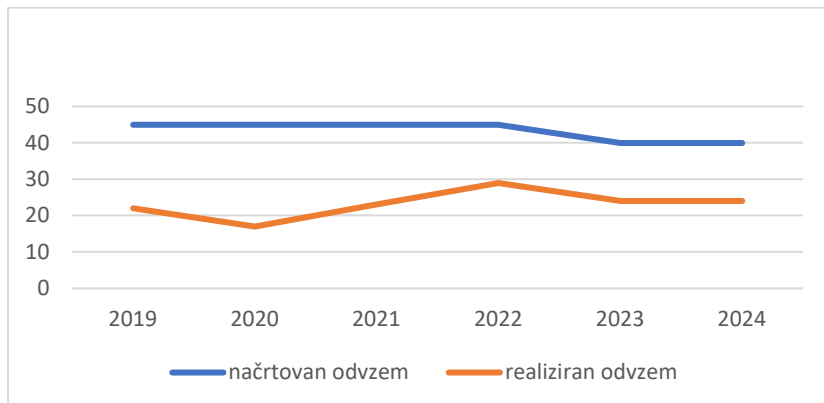
Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %, dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

- S kuno belico se upravlja enotno v LUO.
- Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.
- Lov na kuno belico se lahko izvaja v vseh loviščih, ne glede na razdelilnik.
- Lov kune belice naj se intenzivira v loviščih, kjer prihaja do večjih škod na premičnem (npr. avtomobili) in nepremičnem (npr. podstrešja) premoženju.
- Lov kune belice naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in v habitatih gozdnih kur.

4.12 Poljski zajec

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.12.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema poljskega zajca v obdobju 2019–2024

Poljski zajec je redek. Pri upravljanju poljskega zajca so v zadnjih dveh letih 2023-2024 zaznana manjša nihanja kot v preteklem obdobju. Načrtovan odvzem poljskega zajca za obdobje 2023-2024 je bil skupno 80 zajcev (40 na leto), kar je za 10 manj kot v predhodnem obdobju. V letu 2023 in 2024 je bil odvzem zajca 24 živali na leto, skupaj 48 živali, realizacija je bila 60 %. Po loviščih je bil najvišji odvzem zajca v tem obdobju v loviščih Lukovica, Mozirje in Vransko, kjer je bilo v vsakem lovišču odvzetih po 6 zajcev.

Evidentiranih izgub v obdobju 2023-2024 je bilo 35 živali, kar predstavlja 72 % odvzema, za 7 odstotnih točk manj kot v predhodnem obdobju 2021-2022. Največ izgub je bilo zopet zaradi povoza na cesti (31 živali ali 89 %).

V šestletnem obdobju 2019-2024 je bila povprečna realizacija 53 %. Evidentirane izgube pa so predstavljale 81 % odvzema.

Ocena stanja populacije

Poljski zajec naseljuje celotno območje z izjemo visokogorja, kjer živi planinski zajec. Prisoten je v vseh loviščih. V gozdnih predelih je populacija redkejša, bolj številčna je v ravninskih delih z velikim deležem kmetijskih zemljišč. Ogroža ga sodoben način kmetovanja kot je intenzivna obdelava kmetijskih površin in uporaba fitofarmaceutskih sredstev. V zadnjem obdobju ni bilo evidentiranih škodnih primerov.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Populacijo poljskih zajcev želimo povečati na tako številčnost, ki bo omogočala ohranitev in razvoj populacije ter v območjih s stabilno številčnostjo omogočala zmeren lov. Cilj je tudi znižati izgube zajcev zaradi povozov.

Konstantno število izgub v prometu kaže na stalno številčnost populacije, kljub majhnemu odstrelu. Nizko število naravnih izgub pa kaže na dobro zdravstveno stanje. Upravljanje s poljskim zajcem je ustrezno.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrt odvzema za leti 2025 in 2026 je 80 živali.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se presega do 20 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

- S poljskim zajcem se upravlja enotno v LUO.
- Dodajanje poljskih zajcev v lovišče se za leti 2025 in 2026 ne predvideva.

4.13 Pižmovka

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Pižmovka je tujerodna vrsta, njena populacija je majhna, nekoliko večje gostote dosega ob stoječih vodah in ribnikih.

V zadnjih šestih letih je bila odvzeta komaj ena pižmovka, izgube niso bile evidentirane, kar nakazuje na nizko številčnost in uspešno doseganje cilja upravljanja.

Ocena stanja populacije

Populacija pižmovke je izredno majhna. Posamezni osebki se pojavijo v južnem delu LUO.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Preteklo upravljanje s pižmovko je bilo uspešno, saj se vrsta številčno ne krepi in ne širi v območju.

Ukrepi in usmeritve

Zaradi redkosti vrste številčno ne načrtujemo odvzema pižmovk, ampak **je dovoljen neomejen redukcijski lov** na to vrsto celo leto (ni lovopusta).

Na območjih, kjer se pojavi na novo, je cilj zgodnje odkrivanje in popolni odvzem osebkov. Na območjih obstoječe razširjenosti je cilj preprečevanje širjenja populacije in naraščanja številčnosti populacije, izvaja se neomejen odvzem.

Na območjih pojavljanja bobra in vidre je za lov pižmovke prepovedano uporabljati neselektivnih pasti, v katere bi se lahko ujela tudi bober ali vidra.

Prepovedan je vnos pižmovke v naravo.

4.14 Nutrija

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Odvzem nutrij se ne načrtuje, saj je dovoljen neomejen redukcijski lov. V zadnjih šestih letih je bilo vsako leto odvzetih 1 – 2 nutrije, z izjemo leta 2024, ko je bil odvzem 8 nutrij (v lovišču Domžale odstreljenih 6 živali, ena v Lukovici in ena povožena nutrija v lovišču Stahovica).

Ocena stanja populacije

Nutrija je najbolj razširjena v območju osrednje Slovenije, kamor sodi tudi lovišče Domžale. Pojavlja pa se lahko tudi v drugih loviščih. Populacija je malo številčna.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Preteklo upravljanje z nutrijo je bilo uspešno, saj se vrsta številčno ne krepi in ne širi v območju.

Ukrepi in usmeritve

Zaradi redkosti vrste številčno ne načrtujemo odvzema nutrij, ampak **je dovoljen neomejen redukcijski lov** na to vrsto celo leto (ni lovopusta).

Prepovedan je vnos nutrije v naravo.

Na območjih, kjer se vrsta pojavi na novo - zgodnje odkrivanje in popolni odvzem osebkov. Na območjih obstoječe razširjenosti se izvaja neomejen odvzem.

Na območjih pojavljanja bobra in vidre je za lov nutrije prepovedano uporabljati neselektivne pasti, v katere bi se lahko ujela tudi bober ali vidra.

4.15 Navadni polh

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Tradicionalna polharija se izvaja predvsem v letih polnega obroda gozdnega drevja (bukve) in zaenkrat samo v lovišču Dreta Nazarje. V zadnjih dveh letih (23-24) lov ni bil izveden, tudi evidentiranih izgub ni bilo.

V prejšnjem šestletnem obdobju se je odvzem izvajal na vsaki dve leti, tako je bilo v letu 2022 odvzetih 213 polhov in v letu 2020 127 polhov. Interesa za lov polhov v drugih loviščih ni, saj nimajo take tradicije kot v lovišču Dreta Nazarje.

Ocena stanja populacije

Podatkov o gibanju številčnosti populacije polhov nimamo. Glede na semenske obroke gozdnega drevja (bukve) lahko sklepamo, da je bila v letih 2020 in 2022 številčnost polhov velika. Pomembnejših sprememb območja razširjenosti v zadnjem šestletnem obdobju nismo zaznali.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj je ohranitev vitalne populacije polha. Sklepamo, da je populacija polha vitalna, saj njena številčnost naraste ob vsakem polnem obrodu bukve, zato je upravljanje ustrezno.

Ukrepi in usmeritve

Odvzema se številčno ne načrtuje.

Lov na polha je dovoljen vsem v Republiki Sloveniji. Tisti, ki nameravajo polha loviti, si morajo predhodno pridobiti polharsko dovolilnico od krajevno pristojnega upravljalca lovišča. Vsakdo, ki prejme polharsko dovolilnico je dolžan le-to po končanem lovu izpolniti in jo vrniti izdajatelju.

Krajevno pristojni upravljaec lovišča izdaja polharsko dovolilnico tudi svojim članom oz. zaposlenim.

Upravljaec lovišča je dolžan voditi predpisane evidence odvzema.

Polhe se lovi od 1. oktobra do 30. novembra. Lovske družine morajo po potrebi izdajati polharske dovolilnice in evidentirati ulov polhov v skladu s Pravilnikom o polharski dovolilnici.

4.16 Fazan

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Fazan je redko prisoten v ravninskih delih lovišč. V letih 2023 in 2024 ponovno ni bil odvzet noben fazan. Nazadnje je bil evidentiran odvzem fazana leta 2015, ko so bili v lovišču Lukovica odvzeti 3 fazani. Od leta 2018 se odvzem fazana ni več načrtoval.

Ocena stanja populacije

Naravna populacija fazana je majhna. Trend razvoja je v večini lovišč upadanje številčnosti.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Vzroki za upad številčnosti niso raziskani, po vsej verjetnosti je vzrok v spremembah okolja. Zmanjšuje in slabša se njegov življenjski prostor. Ogroža ga izginjanje omejnikov, skupin drevja in grmovja ter remiz v kmetijski krajini, način kmetovanja (žetve s kombajni, intenzivna obdelava kmetijskih površin in uporaba fitofarmaceutskih sredstev) in naravni plenilci, ki so večinoma zavarovani (npr. vse ujede). Vnašanje ptic iz umetne vzreje ne izboljšuje stanja, zato ni več interesa za vzrejo v fazanarijah. Vsi ti možni razlogi otežujejo doseg cilja o ohranitvi fazana in lahko zaključimo, da cilj ni bil dosežen.

Ukrepi in usmeritve

Dodajanje divjadi v lovišča

Dodajanje fazanov v lovišča se v letih 2025 in 2026 ne načrtuje.

Možne so doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušenj lovskih psov, količine se natančno opredeli v letnih načrtih lovišč.

Višina odvzema

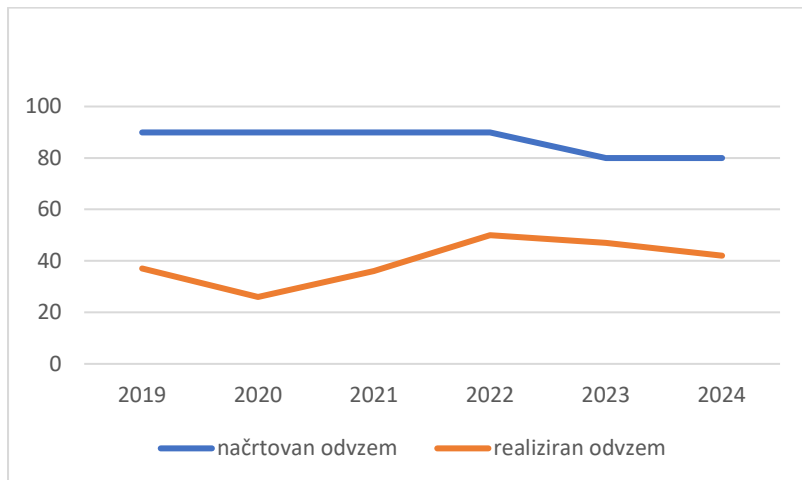
Odvzem fazanov se v letih 2025 in 2026 ne načrtuje.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Lovišča s prisotnostjo fazana naj intenzivirajo vzdrževanje remiz in poskrbijo za ohranitev skupin drevja in grmovja na kmetijskih površinah ter intenzivirajo lov tistih plenilskih vrst, katere je dovoljeno loviti.

4.17 Raca mlakarica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.17.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema rase mlakarice v obdobju 2019–2024

Pri upravljanju rase mlakarice so v zadnjih dveh letih zaznana manjša nihanja kot v preteklem obdobju. Tudi načrtovan odvzem rac mlakaric za obdobje 2023 - 2024 je bil malo nižji oz. bližje realnemu, skupno 160 rac (80 na leto), kar je za 20 manj kot v predhodnem dvoletnem obdobju. V letih 2023-2024 je bil skupno odvzem 89 rac (v letu 2023 47, v letu 2024 42), kar pomeni 56 % realizacijo. Skoraj v polovici lovišč (devetih) ne beležimo odvzema rase mlakarice. V ostalih loviščih je bil najvišji odvzem v dvoletnem obdobju v loviščih Lukovica (25), Braslovče (21), Smrekovec (18) in Domžale (10), v ostalih loviščih je bil odvzem pod 5 rac mlakaric.

Evidentiranih izgub v obdobju 2023-2024 je bilo 7 rac, kar predstavlja 8 % odvzema, kar je za 7 odstotnih točk več kot predhodnem obdobju 2021-2022. Največ izgub je bilo zaradi povoza na cesti (6 živali ali 89 %).

V šestletnem obdobju 2019-2024 se ni nikoli v celoti realiziral načrtovan odvzem rac mlakaric. Povprečen načrtovan odvzem je bil 87 rac na leto, realiziran odvzem pa 40 rac na leto (53 %).

Ocena stanja populacije

Raca mlakarica je prisotna je v večini lovišč ob rekah, večjih potokih in večjih stoječih vodah. Lovišča z več naštetimi vodnimi telesi imajo več rac mlakaric. Populacija rase mlakarice se ocenjuje kot stabilna, usklajena z okoljem in vitalna, bolezni ne zaznavamo, izgube so predvsem na račun pvozov.

Raco mlakarico plenijo nekatere ujede (predvsem kragulj), lisica, kune, lahko pa tudi večje ribe roparice. Večjega vpliva plenilcev na populacijo rac mlakaric še nismo zaznali.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Gostoto rac mlakaric je treba v LUO ohranjati. Glede na zastavljene cilje in da je realizacija načrta omejena samo navzgor, je upravljanje s to vrsto ustrezno. Realizacija odvzema je pod vplivom vse manjšega interesa za lov rase mlakarice in ni pokazatelj dejanske številčnosti populacije.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrt odvzema rac mlakaric za leti 2025 in 2026 je 160 ptic.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni treba dosegati, lahko pa se presega do 20 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Lov se poleg organiziranih skupnih lovov lahko izvaja tudi individualno. V zgornjem toku rek in potokov, kjer je številčnost mlakaric nizka, ne izvajamo odstrela. V loviščih, kjer so večja jezera in reke, se razporedi večji delež odvzema mlakaric.

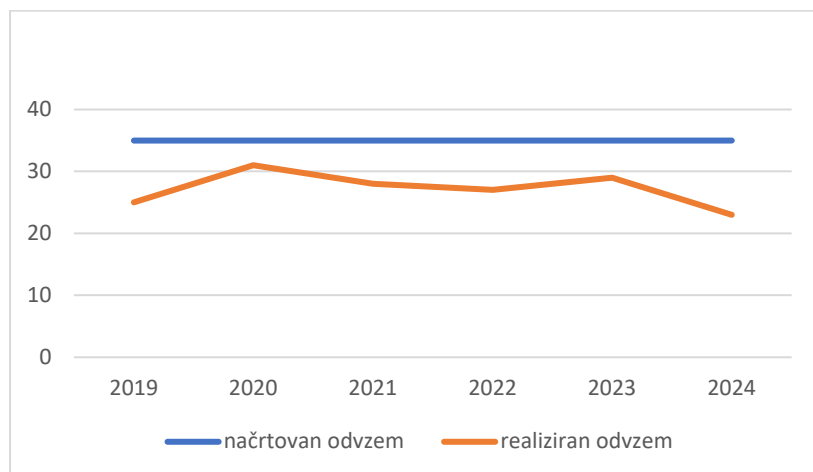
Lov na mlakarico na posebnih varstvenih območjih mora biti skladen z naravovarstvenimi usmeritvami, ki veljajo za to območje. V lovišču je priporočljivo tudi izločiti del vodnih površin kot površine, kjer se lov ne izvaja (mirne cone).

Zaradi velike številčnosti mlakaric dodajanje ni načrtovano. Možne so doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušenj lovskih psov, količine se natančno opredeli v letnih načrtih lovišč.

Potrebno je sodelovanje z državnimi organi pri spremljanju stanja v zvezi z aviarno influenco (ptičjo gripo). Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih rac v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

4.18 Sraka

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.18.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srake v obdobju 2019–2024

Pri upravljanju srake govorimo o nizkih številkah načrtovanega in realiziranega odvzema (okrog 30 na leto). Za obdobje 2023-2024 je bil načrtovan odvzem 70 srak, realiziran pa 52 srak (74 % realizacija). Evidentiranih izgub ni bilo. V osmih loviščih ne beležimo odvzema srak. V ostalih loviščih je bil najvišji odvzem v dvoletnem obdobju v loviščih Lukovica (14) in Stahovica (11), ostala lovišča so imela odvzem pod 6 srak.

V šestletnem obdobju 2019-2024 se ni nikoli v celoti realiziral načrtovan odvzem srak. Povprečen načrtovan odvzem je bil 35 srak na leto, realiziran 27 (78 %). Evidentiranih izgub ni bilo.

Ocena stanja populacije

Sraka živi v nižjih ravninskih predelih lovišč, gospodarjenje je enotno za celotno LUO.

Ocenjujemo, da je populacija srak stabilna in zdrava. Na nihanje številčnosti srak vpliva nosilna zmogljivost okolja in prisotnost plenskih vrst. Ocenjujemo, da so življenjske razmere za srako relativno dobre. Odvzem srak nima izrazitega trenda in je močno odvisen od lovnega interesa.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj je ohranjanje številčnosti obravnavanih vrst ptic in odvrčanje od kmetijskih površin, kjer lahko povzročajo škode. Ocenjujemo, da je upravljanje s srako uspešno, populacija je stabilna in zdrava, škod ni bilo evidentiranih.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrt odvzema srake v letih 2025 in 2026 je 78 ptic.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

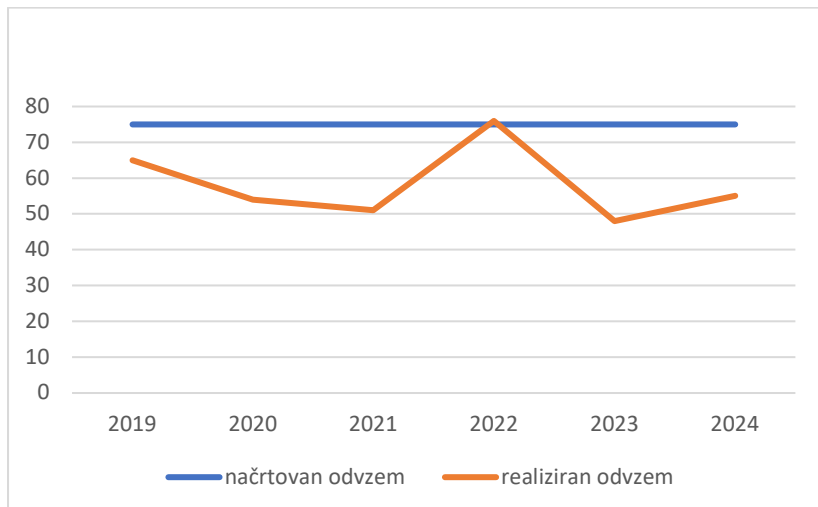
Načrtovane višine odvzema ni treba dosegati, lahko pa se presega do 100 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

S srako se upravlja enotno v LUO. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna. Lov srake je dovoljen tudi LD, katere nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem.

4.19 Šoja

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.19.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šoje v obdobju 2019–2024

Načrtovan odvzem šoje je v zadnji šestih letih konstanten (75 na leto). Za obdobje 2023-2024 je bil realiziran odvzem 103 ptice (74 % realizacija). Evidentiranih izgub ni bilo. V osmih loviščih ne beležimo odvzema. V ostalih loviščih je bil najvišji odvzem v loviščih Lukovica (22), Stahovica (10), Braslovče (10) in Smrekovec (9), ostala lovišča so imela manjši odvzem.

V šestletnem obdobju 2019-2024 se je le v letu 2022 v celoti realiziral odvzem šoj. Povprečen načrtovan odvzem v tem obdobju je bil 75 šoj na leto, realiziran 58 (78 %). Evidentirana je bila le ena izguba v šestih letih.

Ocena stanja populacije

Šoja živi na celotnem LUO z izjemo najvišjih predelov, gospodarjenje je enotno za celotno LUO. Ker je odstrel šoje močno povezan z željami oziroma pripravljenostjo za lov te vrste, je skupni evidentirani odvzem slab kazalnik številčnosti in populacijske dinamike. Ocenjujemo, da je populacija šoj stabilna in zdrava. Na nihanje njihove številčnosti vplivata nosilna zmogljivost okolja in prisotnost plenskih vrst.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj je ohranjanje številčnosti obravnavanih vrst ptic in odvrčanje od kmetijskih površin, kjer lahko povzročajo škode. Ocenjujemo, da je upravljanje s šjo uspešno, populacija je stabilna in zdrava, škod ni bilo evidentiranih.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrt odvzema šoje za leti 2025 in 2026 je 142 ptic.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni treba dosegati, lahko pa se presega do 100 %.

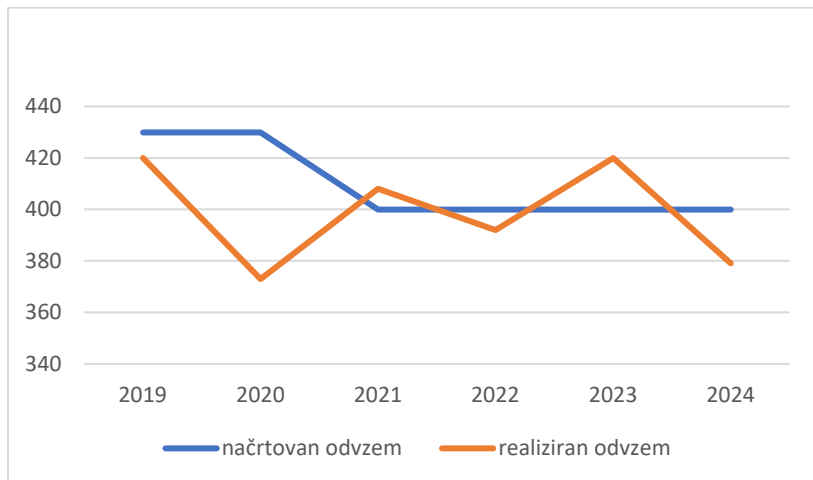
Ostale usmeritve, ukrepi in določila

S šjo se upravlja enotno v LUO. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna. Lov šoje je dovoljen tudi LD, katere nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem.

Upravljalci lovišč naj z opazovanji spremljajo stanje populacije in naj si prizadevajo za preprečevanje škode od šoj na kmetijskih površinah in v sadovnjakih. V ta namen naj izvajajo ustrezne posege v populacije, odganjanje z lovom t.j. odvrčalni odstrel, uporabijo zvočna in vizualna plašila, fizične ovire za preprečevanje dostopa (mreže) ter odvrčalne kemične snovi.

4.20 Siva vrana

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.20.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema sive vrane v obdobju 2019–2024

Odvzem vran precej niha. Za obdobje 2023-2024 je bil sicer načrtovan odvzem 400 vran in je bil realiziran 100 %, ker so se v povprečju medletna odstopanja od realizacije povsem izravnala. Evidentiranih izgub ni bilo. Daleč najvišji je bil odvzem v lovišču Domžale (123 ptic), visok je bil tudi v loviščih Gornji Grad (82), Braslovče (81), Vransko (70) in Kamnik (67), ostala lovišča so imela manjši odvzem, Solčava ga ni imela.

V šestletnem obdobju 2019-2024 se realizacija odvzema vran giblje med 87 in 105 %. Povprečen načrtovan odvzem v tem obdobju je bil 410 ptic na leto, realiziran pa 399 (97 %). Evidentiranih je bilo le 7 izgub v šestih letih, ki pa niso pojasnjene.

Ocena stanja populacije

Vrana živi na celotnem LUO z izjemo najvišjih predelov, je vezana na odprte površine kmetijskih zemljišč. Populacija sive vrane je stabilna. Glede na majhne evidentirane škode v kmetijstvu, ocenjujemo, da se je naraščanje številčnosti sivih vran ustavilo.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj je ohranjanje številčnosti in odvrčanje od kmetijskih površin, kjer lahko povzročajo škode. Zanimarljiv delež prijavljenih škod in nižanje števila odvzema sive vrane sta pokazatelja uspešnega upravljanja s to ptico.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Načrt odvzema sive vrane v letih 2025 in 2026 je 734 ptic.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni treba dosegati, lahko pa se presega do 100 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

S sivo vrano se upravlja enotno v LUO. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.

Upravljalci lovišč naj z opazovanji spremljajo stanje populacije in naj si prizadevajo za preprečevanje škode od sivih vran na kmetijskih površinah. V ta namen naj izvajajo ustrezne posege v populacije, odganjanje z lovom t.j. odvrčalni odstrel, uporabijo zvočna in vizualna plašila, fizične ovire za preprečevanje dostopa (mreže) in odvrčalne kemične snovi ter smiselno upoštevajo določila »Akcijskega načrta za reševanje problemov, povezanih s sivo vrano v Sloveniji«.

Sestavil:

Blaž Presečnik, univ. dipl. inž. gozd.

Odsek za načrtovanje razvoja gozdov na OE Nazarje

Dr. Darij Krajčič
Vodja ZGS OE Nazarje

5 PRILOGE

1. Analiza odvzema vrst parkljaste divjad
2. Seznam krmišč za parkljasto divjad v in male zveri v letih 2025 in 2026
3. Načrtovan in realiziran odvzem divjadi po loviščih za zadnja štiri leta
4. Razdelitev odvzema parkljaste divjadi po loviščih za leti 2025 in 2026
5. Prisotnost in populacijski trend rakunastega psa, pižmovke in nutrije po loviščih
6. Zapisnik uskladitvenega sestanka z OZUL in ostalimi deležniki
7. Zapisnik sestanka Strokovnega sveta ZGS OE Nazarje, ki je določil osnutek načrta
8. Vabilo na javno predstavitev Dvoletnega načrta za XIV Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026
9. Zapisnik javne predstavitve Dvoletnega načrta za XIV Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026
10. Zapisnik seje Sveta ZGS OE Nazarje, ki je določil predlog načrta za XIV Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026

Priloga 1: Analiza odvzema vrst parkljaste divjadi**EVROPSKA SRNA**

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	2.000	2.000	2.000	2.000	2.030	2.030	2010	2030
realiziran odvzem	1.916	1.950	1.979	2.048	2.029	1.799	1953,5	1914
stop.realiz.odvz.	96%	98%	99%	102%	100%	89%	97%	94%

Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	315	297	288	282	275	241	283	258
lanščaki	239	298	287	358	343	269	299	306
srnjaki 2+	393	409	417	412	406	373	402	390
mladiči Ž	376	379	384	369	358	353	370	356
mladice	191	178	192	217	207	166	192	187
srne 2+	402	389	411	410	440	397	408	419
delež (%)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	16%	15%	15%	14%	14%	13%	14%	13%
lanščaki	12%	15%	15%	17%	17%	15%	15%	16%
srnjaki 2+	21%	21%	21%	20%	20%	21%	21%	20%
mladiči Ž	20%	19%	19%	18%	18%	20%	19%	19%
mladice	10%	9%	10%	11%	10%	9%	10%	10%
srne 2+	21%	20%	21%	20%	22%	22%	21%	22%

Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta	188	165	203	194	202	149	1101	351
kosilnica	74	70	60	65	84	78	431	162
neznano	54	42	45	56	63	44	304	107
plenilci	5	2	0	5	13	11	36	24
poškodba	6	11	8	20	6	5	56	11
bolezen	19	28	22	12	14	6	101	20
psi	11	24	9	10	15	6	75	21
železnica	0	1	1	0	0	1	3	1
krivolov	1	0	1	1	1	1	5	2
delež izgub v odvz.	19%	18%	18%	18%	20%	17%	18%	18%

Telesne mase mladičev in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	8,7	8,5	8,7	7,9	8,5	8,8	8,5	8,7
lanščaki	12,3	12,6	12,6	11,9	11,7	12,2	12,2	12,0
mladiči Ž	8,6	8,6	8,5	7,8	8,3	8,6	8,4	8,4
mladice	12,6	12,4	13,2	12,2	11,9	12,6	12,5	12,2

NAVADNI JELEN

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	120	130	135	135	175	175	145	175
realiziran odvzem	119	126	145	169	206	208	162	207
stop.realiz.odvz.	99%	97%	107%	125%	118%	119%	112%	118%

Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	25	28	34	37	35	42	34	39
lanščaki	12	11	10	17	20	20	15	20
jeleni 2-4	16	18	13	21	24	25	20	25
jeleni 5-9	8	8	10	11	20	10	11	15
jeleni 10+	2	1	2	1	1	3	2	2
teleta Ž	21	22	37	34	51	47	35	49
junice	11	11	10	17	16	21	14	19
košute 2+	24	27	29	31	39	40	32	40
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	21%	22%	23%	22%	17%	20%	21%	19%
lanščaki	10%	9%	7%	10%	10%	10%	9%	10%
jeleni 2-4	13%	14%	9%	12%	12%	12%	12%	12%
jeleni 5-9	7%	6%	7%	7%	10%	5%	7%	7%
jeleni 10+	2%	1%	1%	1%	0%	1%	1%	1%
teleta Ž	18%	17%	26%	20%	25%	23%	22%	24%
junice	9%	9%	7%	10%	8%	10%	9%	9%
košute 2+	20%	21%	20%	18%	19%	19%	20%	19%

Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta	1	1	1	6	5	5	19	10
kosilnica							0	0
neznano		3	1	5	4		13	4
plenilci							0	0
poškodba	1	4		1	1		7	1
bolezen			1				1	0
psi							0	0
železnica							0	0
krivolov		1	1		1		3	1
delež izgub v odvz.	2%	7%	3%	7%	5%	2%	4%	4%

Telesne mase telet in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	44,8	45,3	45,2	45,3	42,9	43,2	44,5	43,1
lanščaki	67,7	72,5	77,4	72,5	65,7	68,8	70,8	67,2
teleta Ž	40,7	41,5	43,3	41,5	40,3	39,8	41,2	40,1
junice	61,3	59,2	63,4	59,2	57,8	59,1	60,0	58,4

DAMJAK

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	4	4	4	4	4	4	4	4
realiziran odvzem	4	5	7	7	19	16	10	17,5
stop.realiz.odvzema	100%	125%	175%	175%	475%	400%	242%	438%

Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	0	1	1	1	0	3	1	2
lanščaki	1	1	2	3	5	2	2	4
jeleni 2-4	1	1	1	1	5	4	2	5
jeleni 5-9	0	0	1	0	0	2	1	1
jeleni 10+	0	0	0	0	0	0	0	0
teleta Ž	0	0	0	0	3	1	1	2
junice	1	1	2	2	1	1	1	1
košute 2+	1	1	0	0	5	3	2	4
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M	0%	20%	14%	14%	0%	19%	10%	9%
lanščaki	25%	20%	29%	43%	26%	13%	24%	20%
jeleni 2-4	25%	20%	14%	14%	26%	25%	22%	26%
jeleni 5-9	0%	0%	14%	0%	0%	13%	5%	6%
jeleni 10+	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
teleta Ž	0%	0%	0%	0%	16%	6%	7%	11%
junice	25%	20%	29%	29%	5%	6%	14%	6%
košute 2+	25%	20%	0%	0%	26%	19%	17%	23%

Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta			1		1		2	1
kosilnica							0	0
neznano					1		1	1
plenilci							0	0
poškodba					1		1	1
bolezen							0	0
psi							0	0
železnica							0	0
krivolov							0	0
del.izgub v odvz.	0%	0%	14%	0%	16%	0%	7%	9%

Telesne mase telet in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
teleta M		15,0	20,0	22,0		19,3	19,1	19,3
lanščaki	35,0	41,0	30,0	39,3	34,8	30,5	35,1	32,6
teleta Ž					15,8	15,0	15,4	15,4
junice	31,0	31,0	28,5	25,5	32,0	35,0	30,5	33,5

GAMS

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	192	198	205	195	210	210	202	210
realiziran odvzem	192	178	179	215	191	225	197	208
stop. realiz. odvz.	100%	90%	87%	110%	91%	107%	98%	99%

Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
kozlički	25	23	19	28	28	30	26	29
kozli 1+	15	14	19	15	14	18	16	16
kozli 2+	10	13	10	14	13	12	12	13
kozli 3+ do 7+	35	37	33	32	30	39	34	35
kozli 8+ in več	11	8	13	17	13	15	13	14
kozice	32	22	21	36	25	32	28	29
koze 1+	11	16	16	17	18	20	16	19
koze 2+	9	7	12	8	7	13	9	10
koze 3+ do 10+	32	22	26	30	35	34	30	35
koze 11+ in več	12	16	10	18	8	12	13	10
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
kozlički	13%	13%	11%	13%	15%	13%	13%	14%
kozli 1+	8%	8%	11%	7%	7%	8%	8%	8%
kozli 2+	5%	7%	6%	7%	7%	5%	6%	6%
kozli 3+ do 7+	18%	21%	18%	15%	16%	17%	17%	17%
kozli 8+ in več	6%	4%	7%	8%	7%	7%	7%	7%
kozice	17%	12%	12%	17%	13%	14%	14%	14%
koze 1+	6%	9%	9%	8%	9%	9%	8%	9%
koze 2+	5%	4%	7%	4%	4%	6%	5%	5%
koze 3+ do 10+	17%	12%	15%	14%	18%	15%	15%	17%
koze 11+ in več	6%	9%	6%	8%	4%	5%	6%	5%

Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta							0	0
kosilnica							0	0
neznano		4		2	3	2	11	5
plenilci							0	0
poškodba			1	1	1	2	5	3
bolezen					17	2	19	19
psi	1			1	1		3	1
železnica							0	0
krivolov							0	0
del.izgub v odvz.	1%	2%	1%	2%	12%	3%	3%	7%

**Telesne mase
kozličev/kozic in
enoletnih osebkov**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
kozliči	9,9	10,0	9,2	9,0	9,3	10,2	9,6	9,7
kozli 1+	15,0	13,8	14,6	14,7	13,9	15,0	14,5	14,4
kozice	9,4	9,6	8,8	9,2	8,6	9,6	9,2	9,1
koze 1+	14,0	13,8	13,5	13,3	14,2	13,1	13,6	13,6

**Povprečna starost
odraslih živali v
odvzemu**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
kozli 3+ in več	5,8	5,3	6,2	6,2	6,2	6,3	6,0	6,2
koze 3+ in več	7,6	9,2	7,5	8,4	7,4	7,5	7,9	7,5

MUFLON

Višina odsvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odsvzem	34	34	34	34	34	34	34	34
realiziran odsvzem	37	40	41	46	37	49	41,7	43
stop.realiz.odsvzema	109%	118%	121%	135%	109%	144%	123%	126%

Starostno-spolna struktura odsvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
jagnjeta moš. spola	5	4	5	9	4	7	6	5,5
ovni 1+	2	4	6	4	6	3	4	4,5
ovni 2+ do 6+	9	8	7	9	7	13	9	10
ovni 7+ in več	1	1	2	3	1	1	1,5	1
jagnjeta žen.spola	8	6	6	6	6	6	6	6
ovce 1+	2	5	4	5	2	9	5	6
ovce 2+ in več	10	12	11	10	11	10	11	11
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
jagnjeta moš. spola	14%	10%	12%	20%	11%	14%	13,6%	13%
ovni 1+	5%	10%	15%	9%	16%	6%	10,0%	10%
ovni 2+ do 6+	24%	20%	17%	20%	19%	27%	21,2%	23%
ovni 7+ in več	3%	3%	5%	7%	3%	2%	3,6%	2%
jagnjeta žen.spola	22%	15%	15%	13%	16%	12%	15,2%	14%
ovce 1+	5%	13%	10%	11%	5%	18%	10,8%	13%
ovce 2+ in več	27%	30%	27%	22%	30%	20%	25,6%	24%

Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta							0	0
kosilnica							0	0
neznano							0	0
plenilci						1	1	1
poškodba	1						1	0
bolezen							0	0
psi							0	0
železnica							0	0
krivolov							0	0
del. izgub v odsvz.	3%	0%	0%	0%	0%	2%	1%	1%

Telesne mase jagnjet in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
jagnjeta moš. spola	10,5	9,0	10,4	12,5	10,0	9,6	10,3	9,8
ovni 1+	21,0	16,0	16,2	22,0	20,3	17,3	18,8	18,8
jagnjeta žen. spola	9,4	8,7	8,5	9,3	8,3	8,2	8,7	8,3
ovce 1+	12,0	16,2	15,8	13,4	14,8	16,2	14,7	15,5

DIVJI PRAŠIČ

Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	270	270	290	290	340	340	300	340
realiziran odvzem	444	334	549	400	554	436	453	495
stop. realiz. odvz.	164%	124%	189%	138%	163%	128%	151%	146%

Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	150	110	190	128	182	150	152	166
lanščaki	71	60	90	74	98	64	76	81
merjasci	17	10	18	10	16	6	13	11
mladiči Ž	132	89	157	114	162	132	131	147
lanščakinje	43	44	59	50	62	53	52	58
svinje	31	21	35	24	34	31	29	33
delež	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	34%	33%	35%	32%	33%	34%	33%	34%
lanščaki	16%	18%	16%	19%	18%	15%	17%	16%
merjasci	4%	3%	3%	3%	3%	1%	3%	2%
mladiči Ž	30%	27%	29%	29%	29%	30%	29%	30%
lanščakinje	10%	13%	11%	13%	11%	12%	11%	12%
svinje	7%	6%	6%	6%	6%	7%	6%	7%

Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
cesta	6	7	1		11		25	11
kosilnica							0	0
neznano	2		9	2	1	2	16	3
plenilci							0	0
poškodba	2						2	0
bolezen							0	0
psi							0	0
železnica							0	0
krivolov							0	0
del.izgub v odvz.	2%	2%	2%	1%	2%	0%	2%	1%

Telesne mase ozimcev								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
ozimci	23,8	26,3	23,5	25,7	23,2	22,7	24,2	23,0
ozimke	23,0	27,0	22,3	23,6	22,0	23,4	23,5	22,7

Priloga 2: Seznam krmišč za parkljasto divjad in male zveri v letih 2025 in 2026

Zap.št	Lovišče	Katastrska občina	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Namen
1	BRASLOVČE	Dobrovlje	565/2	Mandrga	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
2	BRASLOVČE	Dobrovlje	252/1	Sulcer	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
3	BRASLOVČE	Loke	754/1	Vrtače	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
4	BRASLOVČE	Podvrh	479	Godvej	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
5	BRASLOVČE	Dobrovlje	103/5	Kisovec	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
6	BRASLOVČE	Dobrovlje	613/3	Štrbok	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
7	BRASLOVČE	Dobrovlje	264/1	Jame	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
8	BRASLOVČE	Dobrovlje	28	Vauta	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
9	BRASLOVČE	Letuš	1083	Špeger	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
10	DOMŽALE	Rova	906/1	Stojčevo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
11	DOMŽALE	Rova	895/10	Ržiša	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
12	DOMŽALE	Brezovica	757/2	Krump perk Smrekce	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
13	DOMŽALE	Rova	858	Blaževa	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
14	DOMŽALE	Volčji potok	139	Čeh 2	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
15	DOMŽALE	Palovče	761	Trebelno Petrova	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
16	DOMŽALE	Rova	996	Čehov graben	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
17	DOMŽALE	Rova	895/8	Velki vrh 1 Boro	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
18	DOMŽALE	Rova	862/1	Ronta	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
19	DOMŽALE	Rova	861/3	Žiški hrib Martinova	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
20	DOMŽALE	Rova	895/9	Martinova 2	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
21	DOMŽALE	Volčji potok	135	Štifterjeva	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
22	DRETA	Šmartno ob Dreti	1189/1	Globoka vrtača	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
23	DRETA	Šmartno ob Dreti	1393/13	Ivje DP	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
24	DRETA	Šmartno ob Dreti	1393/13	Ivje J	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
25	DRETA	Prihova	1162/2	Zabrlloge	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
26	DRETA	Kokarje	887/3	Dolgi hrib	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
27	DRETA	Šmartno ob Dreti	1189/1	Kozji laz DP	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
28	DRETA	Šmartno ob Dreti	1189/1	Kozji laz J	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
29	DRETA	Pusto Polje	948/1	Gričarjeva koča	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
30	DRETA	Šmartno ob Dreti	1189/1	Šentjošt DP	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
31	DRETA	Šmartno ob Dreti	1189/1	Šentjošt J	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
32	DRETA	Pusto Polje	948/1	Mala peč	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
33	DRETA	Šmartno ob Dreti	1249/1	Pretkovica spodaj	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
34	DRETA	Šmartno ob Dreti	1393/13	Strojničnik	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
35	DRETA	Šmartno ob Dreti	1393/13	Strojničnik	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
36	DRETA	Šmartno ob Dreti	1393/13	Pomožna	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
37	DRETA	Pusto Polje	948/73	Časova jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
38	DRETA	Šmartno ob Dreti	1189/1	Gole vrtače	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
39	DRETA	Šmartno ob Dreti	1249/1	Doline DP	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
40	DRETA	Šmartno ob Dreti	1249/1	Doline J	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
41	DRETA	Šmartno ob Dreti	1393/13	Strojničnik Drviše DP	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
42	DRETA	Šmartno ob Dreti	1393/13	Strojničnik Drviše J	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
43	DRETA	Loke	762/1	Zavodice	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
44	GORNJI GRAD	Radmirje	686/1	Trbolca	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
45	GORNJI GRAD	Radmirje	686/1	Trbolca	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
46	GORNJI GRAD	Bočna	1535/1	Pisana bukev	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
47	GORNJI GRAD	Tirosek	2/1	Kašna plan. - Leška senožet	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
48	GORNJI GRAD	Šmiklavž	192/1	Kurji vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
49	GORNJI GRAD	Gornji Grad	849/2	Pesek	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
50	GORNJI GRAD	Florjan	91/1	Pusto sleme	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
51	GORNJI GRAD	Florjan	91/1	Pusto sleme 2	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
52	GORNJI GRAD	Bočna	1535/1	Kanarčkov gnezdo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
53	GORNJI GRAD	Bočna	1535/57	Velki vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
54	GORNJI GRAD	Šmiklavž	193/1	Pod Loko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
55	GORNJI GRAD	Šmiklavž	193/1	Na Piskru	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
56	GORNJI GRAD	Gornji Grad	849/6	Kuhinjek	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi

Zap.št	Lovišče	Katastrska občina	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Namen
57	GORNJI GRAD	Gornji Grad	849/6	Kuhinjek	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
58	GORNJI GRAD	Šmiklavž	192/1	Capin	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
59	GORNJI GRAD	Bočna	1535/1	Ivje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
60	GORNJI GRAD	Lenart	1/3	Ugoška jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
61	GORNJI GRAD	Bočna	1535/1	Strojniki	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
62	GORNJI GRAD	Bočna	1535/4	Bočka trata	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
63	GORNJI GRAD	Lenart	82/3	Srnjak	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
64	GORNJI GRAD	Florjan	125	Ločica	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
65	GORNJI GRAD	Florjan	45/10	Bodnovi vrhi	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
66	GORNJI GRAD	Tirosek	231/1	Plešivc	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
67	GORNJI GRAD	Tirosek	135/4	Kašna pl. Pančurjevo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
68	GORNJI GRAD	Bočna	1535/1	Bočki grabni	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
69	GORNJI GRAD	Tirosek	546/2	Tomanovo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
70	GORNJI GRAD	Šmiklavž	772/2	Blajevo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
71	GORNJI GRAD	Florjan	125	Ločica	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
72	GORNJI GRAD	Šmiklavž	213/8	Ribroci	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
73	GORNJI GRAD	Bočna	1373/2	Kropa - Boltetova riža	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
74	GORNJI GRAD	Florjan	94/5	Srnjak - Kočnikova goša	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
75	GORNJI GRAD	Šmiklavž	452	Zgornji dol - Hrastnik	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
76	KAMNIK	Kamnik	1192	Lancar	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
77	KAMNIK	Tučna	514	Špenjica	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
78	KAMNIK	Tunjice	513/1	Vrhovje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
79	KAMNIK	Podgorje	1086	Drmakovc	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
80	KAMNIK	Palovče	498	Pri bukvi	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
81	KAMNIK	Tučna	589	Na Blek	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
82	LJUBNO	Ter	599/1	Jezernikova planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
83	LJUBNO	Ter	599/1	Kijev ston	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
84	LJUBNO	Primož	1062/4	Bukojce	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
85	LJUBNO	Ter	596/5	Visočko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
86	LJUBNO	Primož	1048	Mrzle vode	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
87	LJUBNO	Ter	160/20	Riplski ravni les	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
88	LJUBNO	Primož	628	Fročnik	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
89	LJUBNO	Primož	987/1	Detmar spodnji	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
90	LJUBNO	Primož	807	Jame	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
91	LJUBNO	Savina	602	Lipovt	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
92	LJUBNO	Savina	583	Lipovt	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
93	LJUBNO	Ter	314/5	Rigle nad hišo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
94	LJUBNO	Primož	1062/5	Robnikova planina	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
95	LJUBNO	Primož	948	Tašk	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
96	LJUBNO	Primož	862	Košak	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
97	LJUBNO	Primož	1068/2	Robnik	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
98	LJUBNO	Primož	697/1	Kropušak	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
99	LJUBNO	Ter	515	Detrniki	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
100	LJUBNO	Ter	275/1	Kernes	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
101	LJUBNO	Ter	701/3	Pekel	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
102	LJUBNO	Ter	665/4	Kumršek	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
103	LJUBNO	Ter	277	Koprivnice	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
104	LUČE	Podvolovljek	92	Kunšperk j.	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
105	LUČE	Podvolovljek	94	Kunšperk	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
106	LUČE	Savina	473/6	Mlački vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
107	LUČE	Krnica	441/1	Erničev vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
108	LUČE	Podvolovljek	139/1	Repovo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
109	LUČE	Tirosek	2/1	Petkovo - Kašni vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
110	LUČE	Krnica	90/2	Ločajše	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
111	LUČE	Konjski vrh	13	Kal nad Prepodom	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
112	LUČE	Podvolovljek	81/1	Macesnovčki hriber	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
113	LUKOVICA	Koreno	279	Lisičje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
114	LUKOVICA	Rafolče	813/4	Straški vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi

Zap.št	Lovišče	Katastrska občina	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Namen
115	LUKOVICA	Limbarska gora	677/2	Korpe	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
116	LUKOVICA	Češnjice	90/1	Gospodova hiša	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
117	LUKOVICA	Zlato polje	509	Razbr	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
118	LUKOVICA	Zlato polje	432	Stankotov kot	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
119	LUKOVICA	Limbarska gora	663/1	Žirovše	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
120	LUKOVICA	Rafolče	538	Špičji vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
121	LUKOVICA	Zlato polje	689	Čela	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
122	LUKOVICA	Zlato polje	509	Razbor	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
123	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1310	Pod Baronom	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
124	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	537/1	Šipek	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
125	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1810	Požege	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
126	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1329/52	Jagodna Frata	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
127	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1894/5	Limovska planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
128	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1773/1	Pri Lužah	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
129	MOTNIK - ŠPITALIČ	Zgornji Motnik	225	Srebotno	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
130	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	537/9	Pod Lipovcem	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
131	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1596	Presedljaj pri Sedeljšaku	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
132	MOTNIK - ŠPITALIČ	Zgornji Motnik	377	Za Vrhem	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
133	MOTNIK - ŠPITALIČ	Motnik	456/1	Črni nil	divji prašič	zimsko krmljenje divjadi
134	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	415/1	Lipovec	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
135	MOTNIK - ŠPITALIČ	Zgornji Motnik	344	Vrhe	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
136	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1207	Stan	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
137	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	1910	Suša	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
138	MOZIRJE	Brezje	493	Brdo Brezovsko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
139	MOZIRJE	Radegunda	914/9	Kurja loka	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
140	MOZIRJE	Šmihel	638	Linše	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
141	MOZIRJE	Lepa njiva	1553	Molovsko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
142	MOZIRJE	Šmihel	395/21	Naraločko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
143	MOZIRJE	Loke	474/5	Sovna jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
144	MOZIRJE	Šmihel	395/33	Zgornje govčko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
145	MOZIRJE	Loke	550/1	Žagarjev vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
146	MOZIRJE	Radegunda	639/1	Polhovo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
147	MOZIRJE	Loke	517	Za peskom	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
148	MOZIRJE	Šmihel	461	Venatnica	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
149	MOZIRJE	Loke	487/2	Pušina	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
150	MOZIRJE	Lepa njiva	982	Vauherska koblica	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
151	MOZIRJE	Šmihel	395/34	Kašmanska loka	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
152	REČICA OB SAVINJI	Poljane	884/5	Plučna riža	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
153	REČICA OB SAVINJI	Poljane	884/5	Zadnja planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
154	SELA PRI KAMNIKU	Palovče	486	Srenska gora	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
155	SMREKOVEC	Bele vode	258/1	Oglanca	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
156	SMREKOVEC	Bele vode	121/2	Grabnersko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
157	SMREKOVEC	Šentvid	216/11	Zorkovo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
158	SMREKOVEC	Skorno pri Šoštanju	217/27	Tevž	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
159	SMREKOVEC	Bele vode	70	Mršni vrh	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
160	SOLČAVA	Solčava	466	Tolstovršnik	muflon	privabljalno krmljenje divjadi
161	SOLČAVA	Logarska dolina	48/1	Potočnik	muflon	privabljalno krmljenje divjadi
162	SOLČAVA	Solčava	641	Račka pustota	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
163	SOLČAVA	Solčava	258/9	Ošovnik	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
164	SOLČAVA	Logarska dolina	260	Klemenšek	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
165	SOLČAVA	Solčava	120/2	Pogorevc	muflon	zimsko krmljenje divjadi
166	SOLČAVA	Solčava	199/21	Ravnčar 1	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
167	SOLČAVA	Solčava	297/1	Klobaša - Trate	muflon	zimsko krmljenje divjadi
168	SOLČAVA	Solčava	273	Lisičje luknje	muflon	zimsko krmljenje divjadi
169	STAHOVICA	Črna	105/12	Šterova gmajna	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
170	STAHOVICA	Bistričica	578	Tratnikov graben	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
171	STAHOVICA	Bistričica	397/8	Prapreška reber	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
172	STAHOVICA	Črna	313	Zavrh	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi

Zap.št	Lovišče	Katastrska občina	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Namen
173	STAHOVICA	Črna	239	Na kraj	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
174	STAHOVICA	Bistričica	481/8	Mali breg	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
175	STAHOVICA	Bistričica	481/8	Mali breg	muflon	privabljalno krmljenje divjadi
176	STAHOVICA	Žup. njive	795	Grohat	muflon	privabljalno krmljenje divjadi
177	STAHOVICA	Žup. njive	795	Grohat	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
178	TROJANE - OŽBOLT	Šentožbolt	605/1	Ravne	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
179	TROJANE - OŽBOLT	Blagovica	526	Gaberje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
180	TROJANE - OŽBOLT	Blagovica	1596	Golčaj	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
181	TROJANE - OŽBOLT	Trojane	327/4	Golk	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
182	TROJANE - OŽBOLT	Češnjice	212	Poljana	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
183	TROJANE - OŽBOLT	Šentožbolt	109	Podmilj	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
184	TUHING	Hruševka	496/37	Homska jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
185	TUHING	Hribi	659	Oseki bvantinc	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
186	TUHING	Zgornj Tuhinj	382	Vrtača	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
187	TUHING	Zgornj Tuhinj	1184	Na Kaluži	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
188	TUHING	Rakitovec	579	Špičasti grič	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
189	TUHING	Šmartno v Tuhinju	914/32	Goli Vrh	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
190	TUHING	Rakitovec	421	Videm	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
191	TUHING	Hribi	686/6	Pod Jesešicami	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
192	VELUNJA	Ravne	263/1	Ravne Oferija	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
193	VELUNJA	Šentvid	72	Trsojca - Zalin vrt	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
194	VELUNJA	Gaberke	1115/37	Ležen	damjak	privabljalno krmljenje divjadi
195	VRANSKO	Jeronim	661/2	Draga	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
196	VRANSKO	Jeronim	632	Srebot slape	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
197	VRANSKO	Prekopa	1285/28	Kisovec	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
198	VRANSKO	Ločica	795/2	Medvešček	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
199	VRANSKO	Jeronim	239	Hom	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
200	VRANSKO	Prekopa	1257/40	Tudruš	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
201	VRANSKO	Ločica	796/9	Kozica	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
202	VRANSKO	Ločica	590/1	Osredek	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
203	VRANSKO	Ločica	977/1	Mali vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
204	VRANSKO	Jeronim	634/11	Merinška planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
205	VRANSKO	Jeronim	952/13	Pečeniškova reber	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
206	VRANSKO	Jeronim	1103/1	Petelink	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
207	VRANSKO	Zaplanina	63/1	Dajčevo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
208	VRANSKO	Zaplanina	63/1	Dajčevo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi

Zap.št	Lovišče	Kat. občina	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Namen	ŽSP*
209	LUČE	Raduha	324/6	Igla	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
210	LJUBNO	Ter	412	Redkovo	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
211	GORNJI GRAD	Florjan	690/5	Zagradišče - Zaudami	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
212	GORNJI GRAD	Radmirje	739/1	Cegunce	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
213	BRASLOVČE	Podvrh	15/16	Žovnek - smrekce	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
214	VRANSKO	Zaplanina	63/1	Dajnovec	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
215	VRANSKO	Prekopa	1257/40	Tudroš	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
216	SELA PRI KAMNIKU	Loke	576	Vesenski graben	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
217	MOTNIK - ŠPITALIČ	Špitalič	422/2	Pod lipovcem	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
218	KAMNIK	Podgorje	1086	Podgorje-Drmakovc	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
219	STAHOVICA	Črna	105/17	Šterova gmajna	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
220	STAHOVICA	Črna	641	Spošteška gmajna	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da
221	DOMŽALE	Rova	895/4	Zborno mesto	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi	da

*živalski stranski proizvodi

Priloga 3: Načrtovan in realiziran odvzem divjadi po loviščih za zadnja štiri leta

SRNJAD				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	220	217	208	199
DOMŽALE	158	168	168	159
DRETA NAZARJE	224	243	240	239
GORNJI GRAD	389	432	440	412
KAMNIK	190	203	192	176
LJUBNO	337	313	320	261
LUČE	230	223	236	226
LUKOVICA	244	253	252	243
MOTNIK ŠPITALIČ	165	154	160	143
MOZIRJE	308	307	320	311
REČICA OB SAVINJI	147	153	152	144
SELA PRI KAMNIKU	140	142	144	136
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	287	261	280	254
SOLČAVA	80	82	84	78
STAHOVICA	134	151	144	146
TROJANE OŽBOLT	127	124	120	119
TUHINJ	194	188	184	179
VELUNJA ŠOŠTANJ	172	172	168	168
VRANSKO	275	241	248	235
Skupaj LUO	4021	4027	4060	3828

JELENJAD				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	12	12	16	15
DOMŽALE	0	0	0	0
DRETA NAZARJE	8	9	12	12
GORNJI GRAD	50	57	60	66
KAMNIK	4	4	4	3
LJUBNO	40	52	48	55
LUČE	36	37	40	48
LUKOVICA	16	18	20	22
MOTNIK ŠPITALIČ	26	31	40	42
MOZIRJE	10	11	14	14
REČICA OB SAVINJI	4	3	4	4
SELA PRI KAMNIKU	4	9	10	11
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	12	13	16	18
SOLČAVA	28	35	36	45
STAHOVICA	4	4	8	10
TROJANE OŽBOLT	0	4	0	16
TUHINJ	8	8	10	10
VELUNJA ŠOŠTANJ	2	0	2	1
VRANSKO	6	7	10	22
Skupaj LUO	270	314	350	414

DAMJAK				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	0	0	0	1
GORNJI GRAD	0	0	0	7
LUČE	0	0	0	5
MOTNIK ŠPITALIČ	0	1	0	0
SMREKOVEC	0	0	0	2
STAHOVICA	0	2	0	1
TROJANE-OŽBOLT	0	0	0	6
VELUNJA ŠOŠTANJ	8	10	8	13
VRANSKO	0	1	0	0
Skupaj LUO	8	14	8	35

GAMS				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	4	5	4	4
DOMŽALE	0	0	0	0
DRETA NAZARJE	30	28	32	31
GORNJI GRAD	50	47	54	53
KAMNIK	7	5	6	4
LJUBNO	27	24	28	29
LUČE	68	66	64	62
LUKOVICA	0	0	0	0
MOTNIK ŠPITALIČ	17	18	20	21
MOZIRJE	38	42	44	44
REČICA OB SAVINJI	16	15	16	15
SELA PRI KAMNIKU	4	6	8	6
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	28	27	30	28
SOLČAVA	86	87	88	91
STAHOVICA	0	0	0	2
TROJANE OŽBOLT	0	0	0	0
TUHINJ	10	10	10	10
VELUNJA ŠOŠTANJ	2	1	2	2
VRANSKO	14	13	14	14
Skupaj LUO	401	394	420	416

MUFLON				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
SOLČAVA	68	66	68	62
LUČE	0	1	0	4
STAHOVICA	0	4	0	16
TROJANE OŽBOLT	0	16	0	4
Skupaj LUO	68	87	68	86

DIVJI PRAŠIČ				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	88	138	112	122
DOMŽALE	32	61	36	37
DRETA NAZARJE	60	99	66	111
GORNJI GRAD	64	76	64	129
KAMNIK	12	27	14	14
LJUBNO	36	65	38	55
LUČE	28	27	28	26
LUKOVICA	12	25	24	36
MOTNIK ŠPITALIČ	32	54	36	49
MOZIRJE	52	51	56	39
REČICA OB SAVINJI	12	29	18	23
SELA PRI KAMNIKU	10	23	12	14
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	32	44	30	30
SOLČAVA	0	0	4	1
STAHOVICA	8	15	12	18
TROJANE OŽBOLT	14	37	18	43
TUHINJ	10	23	16	16
VELUNJA ŠOŠTANJ	10	21	12	51
VRANSKO	68	134	84	176
Skupaj LUO	580	949	680	990

LISICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	104	103	100	115
DOMŽALE	56	48	60	49
DRETA NAZARJE	64	70	60	66
GORNJI GRAD	84	112	80	126
KAMNIK	44	72	60	90
LJUBNO	64	95	60	44
LUČE	44	46	40	44
LUKOVICA	76	95	76	102
MOTNIK ŠPITALIČ	56	53	60	53
MOZIRJE	84	95	80	102
REČICA OB SAVINJI	56	52	60	57
SELA PRI KAMNIKU	76	75	72	75
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	84	69	80	77
SOLČAVA	32	30	60	54
STAHOVICA	44	71	48	50
TROJANE OŽBOLT	60	53	60	60
TUHINJ	52	53	48	58
VELUNJA ŠOŠTANJ	56	56	56	60
VRANSKO	64	85	60	60
Skupaj LUO	1200	1333	1220	1342

JAZBEC				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	16	17	16	17
DOMŽALE	6	11	8	10
DRETA NAZARJE	18	24	18	20
GORNJI GRAD	12	13	12	17
KAMNIK	8	14	8	13
LJUBNO	12	13	12	12
LUČE	8	11	8	10
LUKOVICA	12	13	16	17
MOTNIK ŠPITALIČ	6	5	8	6
MOZIRJE	12	19	12	16
REČICA OB SAVINJI	8	8	8	9
SELA PRI KAMNIKU	16	16	8	9
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	12	11	12	10
SOLČAVA	4	2	4	5
STAHOVICA	16	12	14	8
TROJANE OŽBOLT	10	9	8	8
TUHINJ	6	7	8	11
VELUNJA ŠOŠTANJ	6	7	8	7
VRANSKO	12	25	12	12
Skupaj LUO	200	237	200	217

KUNA ZLATICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
DRETA NAZARJE	0	0	2	0
GORNJI GRAD	2	1		0
KAMNIK	0	0	2	0
LJUBNO	2	1		0
LUKOVICA	0	1		0
MOTNIK ŠPITALIČ	0	0		0
MOZIRJE	0	0		0
SELA PRI KAMNIKU	2	0	2	0
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	0	0		1
SOLČAVA	2	0	2	0
STAHOVICA	0	0		0
TROJANE OŽBOLT	0	0		0
TUHINJ	0	0		0
VRANSKO	2	2	2	2
Skupaj LUO	10	5	10	3

KUNA BELICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	8	8	6	7
DOMŽALE	6	4	6	4
DRETA NAZARJE	8	9	10	12
GORNJI GRAD	12	11	12	12
KAMNIK	6	2	6	5
LJUBNO	10	12	10	1
LUČE	6	6	10	8
LUKOVICA	8	8	10	10
MOTNIK ŠPITALIČ	6	5	4	3
MOZIRJE	10	10	12	13
REČICA OB SAVINJI	8	9	8	7
SELA PRI KAMNIKU	8	3	8	4
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	18	17	16	16
SOLČAVA	8	5	8	7
STAHOVICA	10	8	6	5
TROJANE OŽBOLT	6	4	6	4
TUHINJ	4	4	4	5
VELUNJA ŠOŠTANJ	6	7	6	8
VRANSKO	12	12	12	12
Skupaj LUO	160	144	160	143

POLJSKI ZAJEC				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	4	5	4	4
DOMŽALE	8	7	8	4
DRETA NAZARJE	4	0	2	0
GORNJI GRAD	8	5	8	3
KAMNIK	6	1	4	4
LJUBNO	2	2	2	0
LUČE	4	0	4	0
LUKOVICA	10	4	10	6
MOTNIK ŠPITALIČ	2	2	2	2
MOZIRJE	6	5	6	6
REČICA OB SAVINJI	4	3	4	2
SELA PRI KAMNIKU	4	1	4	2
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	4	1	4	2
SOLČAVA	4	1	4	1
STAHOVICA	4	1	2	0
TROJANE OŽBOLT	4	2	0	0
TUHINJ	4	3	4	3
VELUNJA ŠOŠTANJ	2	3	2	1
VRANSKO	6	6	6	6
Skupaj LUO	90	52	80	46

RACA MLAKARICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	20	21	20	21
DOMŽALE	10	10	10	10
DRETA NAZARJE	10	1	6	2
GORNJI GRAD	12	0	12	1
KAMNIK	8	0	8	0
LJUBNO	6	4	4	0
LUČE	6	0	4	0
LUKOVICA	40	23	40	25
MOZIRJE	10	0	10	6
REČICA OB SAVINJI	4	0	2	0
SELA PRI KAMNIKU	8	0	8	0
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	20	18	20	18
SOLČAVA	6	0	2	0
STAHOVICA	6	0	2	1
VELUNJA ŠOŠTANJ	6	2	4	1
VRANSKO	8	7	8	4
Skupaj LUO	180	86	160	89

SRAKA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	4	4	4	5
DOMŽALE	10	3	10	2
DRETA NAZARJE	2	0	2	1
KAMNIK	8	3	8	4
LJUBNO	2	1	2	0
LUČE	0	0		0
LUKOVICA	16	11	14	14
MOTNIK ŠPITALIČ	2	2	2	2
MOZIRJE	0	0		0
REČICA OB SAVINJI	2	2	4	4
SELA PRI KAMNIKU	0	0		0
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	10	8	6	5
STAHOVICA	6	6	10	11
TROJANE OŽBOLT	0	0		0
TUHINJ	4	3	4	3
VELUNJA ŠOŠTANJ	4	0	4	1
Skupaj LUO	70	43	70	52

ŠOJA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	10	12	10	10
DOMŽALE	6	6	6	4
DRETA NAZARJE	10	3	10	5
GORNJI GRAD	4	4	4	2
KAMNIK	6	4	6	2
LJUBNO	20	20	20	0
LUČE	6	0	6	7
LUKOVICA	16	9	22	22
MOTNIK ŠPITALIČ	4	3	4	4
MOZIRJE	2	3	2	2
REČICA OB SAVINJI	2	2	4	4
SELA PRI KAMNIKU	8	3	8	0
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	10	11	10	9
SOLČAVA	12	10	12	7
STAHOVICA	14	19	10	10
TROJANE OŽBOLT	4	0	2	1
TUHINJ	6	6	6	6
VELUNJA ŠOŠTANJ	4	5	4	4
VRANSKO	6	7	4	4
Skupaj LUO	150	127	150	103

SIVA VRANA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BRASLOVČE	82	90	80	81
DOMŽALE	102	109	100	123
DRETA NAZARJE	62	59	60	53
GORNJI GRAD	82	82	80	82
KAMNIK	74	71	72	67
LJUBNO	22	21	24	13
LUČE	8	9	8	9
LUKOVICA	64	66	68	68
MOTNIK ŠPITALIČ	18	16	14	11
MOZIRJE	24	26	24	27
REČICA OB SAVINJI	64	50	56	53
SELA PRI KAMNIKU	26	26	24	24
SMREKOVEC ŠOŠTANJ	24	26	24	23
STAHOVICA	26	28	24	24
TROJANE OŽBOLT	20	19	24	24
TUHINJ	24	24	24	24
VELUNJA ŠOŠTANJ	24	23	24	23
VRANSKO	54	55	70	70
Skupaj LUO	800	800	800	799

ŠAKAL				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
GORNJI GRAD	2	2	2	0
DOMŽALE	4	4	1	16
LJUBNO	0	0	0	1
VRANSKO	0	0	0	1
BRASLOVČE	0	0	0	1
LUKOVICA	0	0	0	1
Skupaj LUO	6	6	8	20

POLH				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
DRETA NAZARJE	0	213	0	0
Skupaj LUO	0	213	0	0

Priloga 4: Razdelitev odvzema parkljaste divjadi po loviščih za leti 2025 in 2026

Lovišče	Srna	Nav. jelen	Damjak	Gams	Muflon	D. prašič
BRASLOVČE	208	20		6		100
DOMŽALE	148	0		0		36
DRETA	240	12		36		66
GORNJI G.	400	72		54		64
KAMNIK	192	4		6		14
LJUBNO	260	60		30		38
LUČE	200	52		64		28
LUKOVICA	240	40		2		24
MOTNIK	132	42		20		36
MOZIRJE	320	16		44		50
REČICA	152	6		16		18
SELA	132	12		8		12
SMREKOVEC	252	20		28		30
SOLČAVA	80	44		96	68	4
STAHOVICA	132	12		4		12
TROJANE	124	10		0		26
TUHINJ	180	10		10		16
VELUNJA	156	2	12	2		16
VRANSKO	240	16		14		90
Skupaj LUO	3788	450	12	440	68	680

Priloga 5: Prisotnost in populacijski trend rakunastega psa, pižmovke in nutrije po loviščih

Lovišče	Rakunasti pes*	Pižmovka	Nutrija
BRASLOVČE	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
DOMŽALE	Ni zaznan	STABILNA	STABILNA
DRETA	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
GORNJI G.	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
KAMNIK	Ni zaznan	STABILNA	Ni zaznana
LJUBNO	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
LUČE	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
LUKOVICA	Ni zaznan	STABILNA	Ni zaznana
MOTNIK	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
MOZIRJE	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
REČICA	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
SELA	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
SMREKOVEC	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
SOLČAVA	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
STAHOVICA	Ni zaznan	STABILNA	STABILNA
TROJANE	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
TUHINJ	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
VELUNJA	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana
VRANSKO	Ni zaznan	Ni zaznan	Ni zaznana

*Pri rakunastem psu je navedeno št. pojavljanj v lovišču v zadnjem dvoletnem obdobju

ZAPISNIK usklajevalnega sestanka za Dvoletni lovsko upravljaljski načrt Kamniško-Savinjskega LUO za leti 2025 in 2026, ki je bil 3. 3. 2025 ob 15.00 uri v pisarni ZGS, vodje OE Nazarje.

Vabljeni: OZUL in KGZS izpostava Mozirje

Prisotni: Predstavnik OZUL dr. Hubert Potočnik ter predstavnik ZGS Blaž Presečnik. Predstavnik KGZS Iztok Polanšek se je opravičil.

Presečnik (v nadaljevanju načrtovalec) je predstavil Dvoletni lovsko upravljaljski načrt za Kamniško-Savinjsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2025 in 2026.

Predstavljeni so bili izvedeni in načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi, evidentirane škode od divjadi, rezultati popisa objedenosti gozdnega mladja v letu 2024 ter predlog odvzema divjadi po posameznih vrstah za leti 2025 in 2026.

Na načrt ukrepov v življenjskem okolju divjadi ni bilo podanih pripomb.

Načrt odvzema divjadi za leti 2023 in 2024:

SRNJAD

Po daljši postopni krepitvi populacije je bilo v letu 2024 zaznati padec številčnosti. Vzroki za slabše pogoje za srnjad lahko iščemo v prostorskem širjenju jelenjadi, pojav volka in šakala v LUO ter težji lov zaradi povečanje prehranske baze v gozdu ter izrazito povečanih motenj v naravnem okolju na celotnem območju LUO.

Načrtovalec je predlagal načrt odvzema srnjadi za leti 2025 in 2026 skupaj 3.788 živali. Predlog OZUL, ki je v celoti sledil predlogom LD, je bil 3.736 živali. Pri pregledu predlogov odvzema po loviščih se je zaznalo, da so nekatera lovišča iz previdnosti ali iz splošnega mnenja, da je srnjadi vse manj, podale neupravičeno nizke predloge, zato so se ta odstopanja malenkostno korigirala.

Po razpravi je bilo sprejeto, da naj bo načrt odvzema srnjadi za leti 2025 in 2026: 3.788 živali.

JELENJAD

Za jelenjad je v dolgoročnem lovsko upravljaljskem načrtu naveden operativni cilj znižanje številčnosti jelenjadu. Za doseg tega cilja bo treba v populacijo jelenjadi močneje poseči, zato je načrtovalec predlagal za leti 2025 in 2026 odvzem 490 živali, kar bi pomenilo 40 % dvig, glede na predhodni načrt. Lovišča so predlagala načrt odvzema jelenjadi v višini 404 živali. UO OZULa se zaveda teže problema, zato je z upravljavci lovišč izvajal usklajevalne sestanke in uskladi na največ 450 živali. Ob 28 % dvigom načrta izpostavljajo, da bo cilj dosežen tudi zaradi velikega dviga deleža košut 2+ in sicer za 45 %

Po razpravi je bilo sprejeto, da naj bo načrt odvzema jelenjadi za leti 2025 in 2026: 450 živali.

Večina lovišč je razvrščenih v osrednje območje upravljanja z jelenjadjo, le lovišča Velunja, Kamnik in Domžale so razvrščena v robno območje, kjer bo upravljanje nekoliko poenostavljeno.

GAMS

Načrtovalec je predlagal načrt odvzema 440 živali, kar je za 20 živali več kot v predhodnem načrtu, kljub temu, da realizacija odvzema ni bila povsem dosežena. Lokalno je zaznati veliko objedanja gozdnega mladja od gamsa, kjer je treba zmanjšati številčnost gamsa. Lovišča so sicer predlagala odvzem 460 gamsov, vendar je UO OZUL predlog znižal na 426, z obrazložitvijo, da naj se lovišča najprej poslužujejo dopustnih odstopanj, ki so v novem načrtu +- 20 %. Izpostavljen je bil tudi varstveni režim za gamsa. Gams je namreč vrsta, ki je uvrščena na dodatek 5, Habitatne direktive in smo z njo dolžni upravljati na način s katerim ne bomo spreminjali njene razširjenosti ter negativnega trenda njene številčnosti, kar mora država tudi poročati ustreznim institucijam v Evropski uniji.

Po razpravi je bilo sprejeto, da naj bo načrt odvzema gamsov za leti 2025 in 2026: 440 živali.

DIVJI PRAŠIČ

Realizacija odvzema divjih prašičev je bila v predhodnih dveh letih dobra (146 %), boljša v letu 2023 kot v letu 2024. Zaradi izpada semenskega obroda bukve se v letu 2025 pričakuje še znižanje številčnosti divjih prašičev. Predvideva se, da je intenziven lov zaradi bojazni pred APK in dovoljena uporaba pripomočkov za nočni lov populacijo divjih prašičev reducirala. Zaradi navedenega se strinjamo, da ostane načrt odvzema divjih prašičev za leti 2025 in 2026 na isti ravni kot v predhodnih dveh letih. V primeru, da tudi v letu 2025 ne bo semenskega obroda bukve, ki močno vpliva na reprodukcijo divjih prašičev, bodo lahko težave pri doseganju načrta.

Pri pregledu predlaganega načrta za divje prašiče po loviščih so se predlagale določene korekcije po loviščih, kljub temu ni prišlo do spremembe skupne višine predlaganega načrta.

Po razpravi je bilo sprejeto, da naj bo načrt odvzema divjega prašiča za leti 2025 in 2026: 680 živali.

Pri ostalih lovnih vrstah je bilo doseženo soglasje po višini, kot po strukturi odvzema za leti 2025 in 2026: damjak 12 živali, muflon 68 živali, šakal 30 živali, lisica 1.168 živali, jazbec 216 živali, kuna zlatica 10 živali, kuna belica 128 živali, poljski zajec 80 živali, raca mlakarica 160 ptic, sraka 78 ptic, šoja 142 ptic in siva vrana 734 ptic. Za pižmovko in nutrijo se ne načrtuje odvzema, je pa dovoljen neomejen redukcijski lov. Za fazana ni predviden odzem.

Sestanek je bil zaključen ob 17.00 uri.

Zapisal:

Blaž Presečnik, univ. dipl. inž. gozd.,

Višji koordinator za področje gozdarstva

Z zapisnikom se strinja OZUL

Dr. Hubert Potočnik

Z A P I S N I K

Šifra: 900-21/2025-4

Datum: 14. 03. 2025

Dogodek: Seja strokovnega sveta OE Nazarje (5. seja, VIII. mandat)

Čas in kraj dogodka: petek, 14. 02. 2025 od 13.00 do 14.30 ure na OE Nazarje

Vabljeni: Blaž Presečnik (predsednik), dr. Darij Krajčič, mag. Tomaž Gerl, Barbara Polanšek, mag. Vid Preložnik, Dejan Gavez, Marjetka Jošt (zapisnikarica)

Prisotni: vsi vabljeni

Oseba, ki je vodila sestanek: Blaž Presečnik.

Dnevni red:

1. Obravnava osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026.
2. Razno.

Pripombe k dnevnemu redu: ni pripomb

1. **Točka dnevnega reda št. 1:** Obravnava osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026.

Blaž Presečnik, nosilec osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026 (v nadaljevanju lovski načrt), je že predhodno prisotne seznanil z vsebino lovskega načrta - predstavil ga je na kolegiju OE Nazarje, kjer so bili prisotni vsi člani strokovnega sveta. Osnutek lovskega načrta je bil dan pred sejo strokovnega sveta poslan v pregled vsem članom strokovnega sveta.

Na seji smo se zato osredotočili predvsem na načrtovane višine odvzema divjadi za leti 2025 in 2026.

Višine odvzema so kompromis med predlaganimi višinami ZGS in predstavniki OZUL-a, ki večinoma predlaga manjši odvoz od ZGS. Predvsem so pomembne ustrezne višine odvzema za veliko divjad, še posebej jelena in gamsa, saj objedenost nosilnih drevesnih vrst (jelke, bukve, plemenitih listavcev) večinoma zelo narašča (razen smreke).

Dr. Darij Krajčič: Ključni problem pri pomlajevanju je rastlinojeda divjad, ki ogroža sonaravno gospodarjenje. Tega se je treba zavedati. Populacijo rastlinojede divjadi bi bilo treba razpoloviti, ampak zaradi družbenih vzrokov, tega ne moremo izpeljati.

V nadaljevanju smo obravnavali vse vrste divjadi v načrtu, izpostavljamo pa tiste, kjer je bilo več razprave. Kjer pred odstavkom ni navedeno imena, je vsebino podajal Blaž Presečnik, ostali, ki so se vključevali v razpravo, so navedeni.

SRNA

Realizacija odvzema srnjadi v letih 2023 in 2024 je bila 3.828 živali od načrtovanih 4.060, kar pomeni 94,3 % načrta. V primerjavi z leti 2021 in 2022 je bila realizacija nižja za 199 živali. Predvsem v letu 2024 je odvoz

srnjadi izrazito upadel, tudi na ravni Slovenije. Na populacijo srnjadi je verjetno imelo velik vpliv predvsem neugodno vreme v času poleganja mladičev v letu 2024.

Usklajen predlog za odvzem srnjadi je 3.788 živali za obdobje 2025-2026 (predlog OZUL-a je bil 3.736).

Dejan Gavez: Revirni gozdarji na terenu opažajo, da populacija srnjadi upada, predvsem v višjih legah. Tudi širjenje jelenjadi neugodno vpliva na populacijo srnjadi.

Mag. Tomaž Gerl: Ocenjuje, da ni bojazni, da bi številčnost srnjadi močno upadla. Zaostren odnos s pomembnimi partnerji, kot so lovci, bi imel prej negativen rezultat kot pa rezultat, ki bi se odražal v povečanem odstrelu. Načrt naj bi bil sprejemljiv kompromis.

Dr. Darij Krajčič: Pri izgubah srnjadi je poleg povozov tudi veliko pokosov, zato bi lahko lovci predlagali oz. poskušali uvesti kakšne ukrepe za zmanjšanje pokosov.

NAVADNI JELEN

Realizacija načrta odvzema jelenjadi je bila v zadnjih dveh letih zelo dobra, odvzetih je bilo 414 živali od načrtovanih 350, kar pomeni 118 % načrta. Odvzetih je bilo 100 živali več kot v predhodnih dveh letih. 16 lovišč je doseglo ali preseglo načrt odvzema jelenjadi. Preseganje načrta preko dopustnih odstopanj je bilo mogoče tudi zaradi razvrstitev določenih lovišč (Velunja, Vransko, Trojane-Ožbolt, Domžale, Kamnik in Stahovica) v robna lovišča, kjer je bilo poenostavljeno upravljanje z jelenjadjo. Kljub temu se številčnost jelenjadi še vedno povečuje in prostorsko širi. V postopku sprejemanja lovsko upravljaljskih načrtov se upravljavci lovišč, zaradi bojazni pred visokimi globami ob nedoseganju načrtov, vedno upirajo predlogu višine odvzema s strani ZGS, ki nato v postopku sprejemanja LUN določi dogovorjeno kompromisno rešitev.

Skupni načrt odvzema jelenjadi za LUO za leti 2025 in 2026 je 450 živali, kar je za 28,6 % več od prejšnjega načrta, znotraj tega je odvzem košut 2+ višji kar za 45,5 % glede na načrt predhodnega dvoletnega obdobja. Imamo visoko dopustno odstopanje, predvsem navzgor (+ 50 %), zato imajo lovci vse vzvode, da omejijo trend naraščanja jelenjadi in so tudi mnjenja, da bodo uspeli.

Zavedati se je treba, da je bil odvzem pred desetimi leti okrog 100 živali, načrt za leto 2025 pa je 225 živali. Zavedanje o nujnosti ukrepanja v populacijah jelenjadi je treba prenesti še med ostale lovce, da ne bodo s problematiko seznanjeni samo starešine.

GAMS

Načrt odvzema gamsov za leti 2025 in 2026 je 440 živali in je za 5 % višji kot v predhodnem dvoletnem obdobju. Predlog lovskih družin je bil višji odvzem, ampak OZUL je mnjenja, da je treba najprej izkoristiti dopustna odstopanja.

Predvsem populacije gamsov, ki se nahajajo v gozdovih (Krašica, Golte,...), imajo velik vpliv na pomlajevanje gozdov.

Dr. Darij Krajčič: Bolj bi bilo treba poseči v populacijo v gozdovih živečih gamsov, tiste v skalovjih bi pustil.

Mag. Vid Preložnik: Problem predstavljajo garje, predvsem v Alpskem delu, zato je tudi v tem delu potreben reden odstrel.

Dejan Gavez: Ali je prisotnost volkov, npr. na Gorenjskem, znižal stalež rastlinojedov?

Blaž Presečnik: Volkovi so zagotovo naravni regulator rastlinojede divjadi, kljub temu pa bodo na Jelovici dvignili načrt odvzema jelenjadi.

Dr. Darij Krajčič: Volk je pri nas reguliral gamsa in muflona, kar je pozitivno. Težava pri volku je vpliv na kmetijstvo, predvsem na ovčjerejo na planinskih pašnikih. Morali bi nastaviti model odvzema, kot ga imajo zveri.

DIVJI PRAŠIČ

Realizacija odvzema divjih prašičev je bila v letih 2023 in 2024 990 živali od načrtovanih 680 živali, kar predstavlja 146 % načrta. Načrt odvzema divjih prašičev v letih 2025 in 2026 je 680 živali. Načrt je enak kot v predhodnih dveh letih.

Zaradi intenzivnega lova ter izpada semenskega obroda v zadnjih dveh letih se ne pričakuje nadaljnega naraščanja številčnosti divjih prašičev. Če bo letos semenski obrod bukve, načrta verjetno ne bo težko doseči, v primeru izpada semenskega obroda, pa bi lahko bile težave.

Dr. Darij Krajčič: Zaradi totalnega odstrela skoraj ni več starih merjascev ogrožene so tudi vodnice tropa, ki imajo pri obnašanju vrste posebno vlogo.

Blaž Presečnik: Posledica prioritetnega cilja zniževanja številčnosti divjih prašičev rezultira v tem, da lanščaki večinoma ne uspejo prerasti v merjasce 2+. 70 % prašičev se odstrela na privabljajalnih krmiščih.

Načrt odvzema poljskega zajca za leti 2025 in 2026 je 80 živali. Odstrela je malo, načrtovan odvzem se ohranja zaradi tradicije.

Dr. Darij Krajčič: Predlaga, da se odvzem poljskega zajca, race mlakarice in kune zlatice ne načrtuje oz. je nič.

Mag. Vid Preložnik: Načrt mora motivirati, pomembni so odnosi oz. dosežen kompromis. Res pa je, da lastniki gozdov izpostavljajo objedenost predvsem nasajenih smrek.

Dr. Darij Krajčič: Ko bodo lastniki gozdov začeli bolj prijavljati škode, bo to imelo velik vpliv na lovsko načrtovanje in njegovo izvedbo. Pretekli poskusi določitve metodologije za ocenjevanje škod niso bili uspešni.

Po končani razpravi je bil soglasno sprejet

Sklep:

Strokovni svet potrjuje osnutek Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026.

Točka dnevnega reda št. 1: Razno

Pod to točko ni bilo razprave.

Zapisala:

Marjetka Jošt

Blaž Presečnik
predsednik

Šifra: 3401-4/2025-3

Datum: 19. 3. 2025

V A B I L O

Skladno s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10 in 200/20) in Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur.l. RS, št. [16/04](#), [120/06](#) – odl. US, [17/08](#), [46/14](#) – ZON-C, [31/18](#), [65/20](#), [97/20 – popr.](#), [44/22](#) in [158/22](#)) vas vabimo na **javno predstavitev osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2025 in 2026.**

**Predstavitev bo v sredo, 2. 4. 2025 ob 9.00 uri
v Kulturnem domu v Nazarjah,
Savinjska cesta 2, 3331 Nazarje.**

Osnutek načrta je objavljen na spletni strani Zavoda za gozdove Slovenije, z naslovom <https://www.zgs.si/delovna-podrocja/prostozivece-zivali/lovskoupravljaljsko-nacrtovanje> pod zavihkom »Osnutki dvoletnih načrtov za leti 2025 in 2026«.

Pripombe k osnutku načrta je možno podati pisno ali ustno na javni predstavitvi. Pripombe lahko posredujete tudi pisno na elektronski naslov oenazarje@zgs.si in sicer do pričetka javne predstavitve.

Lep pozdrav!

Vodja OE Nazarje
Dr. Darij Krajčič

Št. zadeve: 3401-4/2025-5

Datum: 02. 04. 2025

Z A P I S N I K

Dogodek: Javna predstavitev osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško – Savinjsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2025 in 2026

Čas in kraj dogodka:

Predstavitev je potekala dne 02. 04. 2023 od 09:00 do 11:30 ure v Kulturnem domu v Nazarjah, Savinjska cesta 2, 3331 Nazarje

Prisotni: 27 udeležencev

Uvodoma je moderator mag. Tomaž Gerl vse lepo pozdravil in povedal potek javne predstavitve ter predal besedo Blažu Presečniku, ki je nosilec Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško – Savinjsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2025 in 2026 (v nadaljevanju načrta).

Blaž Presečnik, ZGS:

Osnutek načrta je bil javno razgrnjen od 19. 3. 2024 do 2. 4. 2025. Osnutek načrta je bil usklajen z OZUL-om, potrdil ga je Svet OE Nazarje, na javni predstavitvi oz. razpravi je možnost podajanja dodatnih pobud ali pripomb. Podane pripombe se bodo preučile in se bo do njih opredelilo. Predlog načrta bo 11. 4. 2025 obravnaval Svet ZGS OE Nazarje. Načrt se nato potrdi na MKGP.

To je prvi 2-letni načrt, ki je pripravljen na podlagi dolgoročnega načrta za Kamniško-Savinjsko lovsko upravljaljsko območje 2021-2030 (sprejet leta 2023). Nove smernice omogočajo večjo fleksibilnost in večja dopustna odstopanja pri odvzemu divjadi.

Sledila je predstavitev načrta.

Ukrepi v življenjskem okolju divjadi so bili v prejšnjem obdobju uspešno izvedeni, zato smo jih načrtovali večinoma v podobnem obsegu. Večje število zimskih krmišč je pomembno za preprečevanje koncentracij jelenjadi ter za zmanjševanje škod na kmetijskih in gozdnih površinah, saj dobi jelenjad hrano na krmiščih. Privabljalno krmljenje je pomembno predvsem pri lovu divjih prašičev, kjer se jih odstreli v zadnjih letih kar 70 % in zato manj na skupnih lovih, kar je dobro za ohranjanje miru v gozdovih. V načrtu je nekoliko povečana količina krme za zimsko in privabljalno krmljenje.

Evidentiranih škod po divjadi ostaja največ od divjega prašiča, precej pa se je povečal delež škod od jelenjadi. Skupna višina škode se je v zadnjih dveh letih povečala predvsem zato, ker se je delovna ura obračunala po 10,5 €, prej pa po 5 €.

Eden od kazalnikov je tudi analiza objedenosti gozdnega mladja, ki se je v naši popisni enoti Zgornja Savinja zelo povečala, in sicer iz 18 % (leta 2020) na 28 % (leta 2024), kar je podobno kot povprečje za celo Slovenijo. Zelo se je povečala objedenost listavcev (48 %), predvsem bukve, objedenost iglavcev je 11 %, problematična ostaja visoka stopnja objedenosti jelke.

Sledila je predstavitev upravljanja z divjadjo, v nadaljevanju pa navajamo podatke za srnjad, jelenjad in divjega prašiča, ki so bili za udeležence najbolj zanimivi.

SRNJAD: Pri srnjadi je bil izrazit trend upadanja odvzema, še posebej v letu 2024 je bil odvoz za 10 % nižji. Razlogi so verjetno čas prve košnje, prisotnost volka v severnem delu LUO, širitev in rast populacije šakala v loviščih južnega dela LUO, širjenje jelenjadi, itd. Ocenjujemo, da v našem območju številčnost ni tako zelo upadla, ampak je srnjad manj opažena zato, ker se bolj zadržuje v gozdu zaradi vse večjega nemira ter tudi zaradi povečane prehranske baze v gozdovih po naravnih ujmah (žledolomi, vetrolomi, snegolomi, lubadar...) in večjega notranjega gozdnega roba. Kljub temu smo načrtovali malo nižji odvoz (3788 živali v dveh letih), so se pa po drugi strani povečala dopustna odstopanja ter združile nekatere starostne kategorije. Najvišja gostota odvzema je v Mozirju.

JELENJAD: Odvzem se je v zadnjih 10 letih podvojil (iz okoli 100 na 200 živali na leto), načrt je bil v predhodnih dveh letih presežen (118 %).

Populacija se krepi in hkrati se lovci bolj angažirajo. Glavnina odvzema je v loviščih Solčava, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Motnik. V prihodnje smo načrtovali odvzem 450 živali v dveh letih, kar je 29 % več kot v prejšnjem obdobju. Ocenjujemo, da bi odvzem 300 živali na leto privedel do ustavitve naraščanja populacije.

DIVJI PRAŠIČ: Število se še vedno povečuje, za naše območje sicer malo manj. Divji prašič pride k nam tudi iz drugih lovišč na južni meji. Populacija je odvisna od semenskega obroda, predvsem bukve, ki pa ga lansko leto ni bilo, zato pričakujemo nižjo številčnost populacije. Kljub temu smo ambiciozno načrtovali odvzem, ki je enak kot v prejšnjem načrtu (680 živali v dveh letih), 20 % je lanščakinj in svinj 2 + v odvzemu.

RAZPRAVA

Pripomba št. 1 – A.P., kmet v Občini Ljubno: Pri jelenjadi se naj načrtuje višji odvzem brez spolnih in starostnih omejitev.

Obrazložitev: Trend naraščanja jelenjadi je treba obrniti navzdol, ni dovolj, da dosežemo »ravno črto«. Skrbi ga, zakaj trend ne niha, zakaj samo narašča. Meni, da je pri odstrelu jelenjadi preveč omejitev glede spolne in starostne strukture, je za bolj splošen odvzem. Tudi znotraj samih družin je veliko lovskih mahinacij, kdo lahko kaj strelja.

Odgovor - Blaž Presečnik, ZGS: Notranje omejitve pri lovu niso tako ključne za odvzem, saj je lovišče Ljubno doseglo oz. preseglo načrtovan odvzem jelenjadi v zadnjih dveh letih. Zelo so se povečala dopustna odstopanja, iz +15 na +50 %. Se strinja, da so bili predhodni načrti nizki. Odvzem je bil od leta 2004 do 2010 visok, potem pa je zaradi nesoglasij med načrtovalci in lovci padel.

Pripomba št. 2 – splošna – A.F., kmet v Občini Vransko: Lovske družine naj dosledno opravljajo svoje obveznosti.

Obrazložitev: Že zadnjih 5 let ni videl lovca v bližini svoje kmetije, še manj pa takega, ki bi bil pripravljen pomagati odpraviti oz. poravnati škodo. V zimi 2022-2023 mu je jelenjad uničila čez 200 sadik smreke, dobil je uradnega cenilca za oceno škode, ker lovska družina ni hotela oceniti škode. V bližini kmetije ima prisotne 2-3 svinje z mladiči in kapitalnega jelena s košuto, ki povzročajo škodo. Ogromno je vložil v izravnavo terena travnikov, zdaj mu pa divji prašiči vse razrijejo, tudi po cel hektar. Sprašuje se, kako bodo mladi hoteli gospodariti v takšnih razmerah. Lovska družina pravi, da nima denarja za povrnitev škode.

Odgovor – Blaž Presečnik, ZGS: Odnosi z lovskimi družinami so pomembni. Odstrel divjih prašičev ni omejen, lovopust ima samo svinja. Možna je tudi posebna vloga za izredne posege v populacije. Treba pa se je držati strukture odvzema po spolu in starosti. V kolikor bodo presežena dopustna odstopanja, lahko pomaga OZUL s prerazporeditvami. Za škode je odgovorna lovska družina, če se ne dogovori, škodo oceni komisija na 2. stopnji.

Odgovor – U.S., MKGP: Problematiko na Vranskem pozna, kar se divjih prašičev tiče, ni izgovorov, tudi odstrel svinje je možen, na podlagi izredne odločbe. Tudi pri jelenjadi je podobno, saj je odvzem v skladu z dolgoročnim načrtom bolj sproščen glede vezav po spolu in dopustnih odstopanj. Na MKGP pripravljajo predlog Uredbe, da se podaljša čas lova jelenjadi pred zoro in po mraku. Na Vranskem je problem v medsebojnih odnosih lovec-kmet. Lovska družina se je postavila na stališče, da ne bo izplačevala odškodnin, zato je žal edina pravna možnost vložitev tožbe. Leta 2029 se bodo podeljevale nove koncesije.

Odgovor – A.V., predstavnik lovcev v Svetu OE Nazarje, član lovske družine Gornji Grad: Glede lovske družine Vransko je bilo organiziranih že več sestankov. Veliko članov je od drugod, niso domačini, pri njih je velika želja po trofejah. Pri nedomačinah je težje najti delovno silo, in ni prav, da se škode ne sanirajo. V preteklosti je Občina Vransko kmetom nabavila mulčerje, električne pastirje.

Odgovor – H.P., OZUL: Žal mu je ko sliši, da odnos med lovci in lastniki zemljišč slabi. Na lovskih družinah bi moral biti večji interes za dobre odnose z lastniki. Če pride do sodnih problemov, npr. odvzema koncesij, se vzpostavijo slabi odnosi še za vnaprej. Z novim načrtom so se stvari izboljšale, večja fleksibilnost, odstopanja, nočni lov, zato ne pričakujemo povečanja populacij divjadi.

Pripomba št. 3 – F.P., Metropolitana: Pri jelenjadi se naj načrtuje višji odvzem. Upravljanje s šakalom naj se strožje uredi. Osrednje območje jelenjadi je preveliko.

Obrazložitev: Najprej pohvala za jedrnat načrt. Lovci morajo razumeti, da upravljajo z njihovo lastnino. Poziva MKGP za hitrejše reagiranje, npr. upravljanje šakala bi bilo treba urediti pred letom 2029, ko se iztečejo koncesije. Vsi smo na isti strani - lastniki, lovci in načrtovalci. Ima slabe izkušnje z Gorenjske, kjer je bilo ukrepanje premalo odločno. Problem je prehajanje jelenjadi iz TNP. Meni, da je osrednje območje jelenjadi pri nas preveliko.

Odgovor – U.S., MKGP: Se strinja, da so procesi v demokratični državi počasni. Šakal je na habitatni direktivi, zato se pri lovu ne sme uporabljati umetnih virov svetlobe. Pri jelenjadi to omejuje Bernska konvencija.

Odgovor – H.P., OZUL: Načrt je ambiciozno zastavljen, 30 % povečanje glede na prejšnji načrt. Lov jelenjadi je zahteven, nočno – večeren. Mi imamo nižje gostote, zato je učinkovitost lova manjša oz. je težje številčno doseganje. Se trudijo oz. so se dogovorili za strukturni dvig v rodni del populacije (45 %).

Pripomba št. 4 – I.P., KGZS, Zavod Celje: Pri jelenjadi se naj načrtuje višji odvzem.

Obrazložitev: Je na strani kmetov. Jelenjad lahko popase celoten travnik, kar je še posebej problematično v sušnih letih, ko že tako manjka krme za živino. Take škode v načrtu verjetno niso zabeležene.

Pripomba št. 5 – splošna - B.K., IRSKGLR: Razume kmete in lovce, vsakega iz svojega vidika. Problem so tudi medgeneracijske razlike med lovci, nekdo je za tradicionalen lov, drugi za lov s pripomočki. Problem je, če jedro družine ne zagovarja pridnega pri lovu, ga demotivira. Problem je tudi vznemirjanje, inšpektor nima pravnega vzvoda, da prostorsko in časovno (ponoči) omeji rekreativce pri aktivnostih v naravi. Nekaj sicer določajo gozdnogospodarski načrti, ampak premalo. Meni, da je premalo prehodnih območij, npr. pri lovišču Vransko se direktno stikata osrednje in robno območje. Še nobena lovska družina ni dobila globe zaradi nerealizacije odvzema, če je eno leto slabo, pa se drugo obrne. Poudarja, da lahko odredi tudi izredni odvzem divjadi, ampak ne dobi takih zahtev. Poudarja tudi, da je izvajanje lova v Sloveniji ne samo obveznost, ampak tudi pravica, za katero pa v nekaterih drugih državah veliko plačujejo in še to samo izbrani.

Dr. Darij Krajčič, vodja ZGS, OE Nazarje: Glavni problem je jelenjad. Ukrepala je država, ko je meje odstopanj povečala iz 15 na 50 %. Ukrepal je ZGS, ko je dvignil načrt odvzema in poseganje v rodni del. Torej se država in stroka zavedata škode, ki jo povzroča divjad. Načrt odvzema jelenjadi je povečan za 30 %, če dodamo še odstopanja, pridemo na 100 % več kot prej. Zdaj je na lovcih, da to izvedejo, kar ni enostavno, ključni so odnosi z lastniki, družinami in OZUL-om. Odstopa ena lovska družina, tako pri delovanju navznoter kot navzven. Bo zelo spoštoval lovce, če bodo izvedli tak odvzem.

Pripomba št. 6 – U.S., MKGP: Odvzem šakala naj se dvigne iz 30 na vsaj 50 osebkov, navede se eno lovišče, kamor se bo pisal načrt odvzema.

Obrazložitev: Najprej pohvali načrt, je učinkovit, so že podali tudi pisno pripombo glede šakala, naj se dvigne odvzem, določi eno lovišče (Domžale), kamor se bo pisal načrt odvzema. To bo zmanjšalo tudi št. izdanih izrednih odločb. Odstrela ni treba dosegati, povečali so tudi dopustna odstopanja. Novela zakona bo podaljšala odškodninsko odgovornost države za šakala.

A.V., Lovska družina Gornji Grad

Lovci smo prostovoljci, porabimo svoj čas in denar, da izvajamo tisto, kar nam vi nalagate. Imamo čedalje več obremenitev, mladih ni. Si ne predstavlja, kako je na Vranskem. V Gornjem Gradu travnike večinoma na roke poravnajo, kmetu dajo travno seme, primanjkljaj pridelka pa v obliki bal. V gozdu premazujejo drogovnjake.

U.S., MKGP: Leto 2029 se bliža, takrat bodo podeljene nove koncesije. V Sloveniji imamo dober sistem, so sicer določene pomanjkljivosti, ki se kažejo predvsem lokalno. Vse ostalo bi bilo slabše tako za lovce, lastnike in divjad.

V času javne razgrnitve načrta so na OE Nazarje priskele pisne pripombe od predstavnika LD Ljubno, MKGP, Inšpektorata za lovstvo, Metropolitane d.o.o. in Občine Vransko.

Zapisala:

Marjetka Jošt

gozdarka svetovalka I

dr. Darij Krajčič

vodja OE Nazarje

1

2 ZAPISNIK

Št. dokumenta: 900-58/2025-2

Datum: 11. 04. 2025

Dogodek: Seja Sveta Območne enote Nazarje
(7. seja, VIII. mandatno obdobje)

Čas in kraj dogodka: Seja se je vršila dne 11. 04. 2025 od 09:00 ure do 11:00 ure

Vabljeni:

1. Slovenski državni gozdovi, d.o.o. – g. Lovro BORNŠEK,
2. Kmetijsko – gozdarska zbornica Slovenije – g. Klemen MATK,
3. Sindikat kmetov Slovenije – g. Rok SUHODOLNIK,
4. Območna zveza lovskih organizacij (OZUL) – g. Alojz VRTAČNIK,
5. Zadrúžna zveza Slovenije in Kmet. – gozd. zbornica Slovenije – g. Jože LENKO,
6. Zavod RS za varstvo narave - g. Matej DEMŠAR,
7. Vlada Republike Slovenije – ga. Janja KUMPREJ,
8. Občina Velenje – g. Dani AVBREHT,
9. Predstavnik zaposlenih v OE Nazarje – g. Gregor ŠTANCAR.

Udeleženci:

1. Slovenski državni gozdovi, d.o.o. – g. Lovro BORNŠEK,
2. Sindikat kmetov Slovenije – g. Rok SUHODOLNIK,
3. Območna zveza lovskih organizacij (OZUL) – g. Alojz VRTAČNIK, g. Hubert POTOČNIK
4. Zadrúžna zveza Slovenije in Kmet. – gozd. zbornica Slovenije – g. Jože LENKO,
5. Zavod RS za varstvo narave – g. Matej DEMŠAR,
6. Vlada Republike Slovenije – ga. Janja KUMPREJ,
7. Občina Velenje – g. Dani AVBREHT,
8. Predstavnik zaposlenih v OE Nazarje – g. Gregor ŠTANCAR.

ZGS: dr. Darij KRAJČIČ (vodja OE Nazarje), Blaž PRESEČNIK (vodja Odseka za načrtovanje razvoja gozdov, nosilec lovskega načrta), Marjetka JOŠT (zapisnikarica)

Opravičeno odsoten predstavnik Kmetijsko – gozdarske zbornice Slovenije g. Klemen MATK.

Dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika 6. seje Sveta OE.
2. Obravnava predloga Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško - Savinjsko lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026.
3. Poročilo o delu in Finančno poročilo OE Nazarje za leto 2024 – obravnava in sprejem.
4. Predlog Programa dela OE Nazarje za leto 2025 – obravnava in sprejem.

5. Pobude in vprašanja svetnikov.

1. TOČKA DNEVNEGA REDA: Pregled in potrditev zapisnika 6. seje Sveta OE.

Z vabilom je bil članom poslan zapisnik 6. seje Sveta OE Nazarje z dne 16.12.2024. Na zapisnik ni bilo podanih pripomb.

Sklep št. 1: Svet OE Nazarje sprejme zapisnik 6. korespondenčne seje VIII. mandatnega obdobja.

Sklep je bil soglasno sprejet.

2. TOČKA DNEVNEGA REDA: Obravnava predloga Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško - Savinjsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2025 in 2026.

Blaž Presečnik je predstavil potek dosedanje priprave Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026 (v nadaljevanju lovski načrt). Svet OE mora obravnavati pripombe in predloge iz javne razgrnitve in javne obravnave, zavzeti do njih stališče ter določiti predlog tega načrta.

Predstavil je vsebino predloga lovskega načrta ter pripombe iz javne razgrnitve in javne obravnave s pripravljenimi obrazložitvami njihovega upoštevanja oz. neupoštevanja. Načrt in pripombe so svetniki v obravnavo prejeli tudi predhodno po e-pošti.

Razprava:

Hubert Potočnik: Je zadovoljen z dobrim in konstruktivnim odnosom z deležniki (ZGS, lovci, kmetje). Povprečna starost lovcev je okrog 60 let, lov postaja težji, intenzivnejši. Lovci si želijo omiliti škode in konflikte in to tudi uspejo. Lov na jelenjad mora biti učinkovit kljub temu, da postaja vse bolj težavnejši zaradi nemira v okolju in posledično nočne aktivnosti jelenjadi. V načrtu se je močno povečal odvzem rodnege dela. Nove strateške smernice za jelenjad določajo velika odstopanja (+ 50 %) in tako omogočajo tudi letno močno odstopanje do + 100 %. Odgovornost in vloga lovcev pri upravljanju z divjadjo in blaženju konfliktov se večja. Višina načrtovanega odvzema je še v mejah, da načrt še motivira lovce.

Rok Suhodolnik: Škoda, da se za del lovišča LPN Kozorog, ki je na Savinjski strani, ne načrtuje z lovsko upravljaljskim načrtom za Kamniško- Savinjsko LUO.

Matej Demšar: ZGS je že proučil navedeno pobudo o priključitvi dveh revirjev iz LPN Kozorog Kamnik h Kamniško – Savinjskemu LUO, a je ni presodil kot ustrezno. Je pa prav, da se na to opozarja, ampak smo pri tem nemočni.

Blaž Presečnik: Lovišči Veža in Logarska dolina sta v drugem LUO, zato bi morali spremeniti meje LUO, kar pa ni v naši pristojnosti oz. za ta načrt to ni možno. Ti dve lovišči sta v osrednjem delu jelenjadi, kot Luče in Solčava, zanju veljajo enake smernice. Kljub temu so posegali intenzivneje kot mi, Veža je imela 2x višji odvzem kot Luče, zato je njihovo gospodarjenje ustrezno. V ta predlog lovskega načrta nismo vključili podatka za odvzem divjadi v teh dveh loviščih kot je bilo v prejšnjem načrtu, ampak smo se kljub temu z njimi predhodno uskladili.

Hubert Potočnik: Se strinja z Rokom Suhodolnikom, da se v naslednjem lovskem načrtu načrtovan odvzem jelenjadi v revirjih Veža in Logarska dolina prikaže tudi v našem načrtu.

Sklep št. 2: V naslednjem lovskem načrtu (2026-2027) se prikaže tudi načrtovan odvzem jelenjadi za revirja Veža in Logarska dolina.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Sklep št. 3: Svet OE Nazarje določi predlog Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2025 in 2026.

Sklep je bil soglasno sprejet.

3. TOČKA DNEVNEGA REDA: Poročilo o delu in Finančno poročilo OE Nazarje za leto 2024 – obravnava in sprejem

Dr. Darij Krajčič predstavi bistvene vsebine iz Poročila o delu in finančnega poročila: sanacija in vzdrževanje gozdnih cest, načrtovanje, gojenje in varstvo gozdov, gozdni sklad, popis objedenosti gozdnega mladja, škode po zvreh, izdaja upravnih odločb, notranja izobraževanja, projekti.

Dr. Darij Krajčič je predstavil tudi Poročilo o gozdovih: LZ so se ustalile, prirastek pada, negovalnih sečenj je manj kot 50 %, največ je sanitarnih sečenj in poseka oslabelega drevja. Prišli smo v fazo, ko gozdni fondi več ne naraščajo, zato moramo biti pazljivi pri delu z gozdom.

Razprava:

Rok Suhodolnik: Vpraša, zakaj je v stroških nagrad indeks 807.

Dr. Darij Krajčič pojasni, da gre za izplačilo jubilejnih nagrad uslužbencem, ki so 30 let zaposleni na ZGS.

Rok Suhodolnik: Zahvaljuje se za učinkovito sanacijo gozdnih cest po poplavih. Moramo se zavedati, da ima gozd v prvi vrsti gospodarsko funkcijo.

Matej Demšar pojasni, da je lesnoproizvodna funkcija v gozdnogospodarskih načrtih poudarjena na prvi stopnji na skoraj celotni površini gozda (cca. 90 %).

Dr. Darij Krajčič se strinja, da je lesnoproizvodna funkcija za lastnika najpomembnejša, ampak smo prišli v fazo, ko gozdni fondi stagnirajo in je treba biti previden. Uspešnost sanacije gozdnih cest je zelo odvisna od sodelovanja občin.

Sklep št. 4: Svet OE Nazarje sprejme Poročilo o delu in Finančno poročilo OE Nazarje za leto 2024.

Sklep je bil soglasno sprejet.

4. TOČKA DNEVNEGA REDA: Predlog Programa dela OE Nazarje za leto 2025 – obravnava in sprejem

Dr. Darij Krajčič predstavi prioritete Programa dela za leto 2025:

- Upravljanje z gozdnimi prometnicami;
- Obvladovanje ujm vseh vrst;
- Implementacija gozdnogospodarskih in lovskoupravljaljskih načrtov s promocijo sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi ter implementacija digitalizacije gozdarstva.

Sadnje ne bomo pospeševali za vsako ceno, velikokrat je gozd, ki se sam zaraste, bolj odporen, finančno smo vzdržni, kadre »uvažamo« od drugod, ...

Razprava:

Gregor Štancar: V zadnjih letih se je veliko spremenilo, kadri so se izpopolnili, prostori so se obnovili, izvajamo gozdarske dneve.

Rok Suhodolnik: Ali se plačna reforma odraža v finančnem načrtu?

Dr. Darij Krajčič: To se ne pozna veliko, saj je raztegnjena na več obrokov in do leta 2028, letos se tudi ne usklajuje z inflacijo, tako da je povišanje majhno.

Rok Suhodolnik: Predlaga, da se gozdne ceste vzdržuje čimprej in ne na koncu leta, ko jih potem spere dež, da so spet v slabem stanju.

Dani Avbreht: Se strinja s predlogom Roka Suhodolnika glede bolj zgodnjega vzdrževanja gozdnih cest. Opozarja tudi na problem jelenjadi, ki se premika zaradi gradnje hitre ceste.

Matej Demšar: Gozdni sklad je namenjen za ohranjanje oz. vzpostavljanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst v Natura 2000 območjih in ne za nego v splošnem, kar se tudi dogaja. ZRSVN je pripravljen sodelovati z ZGS, da se ti ukrepi ustrezno določijo v Natura 2000 območjih.

Rok Suhodolnik: Denar za Naturo 2000 bi morale imeti Ministrstvo za naravne vire in prostor, MKGP pa za pospeševanje gospodarskih funkcij gozda. Zdaj mora MKGP iz sredstev za kmetijstvo kupovati ograje za zaščito domačih živali pred volkovi.

Lovro Bornšek: Problem pri Gozdnem skladu je tudi, da denar ne gre za gozdne ceste.

Jože Lenko: Glede na podnebne spremembe ga zanima, kako je s protipožarno varnostjo gozdov.

Dr. Darij Krajčič: To imamo urejeno predvsem na Primorskem, ampak tudi pri nas bo treba delati na tem.

Gregor Štancar: V okviru izdelave GGN GGE se naredi tudi karta požarne ogroženosti gozdov po določenih kriterijih. Pokazal je karto požarne ogroženosti.

Rok Suhodolnik: Problem je bil tudi volk, ki je preganjal pašno živino, zato je bilo na planinah več suhe trave oz. materiala za požare.

Sklep št. 5: Svet OE Nazarje sprejme Predlog Programa dela OE Nazarje za leto 2025.

Sklep je bil soglasno sprejet.

5. TOČKA DNEVNEGA REDA: Pobude in vprašanja svetnikov

Dani Avbreht: Povabi na gozdarsko tekmovanje 7.6.2025 v Cirkovce, kjer bodo kvalifikacije za svetovno prvenstvo, ki bo drugo leto tudi v Sloveniji.

Zapisala:

Marjetka Jošt

X

Matej Demšar
Predsednik Sveta ZGS OE Natarje